Sayı: 21
22 Ekim 1990
2000 TL.
(KDV DAHİL)

İŞÇİLERİN SESİ

…nzine zam, kağıda zam ekmeğe zam… Dolmuşa, otobüse, trene zam…

…avaş Çakalları Kapımızda

…ışın "sıcak" havasında hükümetle iyice kucak kucağa …maya başlayan işverenler yüzbinlerce işçiyi kapsayan …al-İş ve Tekstil-İş kolundaki toplu sözleşmeleri de ol…bittiye getirerek, işçilere cepheden saldıracak ve işçi …hesini topyekün yoketmeyi hedefleyeceklerdir.

■ *Ağustos başından bu yana benzine yapılan zam oranı % 64'ü aştı. Ardından ekmek 400 liradan 600 liraya fırladı. Dolmuş, otobüs ücretleri % 50'den fazla arttı. Demiryollarındaki taşıma ücretleri de bu furyadan geri kalmadı.*

…bile. Grev ertelemeleri, yetki düşürmeler zamlar derken işçilere karşı ilan edilen savaş bütün hızıyla sürüyor. İşçi cephesi toplusözleşme… cepheden yanılmaya ve yokedilmeye çalışılıyor.

Körfez krizinin uluslararası planda "yarın belki savaş" düzeyine sıçramasıyla birlikte, ulusal cephe gerilerinde askeri doktrin kitaplarında yer almayan birçok savaş taktiği bir düğmeye basılmış gibi harekete geçti. "Türkiye'de Lastik-İş ve Harb-İş grevlerinin ertelenmesiyle işçilere sıkılan kurşun sadece bir haberciydi. Ardından başka kurşunlar da birer birer namlulardan çıkmaya ve tüm emekçi halka yönelmeye başladı. Grev ertelemelerinden hemen sonra, grev öncesi işverenlerin dayattığı koşullar işçilere kabul ettirildi. Böylece işçilerin aylardır beri süren direnişleri boşa çıkarıldı. Ardından SEK grevi "halledildi". "Biz Türk-İş'in noteri değiliz. Türk-İş'in kamu işçileri için hükümetle yaptığı anlaşmayı onaylamayacağız. Artık toplu sözleşmenin koşullarını siz işçiler belirleyeceksiniz" diyen Hak-İş'e bağlı Özgıda-İş sendikası yöneticileri işverenle anlaştı ve SEK işçilerini noterliğini yapmayı reddettiği (!) Türk-İş'ten daha kötü sattı. Hem de 2 yıllığına…

Kurşunlar bu kadarla da kalmadı. Bu gelişmelerden cesaret alan işadamları, "işçi ücretleri memur maaşlarının seviyesinde olmalı", ya da "Türkiye'de asgari ücretle çalışacak çok işsiz var" gibi vecizeler yumurtlamaya başladılar. Ardından işçi çıkartmaları gündeme gelmeye başladı. Böylece grevde olan olmayan bütün işçiler cezalandırılmaya, gözdağı verilmeye başlandı. Haftalardır tartışılan TEK'in özelleştirilmesi de bu toz duman içinde

Devamı 10. Sayfada

"Aktaş'ta çalışmayacağız", "özelleştirmeye Hayır" diyen TEK işçilerini "sokağa dökülmeleri" için kimse "kışkırtmadı". Enerji işçilerini sokaklarda yürüten, olayları sınıf bakışıyla yorumlamaları ve örgütü güçleriydi.

Enerji işçilerinin direnişi

TES-İŞ'TE GENEL KURUL

16 Eylül 1990 günü SSK konferans salonunda toplanan Tes-İş Sendikası Olağanüstü Genel Kurulu tek gündem maddesiyle gerçekleşti. 303 delegenin katıldığı genel kurulda geçersiz 2 oyla birlikte 296 oy kullanıldı.

Olağanüstü genel kurulda, Faruk Barut yeniden Gn. Başkanlığa seçilirken, Gn. Baş. Yar.'lığına Mahmut Özonur, Gen. Sek. Salih Ermanav, Gen. Mali. Sek. Mustafa Kamlu, Gen. araştırma ve Sos. İşl. Sek. Kamil Özdemir, G. Teş. Sek. Ömer Sarı ve Gen. Eğitim sekreterliğine de Murat Aytemiz getirildiler.

Tes-İş Genel Merkez Yönetiminin bir süredir sürdürdüğü "tehlikeli ve solcu" olarak gördüğü şubelere yönelik saldırıları, son olarak yönetim kurulu içerisinde yer alan "sosyal demokratların" tas-

Devamı 10. Sayfada

TEK'in özelleştirilmesi
sürecine dair
İşçilerin Sesi'nden

AÇIK MEKTUP

TEK Anadolu Yakası, enerji işçilerinin deyişiyle "üçkağıtçı, ne idüğü belirsiz" bir şirkete peşkeş çekildi. 31 Ağustos gecesi fiili devir gerçekleşti. Başından beri devir işlemine karşı çıkan 800'e yakın işçi işbaşı yapmayarak bu durumu protesto etti. Anadolu Yakası'nda fazla mesaiye kalınmayıp işbaşı

Devamı 10. Sayfada

…TADOĞU: …VAŞ ve İŞÇİLER

…Kuveyt'i işgali/ilhakı ile başlayan ABD'nin Orta…erleşmesiyle devam eden ve dünyanın bir numa…ı olan kriz, hergün yeni bir boyuta bürünüyor. Or…it dalaşıyla çakal politikasının sergilendiği bir kon…ülke içinde de bu politikaya denk düşen düzenle…ulamalar yapılmaktadır.

…başlamasından itibaren çakal politikası ile hareket …al iktidar; bu politikaların uygulanmasında engel …bilecek ve/veya zorlayabilecek güçlere karşı da bi…mli bir saldırıyı -tüm güçlerini seferber ederek- baş…unmakta. İlk kurşun toplumun -sendikal anlamda-…an işçi sınıfına sıkılarak grevleri ertelemiş, peşine …mu kapsayan ZAM furyası gelmiş ve parlamen…rleşik Güç'e asker gönderme ve ülkeye yabancı as…ri çağırma" yetkisi Özal'a verilmiştir. Bu yetki ile …nra yapılacak düzenleme ve uygulamaların uygun …uşturulmuştur.

…emekçi halk genelde örgütsüzdür. Emekçi halk için…kal anlamda da olsa- en örgütlü güç işçi sınıfıdır. …maden, 135 bin metal, 130 bin tekstil işçisinin söz…rüşmeleri devam ederken, önümüzdeki günlerde …lik, SEKA, kimya, gıda işçileri sözleşme sürecine …dir. Yaklaşık 600 bin işçi ekmek kavgası içinde ola…e, tekelci burjuvazi ve onun siyasal iktidarını ko…düşündüren bu durumdur.

…bu nedenlerle, tüm emekçi halklara yönelik yapı…zenleme ve saldırıların sivri ucu ve sistemlisi, işçi …edef alacaktır demek abartma sayılmamalıdır.

…EŞMELER ÇIKMAZDA, …DEVREDE

…işçilerinin sözleşmelerinde uyuşmazlık tutanakla…enirken, Metal ve Tekstil sözleşmelerinde de tıka…şanmaktadır. Bu tıkanıklığın temelinde MESS ve …şverenleri sendikasının bilinçli hareketi ve "savaş …gulamasının başlatılması beklentileri yatmaktadır. …mentonun Özal'a verdiği yetki, "savaş hali"ni doğ…ğlayacak niteliktedir. Bilindiği üzere; Özal, krizin …ından itibaren çakal politikasının tüm gereklerini

Devamı 11. Sayfada

Çelik-Metal İşçileri ATEŞ HATTINDA

★ Gelişmeler; oyun içinde oyunların, ihanetlerin, devlet zorunun yaşanacağı sıcak günlere gebedir.

★ Demir - Çelik işçisi; MESS'in milli sendikası Türk Metal'e gitmektense yetkisiz bir Çelik-İş'de kalmayı tercih ediyor.

"Metal işkolunda her yeni gün, çok yönlü ve yeni bir saldırı yaşanmaktadır. Bu saldırıları boşa çıkartabilmekteki görev işçi sınıfınındır" (İşçilerin Sesi Sayı: 20 Sayfa 9)

İçinde bulunulan aşamada saldırıların yoğunluğu ve oynanacak oyunların en çeşitlisi çelik işçileri üzerinde odaklaşmaktadır. Bilindiği üzere TDÇ işçilerinin yeni sözleşmesi 1.1.91 tarihinde başlamaktadır. 120 gün önce çoğunluk tesbiti isteme yetkisi olan taraflar bu günlerde bu talebi gündeme getireceklerdir. Bu durum kesin bilinmesine karşın tesbit talebinde kimin bulunacağı meçhuldür. Çelik-İş mi, Türk Metal mi, MESS mi? Ve hangi sendika ile sözleşme yapılacak? İşte; metal işçisinin MESS'le sürdürülen sözleşme gündemine çelik işçilerinin bu durumu eklenmektedir. Bu ekleniş, sıradan bir olay değildir. bu gelişme; oyun içinde oyunların, ihanetlerin, devlet zorunun yaşanacağı sıcak günlere gebedir.

Devamı 10. Sayfada

ÇELİK-İŞ'E SALDIRILAR İZMİT'TE DE SÜRÜYOR

(İşçilerin Sesi-İzmit) Temmuz ayında yapılan istatistiklerde hile ile % 10 barajının altına düşürülen Çelik-İş sendikasının üzerinde oynanan oyunların bir perdesi de İzmit'te sürüyor. Bu oyunda baş rollerde yine siyasi iktidar ve Türk-Metal sendikası var.

Geçen yılın sonunda Mannesman-Boru'da başlayan muhalefet hareketi Türk-Metal'den ayrılarak Çelik-İş İzmit şubesini kurdu. Kısa sürede Çelikkord, Çelik sanayii, İstanbul Sekman ve İstanbul Motor Piston'da örgütlenen Çelik-İş sendikası, İstanbul Motor Piston'da Türk-

Devamı 8. Sayfada

…2 Eylül …ugündür!

…kiye siyasal tarihinde 1975-1980 süreci, top… alt-üst oluşun en keskin bir biçimde yaşan…önem olmuştur. Bu dönemde emperyalizme …ılığın ve oligarşik diktatörlüğün sürmesi fa… yoğunlaştırılmasıyla sağlanabilmiştir. Bu sü…fadesi, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci bur…nin ekonomik, toplumsal ve siyasal krizi ken…rları doğrultusunda çözmek için ürettiği uy-

Devamı 10. Sayfada

"Sonbahar Savaşları"nda ilk işçi cephesi:

MADENCİLER

■ *Zonguldak madencileri Hükümet ve KAMU-SEN'in sonbahardaki toplu sözleşmeler için el ele sahneye koymaya çalıştıkları oyunlara karşı direnecek.*

Geniş haber ve fotoğraflar 6. sayfamızda

Savaşa Tepkiler

Savaşa Hayır… Kahrolsun Emperyalizm…

• Belediye-İş Sendikası'na bağlı 1 Nolu Şube, Beyoğlu Şubesi ve Mezbahalar Şubesi'ne üye 14 bin işçinin büyük bir kısmı 31 Ağustos günü 2 saatliğine iş bıraktı. Sabah 6-8 ile 8-10 arası iki vardiya halinde iş bırakan işçiler, işyerlerinde savaşa karşı konuşmalar yaparak bu haksız savaşa karşı olduklarını vurguladılar ve Amerikan bayraklarını yaktılar. İETT işçileri de otobüsleri yavaşlatarak eyleme destek verdiler. 1000 kadar işçi saat 10.00'dan itibaren işyerlerinden ayrılarak Büyükşehir Belediyesi'nin önünde toplandı. Burada okunan bildiride "… Biz bu haksız savaşa karşıyız. Çünkü bu savaşta ne bizim ne de Ortadoğu halklarının bir çıkarı yoktur. Bu savaş ABD emperyalizminin ve işbirlikçilerinin petrol bölgelerini yeniden paylaşım savaşıdır…" dediler ve Amerikan bayrağı yaktılar. "Emperyalist savaşa hayır", "Kahrolsun emperyalizm" sloganlarıyla dağıldılar. Bir kısım Kam-Sen'li memur da bu eyleme destek verdiler.

3. Sayfada

İşyeri Komite ve Konseyleri

■ DEVRİMCİ SENDİKAL YAPININ YARATILMASI MÜCADELESİ, GENELDE SINIFIN SİYASİ ÖRGÜTLENMESİNİN YARATILMASI MÜCADELESİ İLE FARKLI DÜZEYLERDE FAKAT İÇİÇE BİR SÜREÇTİR.

Yazısı 2. sayfamızda

Gizli Bir Anlaşma mı?

■ SHP BELEDİYE İŞÇİLERİNİN HÜKÜMETE YÖNELİK EYLEMLERİNE GÖZ YUMUYOR. BUNA KARŞILIK OLARAK MI ÜCRETLER, SÖZLEŞMENİN İHLALİ VE PEKÇOK KONUDA SENDİKACILAR SESSİZ KALIYOR.

Yazısı 5. sayfamızda

Otomobil-İş Mecidiyeköy Şubesi 3. Genel Kurulu:

Aynı Tas Aynı Hamam

Yazısı 4. sayfamızda

Eğit-Der Genel Kurulu Yapıldı

Yazısı 4. sayfamızda

Bugünkü işlevi devrimci sendikal yapının yaratılması olan İşyeri Komite ve Konseyleri, süreç içinde kendini yeniden üreten örgütlenmeler olarak değerlendirilmelidir.

Anlamını hayatın içinde bulan yapılar

12 Eylül'ün on yılını tamamladığı ama değişik görünümler olarak hâlâ sürdüğü bir sürecin içindeyiz. Bu süreçte ekonomik kriz gittikçe daha da derinleşiyor ve toplumsal halk muhalefeti bir yandan uç vermeye başlıyor. Fakat henüz gelişmeleri kavrayıp müdahale edecek bir siyasal önderlikten söz edememekteyiz.

Kuşkusuz işçi sınıfının siyasal örgütünün (parti) yaratılması temel bir siyasi görevdir. Ancak bu görev toplumsal halk muhalefeti hareketinin yaratılması sürecinde oluşacak devrimcilerin politik birliği ile başarı olanağına kavuşabilir. Bu nedenle sınıflar mücadelesi içinde ortaya çıkan, şu anki kendiliğindenci pratiğe (eylemlere) devrimci bir şekilde müdahale etmek, toplumsal muhalefetin yeniden örgütlenmesi mücadelesine etkin bir şekilde katılmak ve toplumsal muhalefet hareketini yaratmak önemli bir görev olarak kendini duyurmaktadır.

Böylesi bir birlik, teorik olarak masabaşlarında sağlanan anlaşmalarla değil, ancak mücadele platformları üzerinde yaratılabilir.

İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİ ANCAK PRATİK MÜCADELE İÇİNDE ANLAMINI BULUR...

Eylemin devrimci birliğinin sağlanabileceği mücadele platformlarından birisi ve en önemlisi işçi sınıfıdır. Çünkü işçi sınıfı, sınıflar mücadelesinin eksenini oluşturmaktadır. Çünkü işçi sınıfı, her ne kadar örgütsüz ve dağınık olsa da, toplumsal muhalefetin (sendikal platformda) en örgütlü kesimi durumundadır.

İşte İşyeri Komite ve Konseyleri önermesi, en genelde işçi sınıfının siyasal örgütünün yaratılması sürecinde eylemin devrimci birliğinin işçi sınıfı içinde pratik olanaklarını sağlayacak olan mücadelenin örgütlenme biçimlerinden birisi olarak önerilmiştir.

> **İşyeri Komite ve Konseylerini reddetmek hayatı reddetmektir.**

Bugün önerildiği haliyle işlevi, devrimci sendikal yapının yaratılması da olan İşyeri Komite ve Konseyleri, sınıfın geçmiş mücadele ve örgütlenme pratiğinden doğmuş ve sınıflar mücadelesinin aldığı biçimler doğrultusunda yeniden üretilip geliştirilmiş bir örgütlenme biçimidir. Bu nedenle ancak pratik mücadele içinde anlamını bulur.

SENDİKAL ALANDAKİ MÜCADELE GENEL SİYASİ ÖRGÜTLENMENİN PRATİK OLANAKLARININ YARATILMASINA HİZMET EDER

Bgün işçi sınıfı devrimci sendikal birliğini yaratma sorunuyla karşı karşıyadır. Fakat bu birlik, kimi siyasal grup ve çevrelerin öne sürdüğü gibi yönetim düzeyinde (çatıda) birilerinin işçiler adına biraraya gelmesiyle sağlanamaz. Aksine sorunun yaşandığı yerlerde ve sorunu yaşayanlarca sağlanabilir. Sorunun yaşandığı yerler, emek-sermaye çelişkisinin (sömürüler, emek-sermaye çelişkisinin (sömürünün) en açık, en keskin ve en dolaysız yaşandığı yerler olan işyerleridir. Sorunu yaşayanlar ise işçilerdir. **İşte İşyeri Komite ve Konseyleri, o işyerindeki öncü işçiler (devrimci, demokrat, sınıf bilincine sahip, dürüst, tutarlı, siyasi tercihli veya tercihsiz nitelikli unsurlar) tarafından oluşturulan sendikal düzeydeki işyeri örgütlenmeleridir.** Ve sınıflar mücadelesinin bulunduğu aşamada görevi de sınıfın devrimci sendikal birliğini (sınıf ve kitle sendikası) yaratma görevidir.

Toplumsal halk muhalefetinin yaratılması süreciyle birlikte temel siyasi görevi yerine getirmek zorunda olan devrimci işçilerin, toplumsal muhalefetin motoru olan işçi sınıfının sınıflar mücadelesinde

Türkiye'de Sınıflar Mücadelesi -1-

CUMHURİYETİN KURULUŞ YILLARI TEK PARTİ -CHP İKTİDARI (1923—1950)

Osmanlı topraklarında kapitalizmin gelişmeye başlaması 19. yüzyıl başlarında özellikle Avrupa'daki kesimlerinde uluslaşma süreçlerini ve burjuva demokratik hareketlerini de beraberinde getirdi. Osmanlı merkezi otoritesi bu gelişmeleri yavaşlatmak ve Avrupalı devletlerin dış baskılarını da göğüsleyebilmek , dahası Batılılaşma yoluyla Avrupalılarla yarışabilmek kaygısıyla Tanzimat hareketini başlattı. Tanzimat'ın reformist yönelimi, 1. Meşrutiyet deneyinden sonra, 1876'dan 1908 2. Meşrutiyetine dek geçen 30 yıl boyunca Abdülhamit despotizmi ile kesintiye uğradı. 1908'de İttihat ve Terakki'nin burjuva demokratik devrimi gündeme geldi.

20. yüzyıl başında Osmanlı devleti yarı sömürge ve zaman içinde çözülmeye başlayan merkezi feodal bir kimliğe sahipti. Emperyalizme **bağımlı** hale gelmiş komprador feodal Osmanlı devletinin son dönemleri ünlü Duyun-u Umumiye ve kapitülasyonlarla nitelenmişti. Dış borçlanma yanısıra hammadde ihracı ve mamul madde ithali ile özetlenen bu ekonomik yapıda, mevcut sanayi de emperyalistler tarafından tahrip edilmiş, neredeyse sıfırlanmıştı. Emperyalizme ekonomik bakımdan bağımlılığın kaçınılmaz sonucu siyasi ve askeri bağımlılık olarak ortaya çıkmıştı. Yine böyle bir ekonomik yapı içinde gelişebilen yalnızca, ağırlıkla komprador burjuvazinin rol aldığı bir ticari kapitalizmden başka bir şey olmadı. Cılız ve gayri-milli bir sınıfın elbette burjuva demokratik devrime yönelmesi beklenemezdi. Bu görevi, dönemin küçük burjuva siyasi akımı İttihatçılar yüklenmeye çalıştılar; yukardan aşağıya yönetenlerle milli bir kapitalizm ve milli bir burjuvazi yaratmak istediler. Özellikle I. Dünya Savaşı dönemindeki savaş ekonomisi koşullarında uygulanan "Milli İktisat" politikalarıyla ve daha ziyade hükümet sayesinde büyük vurgunlar yapan İttihatçı-İhtikarcılar arasında komprador burjuvazinin karşısında Müslüman ticaret burjuvazisi de gelişmeye başladı ve belirli bir ilerleme sağlandı. İttihatçılar, üst yapıda Tanzimat'la başlayan ve kesintiye uğrayan düzenlemelere, 1908 Meşrutiyeti ile yeni bir ivme verdiler. Denebilir ki, çoğu düşünce düzeyinde de kalsa, Cumhuriyet döneminde yapılan pek çok önemli dönüşümün başlatıcısı oldular. Ancak, İttihatçıların burjuva demokratik devrimini yukardan aşağıya ekonomik ve siyasal bakımdan geliştirme çabaları sonuca ulaşamadı, girişimleri daha başlarken kesildi.

Kurtuluş Savaşı ve sonrası, bu çabanın bir devamı oldu. Ve Cumhuriyet kuruldu.

Emperyalizme karşı verilen Kurtuluş Savaşı, emperyalist sistemden bütünüyle kopuşu gerçekleştiremedi. Çünkü, "kurtuluş" yolu olarak kapitalist yol tercih edilmişti ve bu yolda yürürken emperyalizmden bütünüyle kopmak mümkün değildi ve bu nedenle özellikle 1945'lerden sonra yeniden bağımlılaşmanın gündeme gelmesi kolay ve hızlı olabildi.

Cumhuriyetin kurulmasıyla sonuçlanan Kurtuluş Savaşı her şeyden önce bir siyasal devrimdir. Kurtuluş Savaşı'nın hemen sonrası ise bir devrim-sonrasının (ya da sürmekte olan bir devrimin) özelliklerini taşımaktadır. Bu özellikler, bitirilmemiş görevlerin yerine getirilmesi bakımından devrimin **ilerletilmesi** ile üzerinde yer aldığı sınıflar mevzilenmesinin niteliği bakımından devrimin **geriletilmesi** arasındaki çelişmeler tarafından yaratıldı. Devrim güçleri zaman içinde hızlarını yitirdiler ve karşı-devrim güçleri tarafından etkisizleştirildiler, ya da bizatihi devrim güçleri karşı-devrim güçlerine dönüştüler.

Cumhuriyetin kuruluşu, yeni bir devlet biçiminin gündeme gelmesi, yeni bir üst yapının oluşturulması anlamını taşıdı. Meşruti-Monarşiden (Saltanattan) Cumhuriyete, imparatorluk düşlerinin ve teokratik-feodal kurumların (şeriatın, hilafetin) terkedilerek, yerine burjuva-ulusal kurumların yerleştirilmesi amacıyla geçildi. Bu anlamda, cumhuriyet eski ve yeni sınıfsal ve siyasal dengeler üzerinde; yani, Osmanlının ittihatçılarından Cumhuriyetin Kemalistlerine aktarılan sınıfsal ve siyasal mirasın sonucunda ve hakim sınıflar ittifakı ile küçük burjuvazi arasındaki bir nispi denge üzerinde biçimlendi. Bu, başlangıçta, küçük burjuvazinin diktatörlüğü oldu. Kemalistler, artık yıkılmış olan anayasalı bir devleti (monarşiyi) devraldılar ve bunu Cumhuriyet olarak yeniden kurdular. Yani 1908 Meşrutiyet devrimi ile başlatılan burjuva demokratikdevrimini sürdürdüler ve Osmanlı'dan Cumhuriyete geçerken, önceleri -İttihatçılar gibi Kemalist küçük burjuvazi de, genel olarak burjuvazi adına bir dönemi gerçekleştirmek ve kendisi adına hareket ettiği sınıfı "yaratmak" görevini de üstlendi. Sınıfların henüz kristalize olmadığı Anadolu topraklarında kurulan yeni devlet, işte bu geçiş döneminin özelliğini taşıdı; sonuçta, burjuvaziyi yaratmayı da amaçlayan bir ulusal devlet (burjuva devleti) ortaya çıktı.

1., 2., 3., 4.

Türkiye'de ilk grev Müslüman ve Hıristiyan işçilerin katılımıyla (1872'de Haliç) tersanesinde gerçekleşti. Grevler en sert biçimde bastırılmaya çalışıldı. Ancak bu yılda direnen ve grev yapan işçilerin hepsi haklarını aldılar (Birinci resim). Aydın'da demiryolu grevi (İkinci resim). Selanik'te işçi mitingi (1910). Bu bölgede işçi örgütlerinin güç kazanmasından korkan Selanik Valisi Hükümete gönderdiği yazıda "sosyalist düşünce yayılıyor. Ticaret mahvolacak. Bundan sonra sendika kurma yetkisi vermeyelim, bakanlar kurulundan karar çıkarılsın" diyordu (Üçüncü resim). 2000 Kadar tramvay işçisi grevde (1927) İşçiler arasında dayanışma duygusu gelişkin. Tütün ve kamyon şoförleri birer yevmiyelerini tramvay işçilerine gönderiyorlar (Dördüncü resim).

1920'LER TÜRKİYESİ...

Kapitalizmin henüz yeni yeşerdiği bu özel-geçiş evresindeki ekonomik, siyasal, toplumsal (sınıfsal) bakımdan geçiş toplumu özelliklerini taşıyan 1920'ler Türkiyesinde (genel olarak sömürenler-sömürülenler ilişkisinin ötesinde) netleşmiş bir sınıfsal mevzilenmeden söz etmek bu konuda kesin hatlı tespitlerde bulunmak olanaklı değildir. Ekonomik düzlemde, kapitalizmin yukardan aşağıya geliştirilmeye, dahası milli bir kapitalizm yaratılması amacıyla emperyalizmin etkisi azaltılmaya çalışılmaktaydı. Siyasi düzlemde, hakim sınıflar içinde hiçbir kesim devleti elinde tutma imkanına ve gücüne sahip değildi; devlet silahlı küçük burjuvazinin elinde ve onun tarafından yeniden kuruluyordu. Emekçi sınıflar, örgütsüz ve güçsüzdü, siyasal düzlemde hiçbir şekilde temsil edilmiyorlardı. (TKP'nin bu dönemde de sınıf mücadelesinde önemli ve kayda değer bir yeri yoktu) Hakim sınıflar, kabaca, kapitalist sınıflar (burjuvazi) ve pre-kapitalist sınıflar (feodal, yarı-feodal unsurlar) tarafından meydana gelmişti. Burjuvazi esas olarak ticaret burjuvazisiydi. İlk yıllarda dış ticarete yönelik burjuvazi etkin ve ön planda oldu. Sanayinin hemen hemen bulunmadığı bir ortamda sözü edilir bir sanayi burjuvazisi oluşmamıştı ve burjuvazi içinde ticaret-sanayi bakımından bir ayrışma ortaya çıkmamıştı. Feodaller, yarı-feodaller (mütegallibe, eşraf, toprak ağaları, tefeci tüccarlar)dan oluşan hakim sınıfların diğer kanadı içinde de tam bir ayrışma yoktu. Feodaller ve toprak ağaları, tefeciliği ve ticareti de denetliyor, tefecilikle ticaret çoğu kez birlikte yürütülüyordu. Osmanlı zamanında çoğunluğu toprak ağası vb. ya da bunların adamı olan mültezimler, Cumhuriyette aşarın kaldırılmasıyla tefeci-tüccar olarak işlevlerini sürdürmüşlerdi. Tefeci tüccarlar ile iç ticarete yönelik burjuvazi arasında da özellikle Anadolu'da tam bir ayrışma bulunmuyordu; ticaret burjuvazisi, tefeci ve tüccarlar denilen insanlarla bir ve aynı kişiler olabiliyordu. Görece bir ayrışma yalnızca kapitalizmin yeşerdiği batıda ve İstanbul-İzmir gibi şehirlerde gözlenebilirdi. Mütegallibe ya da eşraf da yerine göre ticaretle uğraşıyor, yerine göre tefecilik de yapıyor ya da bir tür toprak ağası (absentee landlord) kimliğine bürünüyordu.

Bu nedenle çıkarlar henüz bütünüyle ayrışmış değildi.

Kemalist küçük burjuvazi işte böyle bir maddi ortam üzerinde, üretici güçlerin geri, üretim ve mülkiyet ilişkilerinin karmaşık, sınıflar mevzilenmesinin dağınık ve siyasal yapının alt üst olduğu koşullarda Kurtuluş Savaşı'nı tamamladı.

Kurtuluş Savaşı sırasındaki ittifaklar, sınıfsal ve ulusal çıkarların örtüştüğü ölçüde biçimlenmişti. Büyük toprak sahipleri, düşman işgali ya da işgal tehdidi altındaki topraklarını korumak, ticaret burjuvazisi de komprador burjuvazinin denetlediği ulusal pazarı ele geçirmek amacıyla Kurtulus Savaşı'nda yer almıştı. Sınıfsal bakımdan Kurtuluş Savaşı'nın bu özel koşullarında; aydınlar, asker-sivil bürokratlar, toprak ağaları ve Anadolu'daki eşraf ve tüccarlar arasında bir "Milli Misak" oluştu. Küçük burjuvazi, "halkçı" ve ulusal kurtuluşçu tavırlarıyla geniş emekçi yığınların, köylülerin ve işçilerin desteğini de kazanmayı gözetti; emekçilerin de temsilcisi olduğunu iddia etti.

Bu kümelenmeler ve çelişkiler, sürecin sonraki gelişiminde önem kazandı ve günümüzdeki sınıflar mevzilenmesindeki egemen kesimler arasındaki ilk eğilimler bu şekilde yeşermeye başladı.

Yaşanılan tarihsel konjonktürde hassas bir güçler dengesi meydana getiren sınıflar, aslında güçsüzdü ya da tek başına kendi gücüne güvenecek konumda değildi. Küçük burjuvazi tek başına ve desteksiz, elindeki siyasi iktidarı sürdüremezdi; siyasi ve askeri güç elindeydi, ama ekonomiye egemen olanlar başkalarıydı. Öte yandan ekonomiye egemen olan burjuvazi de, feodaller de tek başlarına güçlü değillerdi. Ekonomide egemen olan bu sınıfların güçlü olabilmeleri için ittifak halinde bulunmaları zorunluydu. Ama bu hakim sınıf ittifakı bile, siyasi ikidara talip olmak için henüz yetersizdi. Eski ile yeniyi temsil edenler bakımından, sınıf çıkarları ve tarihin mantığının bir gereği olarak, yeninin eskiyi hemen tasfiye etmesi, eskinin yeninin gelişmesine engel olarak güçlü bir restorasyonu ya da status quo'yu savunması seklindeki kesin hatlı sınıf politikalarının maddi koşulları yoktu. Bu açmaz karşısında burjuvazi ve feodallerden "ayrı" bir üçüncü güç olarak, savaşın askeri galibi ve silah zoruyla siyasi iktidarı almış olan küçük burjuvazi en elverişli çözümü teşkil ediyordu. (Bulunulan noktada, emekçi sınıfların iktidarı alma tehlikesi bir yana, buna talip olması bile söz konusu değildi.) Hakim ittifak, kendi açmazları nedeniyle, devleti zaten elinde tutan küçük burjuvaziye mahkum ve mecbur oldu. Aynı şekilde, yalnızca merkezi-siyasi iktidara sahip olan küçük burjuvazi de ekonomide egemen olan bu ittifakın desteğine ve gücüne mahkum ve mecbur oldu.

Sınıflar mevzilenmesinin aldığı bu özgül biçim, belirttiğimiz gibi bir anlamda, siyasete (ve onun bu günlerdeki en etkin aracı orduya-bürokrasiye) egemen olanlarla, ekonomiye (üretim araçlarına) egemen ve sahip olan güçler arasında ortaya çıkmıştı. (İlerideki bölümlerde göreceğimiz gibi, bu mevzilenmedeki birinci kanat -küçük burjuvazi de- homojen değildi ve sürecin gelişiminde kendi iç çelişkileri ve çekişmeleri onun gücünün yeniden tanılanmasında etkili olacaktı) Siyasete egemen olan küçük burjuvazi ile ekonomiye egemen olan hakim sınıflar ittifakı arasındaki ilişkiler, birincilerin ikincilere sunduğu ekonomik-siyasi programın hedefleri doğrultusunda gerçekleşti. İktidardaki küçük burjuvazi, bu programı, hakim ittifak içindeki çelişkileri gözeterek yerine getirmek durumunda kaldı.

Hakim sınıflar ittifakı ise, yukarda sözünü ettiğimiz bileşimiyle henüz özel sınıfsal çıkarların ayrışmadığı bir maddi temel üzerinde oluşmuş bulunduğundan, uzun dönemde birbirinden uzaklaşacak ve çatışacak olan bu özel sınıfsal çıkarlar, bu tarihsel kavşakta, birbirleriyle uzlaşmaya mecbur bir konumdaydılar. Eski ve yeni üretim ilişkileri arasındaki çelişmeler, hakim sınıfların bu eski ve yeni ilişkileri temsil eden farklı kesimlerinin oluşturduğu ittifaka da, baştan, çelişkili bir nitelik kazandırmıştı. Bir başka deyişle, yekpare ve türdeş (monolitik ve homojen) bir sınıf özelliği göstermeyen hakim sınıf temsilcileri, söz konusu çelişkiler üzerinde kurdukları sınıf ittifakı ile parçalı ve türdeş olmayan (heterojen) birlikten oluşan bir yapı ile ayakta durabiliyorlardı. Bu, onların güçsüzlüğünün tarihsel kaynağını oluşturdu. Güçsüzlüklerinin sonucu ortaya çıkan bu uzlaşma, hakim ittifakı oluşturan farklı kesimler arasındaki hesaplaşmanın tarihsel olarak ertelenmesi imkanını yarattı. Hakim ittifakın kendi içinde de bir nispi denge sağlanabilmiş oldu.

Kısacası, verili tarihsel koşullardaki güçler dengesi tam da dönemin ekonomik-siyasal zorunluluklarını yansıtıyordu. Bir yanda siyasete egemen küçük burjuvazi ile ekonomiye egemen sınıf ittifakı (hakim ittifak) arasındaki nispi denge; öte yanda, hakim ittifak içindeki nispi denge bu dönemi karakterize etti. Ve süreç boyunca, üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişmelerin gelişmesi ölçüsünde, bu dengelerin önce korunması, sonra gelişen-geliştirilen kapitalizm ve bu burjuvazi lehine (ve fakat diğer hakim sınıf kesimlerini de fazla ürkütmeden) yavaş yavaş bozulması yönünde adımlar atıldı. Bu, kapitalizmin yukardan aşağıya adım adım geliştirilmesinden başka bir şey değildi. Ve bu doğrultuda diğer hakim sınıf kesimlerini ürkütmeme kaygıları, sürecin gelişiminin her noktasında kendini hissettirdi.

Mevcut kaygıların ve güçler dengesinin başlangıçtaki en somut siyasal ifadesi I. Meclis'te ve onun bileşiminde kendini göstermişti. I. Meclis, sözünü ettiğimiz küçük burjuva, burjuva ve prekapitalist sınıflar üzerinde yükselmişti. I. Meclis'te ve sonraki yıllarda tek parti CHP ile, küçük burjuvazi, hakim ittifakın temsilcilerini, uzlaşabilecekleri politikalar doğrultusunda yönlendirmeye çalıştı. Toprak ağaları, mütegallibe ve eşraf, burjuva devrimi doğrudan ve hemen kendi nüfuz alanlarına girmediği sürece "smokin giyip Cumhuriyet balolarına katıldılar" ve Cumhuriyete ("modernleşmeye") karşı çıkmadılar.

Küçük burjuvazi modernleşmenin, Batı Medeniyetinin ve bu anlamda burjuvazinin hayranıydı; burjuva kültürünü ve ideolojisini özümlemeye, Batıburjuvazisini taklide çalışıyor ve ülkenin kurtuluşu olarak Batıda izlenen yolun izlenmesini tek çare olarak görüyordu. Bu anlamda programı, başlattığı, burjuva demokratik devrimini sürdürmekti. Ama ülkenin özel koşullarına dikkat edecek kadar da temkinliydi. Ülkede, bu işi yapacak burjuvazi yeterince yoktu, varolanı da cılızdı; bunu yaratmalı ve güçlendirmeliydi. Modernleşmeyi sağlayacağını düşündüğü yeni üretim ilişkilerinin ve hayat tarzının tarihsel ve çağdaş temsilcisi burjuvazi sınıfı yeterince güçlü olmadığı için, küçük burjuvazi, eski üretim ilişkilerinin temsilcileriyle de kesin ve köklü bir hesaplaşma içine girmekten kaçınıyordu. Ülke burjuvazisinin de anlayışı aynı şekilde bu yöndeydi. Kaldı ki, böyle bir hesaplaşma için, yaşanılan tarihsel dönemde, burjuvazi devrimci barutunu tüketmişti; köklü hesaplaşmalar ve atılımlar içine girmesi söz konusu değildi.

Küçük burjuvazi, hakim sınıflar arasındaki çıkarların henüz tam olarak ayrışmadığı, farklı hakim sınıf kesimleri arasında çelişkilerin varolduğu, ama bunların tek başına iktidara talip olmadıkları bu koşullarda, hem çelişen hem de ayrışmamış çıkarlar üzerinde burjuva devrimini gerçekleştirmek için devleti elinde tutan bir güç olarak yer aldı. Bu işlevi, küçük burjuva diktatörlüğünün yaratılmasıyla -devletin diğer sınıflardan görece özerk bir yapıya sahip kılınmasıyla- sağlandı. Kemalist küçük burjuvazi esas olarak, milli burjuvazi yaratma milli bir kapitalizm kurma politikaları güttü. Ama bu politikaları, Kurtuluş Savaşı'nda ve devletin kurulmasında kendisine destek veren toprak ağalarını, eşraf ve mütegallibeyi ürkütecek boyutlara vardırmadı. (Hatta silahlı savaş verdiği emperyalistlerle de, onların sistemi **dışında** bir hesaplaşmaya yönelmedi.) Yukardan aşağıya geliştirdiği burjuva demokratik devrimi onlar aleyhine yaratacağı sonuçları, onlarla ekonomik düzlemde bir kesin hesaplaşma içine girmeden gerçekleştirmeye dikkat etti. Hesaplaşma, olabildiği ölçüde, ideolojik düzeyde ve üst yapıyla sınırlı kaldı. Siyasi anlamda ise, onların tasfiyesine yönelecek uygulamaları gündeme getirmeye yanaşmadı. Siyasi demokrasi yerine, bir bütün olarak hakim sınıflar ittifakını, halk muhalefeti karşısında her zaman güçlü ve avantajlı kılacak siyasi yönetim yöntemlerinde ve kurumlarında ısrarlı oldu.

Sonuç olarak, iktidardaki küçük burjuvazi, kapitalizmin yaratılması ve geliştirilmesi için burjuvaziyi teşvik ederken, kapitalizmin gelişimi önünde engel teşkil eden feodal, yarı-feodal üretim ilişkilerinin tasfiyesi, emperyalizmle ekonomik bağların tümüyle koparılması yönünde cesur adımlar atamadı. Hatta bu üretim ilişkisinin temsilcisi sınıfların mevcut durumlarını pekiştiren politikaları dahi zaman zaman uygulamak zorunda kaldı. Bu nedenle dışa bağımlılıktan tamamiyle kurtulamayan kapitalizm, feodalizmi de tam olarak tasfiye edemeyince, çarpık ve sağlıksız bir biçimde gelişti. Bu durum, dönemin ekonomik ve siyasal tercihlerinde, karşılaşılan sorunların çözümünde kendini gösterdi.

Savaşa Tepkiler

...stos'ta Eminönü'nde 200 kişilik bir grup "Emperyalist savaşa hayır" sloganla... yolu ateşe verdiler ve "Devrimciler" imzalı bildiriler dağıttılar.

...de Karaköy'de 80 kişilik bir grup "Emperyalist savaşa hayır" sloganları attılar ...teşe vererek trafiği kestiler. "Devrimciler" imzalı iki pankart asan göstericiler ...da bildiri dağıttılar.

...da 16 DKÖ, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde Abdi İpekçi Parkı'nda yaklaşık ...n katıldığı bir barış zinciri oluşturdu. Körfezdeki son gelişmelerle ilgili konuş...apılmasından sonra "Savaşa hayır", "Kahrolsun ABD emperyalizmi" slogan...ğılındı.

...r genel kurulundan barış zincirine katılmak için Abdi İpekçi Parkı'na kadar yü...etmenler, buradaki eyleme yetişememeleri üzerine Gençlik Parkı içerisinde yak...şinin katıldığı bir barış zinciriyle "Savaşa hayır", "Kahrolsun ABD emperyalizmi" ...yla tekrar Eğit-Der genel kurul salonuna girdiler.

...ylül günü İstanbul Ticaret Odası karşısında toplanan yaklaşık 200 ...bir grup 12 Eylül'ü ve olası Ortadoğu savaşını protesto ettiler. Saat ...e İTO önünde toplanan grup cadde kenarındaki direklere "yazılı ...rtlar astılar. Yolu talaş ve benzinle ateşe vererek, trafiği kesen grup ...eryalist Savaşa Hayır", "Kahrolsun Faşizm Yaşasın Mücadelemiz", ...amız Devrimci Yolda Zafere Kadar Sürecek" biçiminde sloganlar ...ve "TÜRK VE KÜRT HALKLARINA! -Devrimci Gençlik" imzalı bildi...ağıttılar. Bildiride şu görüşlere yer verdiler;

...10 yılın anlamı, yüzbinlerce devrimci, demokrat, ilerici insana işkence, ...e devrimcinin sakat bırakılışı, katledilişi, zindanlara doldurulușu, Kür...da eşi görülmemiş bir milli zulüm, milyonlarca insan için işsizlik ve ...luk, ve 1990 EYLÜLÜNDE DE SAVAŞ ÇIĞIRTKANLIĞIDIR! ...rkancı faşist generallerin ve günümüzde de devamcılarının emek...larımıza yaşattıkları bunlardır. ...zm; Patronlar için özgürlüğün, emekçi halklar için eşi görülmemiş ...mün ve köleliğin adıdır. YAŞANAN FAŞİZMDİR!

...gı gerekçe faşizmin zulmüne, devrimcilerin, Turan Dursun gibi ay...n katledilmesine, acımasız sömürüye, gerici bir savaşın ateşine atıl...a, Kürt ulusunu yok etme çabalarına seyirci kalmamızı haklı ...bilir?

...evimiz ne geçmişle övünmek ne de eksikliklerimizi bahane ederek ...vganın dışında durmaktır. ...ne karşı halkın özgürlüğü kavgasını yükseltmekten, faşist terör ve sa...şkırtıcılığına karşı devrimci direnişi örgütlemekten başka seçeneği...oktur!"

...LÜLLER EMEKÇİ HALKLARIN KURTULUŞUNU ENGELLEYEMEZ!
...R DİRENEN HALKLARIN OLACAKTIR!
...AMIZ DEVRİMCİ YOLDA ZAFERE KADAR SÜRECEKTİR!
...OLSUN FAŞİZM YAŞASIN MÜCADELEMİZ!

...Çocuk Kulübü 30 kadar çocuk 30 Ağustos günü Ba. özgürlük meydanında sa...ları bir gösteri düzenlediler. Polisin müdahalesiyle karşılaşan çocuklar polis...e tokat yediklerini söylediler. Daha sonra bir basın toplantısı düzenleyerek polisin ...nadılar.

...da Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk ...Birliği'nin de yer aldığı 6 meslek kuruluşu 16 Ağustos'ta yaptıkları açıklamalar... kışkırtıcılığıyla ve Türkiye'nin TBMM iradesi dışında bir oldu bitti ile dönülmez ...lmaması için tüm yetkilileri duyarlı olmaya çağırıyoruz" denildi.

...'da çeşitli gruplar 10 ayrı yerde korsan gösteri yaparak savaşa karşı çıktılar ...ı gözaltına alındı. (16 Ağustos)

...'da Çankırı Caddesi'ni keserek korsan gösteri yapan bir grup "Kahrolsun ABD ...izmi", "Ortadoğu, Ortadoğu halklarınındır", "Türkiye NATO'dan çıkmalıdır" ...nı attı. (16 Ağustos)

...ül günü saat 14.30'da Karaköy iskelesi karşısında toplanan bir grup savaş aleyh...nlar attılar ve yolu talaş ve benzinle yakarak trafiğe kapattılar. "Halkın Direnişi" ...diriler dağıttılar. Göstericiler dağıldıktan sonra olay yerine gelen polis "şüpheli" ...özaltına aldı.

Barış Günü'nde Gündem: SAVAŞ!

Son yıllarda savaşsız bir tek gün bile yaşamayan dünyamız, bu yılın barış gününü de savaş tehdidi altında geçirdi. ABD-IRAK gerginliğinin sürdüğü şu günlerde, dünyanın başka birçok bölgesinde yer yer ulusal kurtuluş mücadeleleri sürmektedir. Savaş dendiğinde genellikle emperyalistler arası bir paylaşım ve pazar savaşı akla geliyor ancak çeşitli ülkelerde halen yaşanan etnik ve sınıfsal kökenli çatışmaların da savaş olarak değerlendirilmesi mümkün. Yalnız bu savaşların özelliği, tarafların emperyalist güçler (ve onların destekçileri) olmaları değil, savaşın ezilen halklarla ezen devletler arasında gelişmesidir.

"Savaş" kelimesi "şiddet"i içerir. Uzlaşma olanağının kalmadığı (ya da hiç aranmadığı) durumlarda tarafların taleplerini "zora dayalı" olarak elde etmek istemeleri ile gündeme gelir. Şiddetten hoşlanmıyor olabiliriz. Savaş kelimesini duyar duymaz irkilmemiz de muhtemel. Ancak, savaşa karşı barışı savunurken, barışın kimin için olduğu ve kimin çıkarlarına hizmet ettiği sorulmalıdır.

Son günlerde, Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakıyla gündeme gelen Ortadoğu krizi hakkında, basın yayın organlarında pek çok şey söylendi, yazıldı. Ayrıca demokratik kitle örgütleri tarafından yapılan açıklamalarda bu savaşın emperyalistler arası bir savaş olduğu ve Türkiye halklarının bu savaşta taraf olamayacağı birçok kez vurgulandı. Yine de savaş-barış ikileminde ilerlerken önümüzü daha rahat görebilmek için, Saddam'ın silahlarına bir göz atalım

Kısaca hikaye şu:

Saddam İran'la sürdürdüğü savaşa rağmen, bir yandan da silah gücünü geliştirmeyi ihmal etmedi. Hatta ürettiği kimyasal gazları, ötedenberi başını ağrıtan Kürtlere karşı kullanarak hem silahın etkisini ve hem de kamuoyunun tepkisini ölçtü. "Halepçe katliamı" olarak tarihte yerini alan bu olay karşısında dünyanın "gelişmiş demokrasi" ülkeleri pek fazla ses çıkarmadılar. Üstelik sonradan bazı Alman firmalarının Saddam'a kimyasal silah yapımında kullanılan maddelerden sattıkları anlaşıldı. Bir süre önce basında bolca yer alan bir başka konu ise "kıyamet topu" idi. Bir Türk işadamının da adının karıştığı bu olayda, emperyalist ülkelerin Irak'a silah ve silah yapımında kullanılan maddelerden satarak büyük karlar elde ettiklerini görmek mümkün.

Bugün "barış" adına Ortadoğu'ya asker yığan emperyalist devletler, bütün bunlardan habersiz miydi? Bu devletlerin bilgisi olmadan böylesine bir silah satım ağının kurulması mümkün mü? Hayır. Dün Irak'a sattıkları silahlardan büyük kazançlar sağlayanlar şimdi bu silahlar kendi çıkarlarını tehdit ediyor diye Ortadoğu'da savaş istiyorlar. Hem de barış adına. Bu savaş bizim savaşımız değil.

Ancak, bu savaşa karşı çıkarken, savunulması gereken bir başka savaş var. Dünyaya gerçek barışı getirecek olan bir savaş. Eğer bundan sonra insanların ellerine silah almamalarını istiyorsak, herşeyden önce savaşın kaynağı olan emperyalist hegamonyayı kırmak için savaşmalıyız. Günümüzde barışı istemenin ve savunmanın başkaca anlamlı bir yolu kalmadı. Savaşa karşı soyut bir "silahsızlanma"yı savunmak tek başına çözüm olamaz. Çünkü emperyalist devletler silahlanmaktan asla vazgeçmeyeceklerdir. Onları silahlarından arındıracak olan tek şey, silahlarının ellerinden alınması, kurdukları hegamonyanın tamamen kırılmasıdır.

Peki emperyalist hegamonyaya karşı nasıl savaş açabiliriz? Bunun pek çok biçimi var. Ortadoğu'daki savaşa karşı çıkmak bunlardan yalnızca biri. Bu hegamonyanın bize dayattığı ve bizim çıkarlarımıza uygun olmayan herşeye karşı çıkmalıyız. Grev hakkımızın ertelenmesi, ardı arkası kesilmeyen zamlar, düşünce özgürlüğümüzü yok etmek doğrultusunda yapılan her türlü baskı, toplu sözleşme sonrasında uygulamaya çalıştıkları işçi kıyımlarıyla bize verdikleri 'ceza'lar ve bunlara benzer pek çok şey bu hegamonyanın günlük hayatımızdaki kanıtlarıdır. Gücümüz ve sesimiz yettiğince bunlara karşı direnmeliyiz. Direnebildiğimiz ölçüde daha güçlü olmak ve güçlendikçe de gerçek barışa ulaşmak mümkün olacaktır. Ve ancak bütün dünya halkları özgür olduğu gün silahlarımızı gönül rahatlığıyla bırakabiliriz.

DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

–Yıl 1939...Günlerden 1 Eylül...Almanya Polonya'ya asker çıkardı ve II. Dünya Savaşı başladı. Altı yıl süren dünya savaşında, yaklaşık 50 milyon insan öldü. Amerika Birleşik Devletleri iki kez Japonya üzerinde Atom Bombası kullandı. Ve, tarihin bu en kanlı savaşından sonra, yeryüzünde paylaşılmamış bir avuç toprak bile kalmadı... Daha sonra dünya halkları, 1 Eylül gününü Dünya Barış Günü olarak anmaya başladılar.

12 Eylül'ün 10. yılı:

"Devrimciler ayağa, 12 Eylül faşizmi mezara!"

Ankara'da 12 Eylül'ün 10. yılı, polisin tüm saldırı ve operasyonlarına karşılık bir dizi eylemliliklerle yaşandı. Gazetimize ulaşan bilgilere göre, bu eylemlilikler, Siteler, Telsizler, Çinçin ve Seyranbağları gibi gecekondu semtlerinde **"Devrimciler Ayağa, 12 Eylül Faşizmi Mezara"**, **"Kahrolsun 12 Eylül Faşizmi"**, **"Devrimciler"** imzalı duvar yazılamaları ve mitingler şeklinde gerçekleşti. Ayrıca 5 Eylül günü Mamak Belediyesi'nde "Savaşa Hayır" konusunda, belediye yemekhanesinde işçi ve memurların katıldığ ıbir forum yapıldı.

Cebeci'de 12 Eylül günü yapılan "12 Eylül'ü Protesto" mitinginde **"Devrimci Gençlik"** imzalı bir pankartın asılmasından sonra, sivil bir polisin açtığı ateş sonucu yoldan geçmekte olan Kenan Beysülen adında Hacettepe Üniversitesi öğrencisi sırtından vurularak hastaneye kaldırıldı. Yine aynı gün "Devrimci Gençlik"in Bahçelievler'de bir başka mitin daha gerçekleştirdi.

18 Eylül günü ise polis kurşunuyla sırtından vurularak Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan Kenan Beysülen'i ziyarete giden, demokratik kitle örgütleri temsilcileri ve öğrencilerden bir grup, hastane önünde eylem düzenleyerek, Kenan Beysülen'e destekte bulundular.

12 Eylül'ün 10. yılında polis pervasızca sokak ortalarında **"peşin infaz"**larını sürdürmekte, devlet terörü toplumsal muhalefete ve devrimcilere yönelik saldırılarını yükseltmektedir. Anarşi-terör demagojileriyle, devlet terörüne zemin yaratılarak, toplumsal muhalefeti bulanıklaştırma, sindirme ve yok etme çabalarına, polisin **"sokak ortası infazları"**na karşı çıkılmalıdır. Bugün için toplumsal muhalefetin önünde duran temel sorunlardan birisi de 12 Eylül'le ve onun tüm politika ve sonuçlarıyla her düzeyde bir hesaplaşmasıdır.

Ve bilinmelidir ki toplumsal muhalefet 12 Eylül'le hesaplaşarak ilerleyecektir.

12 Eylül'ü protesto eylemlerine halktan alkış

12 Eylül 1990 günü saat 8'de Ankara Cebeci'de Devrimci Gençlik imzalı bir korsan miting düzenlendi. Cuntayı bir kez daha lanetleyen bu miting sırasında bir sivil polis dur ihtarına bile gerek duymadan Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğrencisi Kenan Beysülen'i arkasından ateş ederek yaraladı. İnce bağırsağı parçalanan Kenan polis otosuna alınıp bir kaç uzun tur attırıldıktan sonra hastaneye kaldırıldı. Şimdilik Kenan hayati tehlikeyi atlatmış bulunuyor.

Evet, 12 Eylül 10. yılında arkadan vurmaya devam ediyor. Kalleşliğinden hiçbir şey eksilmedi.

15 Eylül günü saat 17.00'de Fındıkzade'de toplanan 200 kişilik bir grup 12 Eylül'ü protesto ederek molotoflarla yolu trafiğe kapattılar. 12 Eylül ve uygulamalarını protesto eden grup, körfez krizine ilişkin de sloganlar attılar. TKİH ve TDKİH imzalı pankartlar açtılar. Polisin silahla müdahalesine karşılık verilmesi üzerine iki polis yaralandı. Polis otosunu deviren göstericiler dağıldıktan sonra olay yerine gelen polis, çevrede "şüpheli" gördüklerinden 20 kişiyi gözaltına aldı.

16 Eylül günü Eminönü meydanında yaklaşık 200 kişilik bir grup 12 Eylül'ü ve Ortadoğu'daki savaş olasılığını protesto etti. Saat 13.00'de Eminönü'nde toplanan grup "Ortadoğu ABD'ye mezar olacak-Devrimci Sosyalist Gençlik Hareketi", "Emperyalist Savaş ve Zamlara Hayır" yazılı pankartlar açtılar. "TKP/ML Hareketi Merkez Komitesi" imzalı bildiriler dağıtan grup dağıldıktan sonra olay yerine gelen polis, "şüpheli" 5 kişiyi gözaltına aldı.

11 Eylül günü Şişli Rumeli Caddesi'nde 150 kişilik grup 12 Eylül Faşizmini protesto eden bir gösteri gerçekleştirdi. Saat 13.30'da yolu talaş ve benzinle ateşe verip trafiği kesen grup, kortej oluşturarak "12 Eylül zam, zulüm, işkence, savaş demektir. DEVRİMCİLER" imzalı bir pankart açtılar. 12 Eylül ve savaş aleyhtarı çeşitli sloganlar atan grup 200 metreye yakın yürüdükten sonra, DEVRİMCİLER imzalı pankartı caddeye bakan bir sokak arasına astıktan sonra yola molotof kokteylleri atarak eyleme son verdiler.

Protesto eylemi esnasında geniş bir sempati uyandıran eylemciler, halk tarafından alkışlandılar.

Protesto eylemi sonrasında polis ne yapacağını bilemez bir halde eylemin gerçekleştiği yere geldi ve gösteriye katıldığı gerekçesiyle 6 kişiyi gözaltına aldı.

Pendik Belediye İşçileri İşi Bıraktı

'PARAMIZI VERİN ÇALIŞALIM'

Pendik Belediyesi'nde çalışan 806 işçi sözleşmeden doğan ücret farklarını alamadıkları için 5 ekim'den bu yana direnişteler. Pendik Belediyesi ile Belediye-İş Anadolu Yakası Şubesi arasında imzalanan protokole göre 4 Ekim'de işçi başına 500 bin TL ödeme yapılması gerekiyordu. Belediye'nin ödemeyi gününde yapmaması üzerine işi bırakan işçiler "aç çalışılmıyor, ödemeyi yapsınlar işbaşı yapalım" diyorlar. Pendik'te toplanmayan çöpler ilçede bir olağanüstülük olduğunu hissettiriyor. Bir işçi "Pendik halkından özür diliyoruz. Bu eylem Pendik halkına karşı değildir. Hak arama eylemidir" diyor. Bir başka işçi ise sözleşme sonrası gazetelerde kendilerine yönelik savaş ilan edilmesini kınayarak "bir aylık çalışma karşılığında 930 bin lira alıyorum. 4 çocuğum var. Eğer 1 ay çoluğumu çocuğumu hiç görmeccesine 24 saat çalışırsam ancak 1.5 milyon kazanabilirim" dedi. Pendik Belediyesi'nin ödeme sorununun iktidarın politikasından kaynaklandığını söyleyen temsilci ise "Pendik'in nufusu istatistiklerde 175 bin gözüküyor. Ve ayda bu oran üzerinden İller Bankası 437 milyon ödüyor. Şu an nufus 600 bini geçiyor. Yeni bir istatistik yapıldığında fon artacak ve işçilerin ücretleri de ödenebilecektir." diyor. Bir işçinin ise "iktidarın ekmeğine yağ sürüyoruz. Sendika bu kararı alırken bize danışmadı" demesi üzerine temsilci "Bugüne kadar hep iyiniyetli yaklaştık. Bizler işbarışından yanayız ama gerekli hoşgörüyü gösterdik. Hakkımız olanı istiyoruz" dedi.

RECEP DEMİR 1959...

Biz ölmedik!
Dirilip döneceğiz er meydanlarına
Zaman köhne düzenin cellatlarını
affettirmeyecek
Gerek yok savaş ilanına
Erlerimiz fazla laf etmeyecek

NİZAMETTİN ORHANGAZİ 1957-......

Sen
19 yaşında büyük adam
ölümsüz Nizam...
Nasıl da kendinden bellemişti
seni
Gültepe halkı
Nasıl da korkup kaçmışlardı
Boyunları kurt kolyeli faşistler
Mücadeleden durmayacak
Silahın yerde kalmayacak

DİDAR ABLA'YA...

Sen siyasi hükümlü Hasan Şensoy'un ablasıydın. Ne zaman ki 12 Eylül faşizminin cezaevlerine yönelik baskı, işkence, terör politikalarına karşı, direnmenin onurunu yükledin yüreğine, hepimizin ablası oldun. İnsan haklarının yılmaz savunucusu olup adını bilincimize kazıdın.

Cezaevi kapılarında, mahkemelerde, toplantılarda, gösterilerde başeğmeyen direncinle hep önlerdeydin.

Yüzlerce tutuklunun acısıyla dağlanmış yüreğin yine bu onurlu kavgan sırasında sessizce sustu.

Faşizm yine azgınca saldırıyor. Onura, güzelliklere, insanlığa saldırıyor. Ve onlarca ana, eş, kardeş yürekleri yüzlerce oğulun, kızın, eşin, kardeşin acısıyla, onuruyla sevgisiyle bezeli direniyor. Senin 1 Eylül 87 günü sessizce susan yüreğinse herbirinde bir çarpıntı olmuş haykırıyor şimdi: İNSANLIK ONURU IŞKENCEYİ YENECEK

TURAN DURSUN

Aydın bir derviş. Anası Kürt, babası Türk. Müftüyken ateizme geçmiş. Gerçek uğruna ölümü göze almış. Karanlığa savaş açmış. Yaşarken karşısına çıkmayı göze alamamış softalar. Ölüm fermanı yazılmış ve ferman 7 kurşunla yerine getirilmiş. 7 kurşun hangi gerçeği yokedebilir. Hangi ışığı 7 kurşun söndürebilir.

"İnsan özgür olduğu sürece insandır. Bu özgürlüğün alınması eğer bir düşünce ve sanat yüzünden olursa hiçbir biçimde onaylanamaz. Geleceğin dünyası böyle durumların yaşanmayacağı dünya olacaktır" diyen Turan DURSUN'u kim öldürebilir?

Anısına saygıyla...

Otomobil-İş Mecidiyeköy Şube Genel Kurulu Yapıldı

Aynı Tas, Aynı Hamam

Otomobil-İş yönetimi iki türlü bir telaşın içinde. Bu telaş bir yandan Çelik-İş gibi baraja takılıp erime, diğer yandan da dipten gelen dalga ile süpürülüp gitmenin telaşıdır.

Otomobil-İş Mecidiyeköy Şubesi 3. Genel Kurulu 2 Eylül'de yapıldı. Metal işkolunda ve sendika içinde çeşitli sorunların yaşandığı bir zamana denk gelen genel kurul, gerek merkez anlayışı ve gerekse (Alternatif Birlik) "muhalefet" anlayışı açısından oldukça önem taşımaktaydı. Odak noktasını, "metal işçilerinin birlik sorunu, sendikal demokrasi ve işyeri komiteleri konularının oluşturduğu konuşmalarla, ağırlıklı olarak canlı geçen bir genel kurul yaşandı.

Daha sonra yapılan seçimler sonrasında seçime katılan 198 delege arasından 84 oya karşılık 113 oy alan merkez listesi seçimi aldı. Şube yönetim kuruluna da; şube başkanlığına Orhan Ekmen, şube sekreterliğine Ali Kaplan yeniden, şube mali sekreterliğine Nihat Vurgen, şube örgütlenme sekreterliğine Sami Sezer, şube eğitim sekreterliğine Ayhan Fırat seçildiler.

Genel Kurul, Şube Başkanı Orhan Ekmen'in açış konuşmasıyla başladı. Ortadoğu kriziyle gelişen olası savaş konusuna değinen Ekmen, savaş bahanesiyle, süren grevlerin ertelendiğini, işçilerin ekmek ve özgürlüklerinin ellerinden alındığını söyledi. Savaş gerginliğinin önümüzdeki toplu sözleşmelerin üzerinde bir tehdit unsuru olduğunu da belirten Ekmen, savaşa karşı çıkılması gerektiğini belirterek barış konusu üzerinde durdu.

Bir süre önce yaşanan Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeleri, "dün çağımız, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı diyorduk. Ezilen halklar ve ulusal kurtuluş hareketleri çağı diyorduk. Bugün duvarlar yıkılıyor. Toplumsal yenilenmeler oluyor" şeklinde değerlendiren Ekmen, "katılımcı demokrasi"yi ve 15-16 Haziran'ı aşan, "yasaları deldik" dediği Mart-Nisan eylemliliklerindeki kitleselleşmeyi de, "yeni bir sendikal düşüncenin yapı taşları" olarak niteledi.

Daha sonra divan seçimlerine geçildi. Divan başkanlığına Otomobil-İş Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Çapar seçildi.

Genel kurulun konuklara ayrılan bölümünde Otomobil-İş genel mali sekreteri M. Kara ile Özgıda-İş Bakırköy Şube Başkanı M. Paçal konuştular. Paçal konuşmasında, "ünitelerden başlayarak, fabrikalardan başlayarak birliktelikler aramak gerekiyor" diyerek hangi araçlarla nasıl gerçekleşeceğini belirtmediği bu birliği, "çok ortaklı, çok bileşenli, çok sesli bir birlik" olarak niteledi.

BİRLİĞİN YARATILMASINDA TEMEL, İŞYERLERİDİR

Genel Kurulun delege konuşmalarına ayrılan bölümünde de değişik işyerlerinden (Rabak'tan S. Yılmaz, Philips'ten Y. Yıldız, F. Saydam, M. Helvacı, Milteknik'ten H. Arabulan, Mesan'dan R. Yıldız, Kavel'den B. Aymelek, S. Yüksel, şube sekreteri A. Kaplan vb.) çeşitli delegeler sözaldılar.

Rabak temsilcisi S. Yılmaz, Ortadoğu bunalımı ve ülkede izlenen baskı politikalarına değindikten sonra, "memur eylemlerine, köylülerin eylemlerine, işçilerin eylemlerine yön verilmezse, kalıcı kazanım elde edilemeyecektir. Bu da sınıf ve kitle sendikasını hayata geçirmekle mümkündür. Bunun temel öğesi sendikal demokrasidir. Bu da işyerlerinin temel alındığı işyeri komitelerini yaratmakla mümkündür" dedi.

Sınıf ve kitle sendikasının diğer bir ilkesinin birlik olduğunu söyleyen Yılmaz, "birliğin yaratılmasında temel işyerleridir. Emek-sermaye çelişkisinin en keskin yaşandığı yerler işyerleridir. Ancak buradan sıçratılarak işkolunda birlik sağlanabilir" dedi ve Otomobil-İş sendikasını bir gemiye benzeterek, "gemi su almaktadır" diye görüşlerini belirtti.

Rabak Temsilcisi S. Yılmaz, "memur eylemlerine, köylülerin eylemlerine, işçilerin eylemlerine yön verilmezse, kalıcı kazanım elde edilemeyecektir. Bu da sınıf ve kitle sendikasını hayata geçirmekle mümkündür..." dedi.

Genel kurulun en etkili konuşmasını yapan Kavel delegesi B. Aymelek, eksenine işyeri komitelerini oturttuğu konuşmasında, dünden bugüne kararnamelerle yönetilen ülkemizdeki durum ve izlenen politikalar karşısında sendikalarının yönetiminin sözde "demokrat" tavrını eleştirdikten sonra, "demokrasiden bahsetmek için önce demokrat olmak lazımdır. Kime sorarsan sor "demokratım" diyor. Ama demokratlığın kriteri demokrasi mücadelesinden geçmektedir" dedi.

Sendikalarında yaşanan olumsuz durumu belirttikten sonra (işçi ve delege arkadaşlarına seslenerek) "buna müdahale edecek sizlersiniz. Buna müdahale etmezseniz 'aynı tas aynı hamam' sürüp gidecektir" diyen delege Aymelek, sorunun gerçek bir sınıf ve kitle sendikası yaratmakla aşılabileceğini, bunun da işyeri komiteleri örgütlenmeleri ile mümkün olduğunu belirtti. İşçiler arasında işyeri komitelerinin yaygın bir şekilde benimsendiğini, dipten gelen dalganın kendilerini silip süpüreceğini sezen sendika yönetimlerinin "işçilerden önce siz işyeri komiteleri kurun" diye talimatlar verdiğini söyleyen aymelek, "Türk-İş bile işyeri komiteleri kurduruyor" dedi.

İşyeri komitelerinin sendika yönetimlerinin birer alt organı olmadığını belirten Aymelek, işçilerin söz ve karar sahibi olduğu, sendikal demokrasiden hayata geçtiği gerçek anlamda bir birliğin temel örgütlülüklerinin işyeri komiteleri olduğunu söyledi. İşyeri komitelerinin, işçiler için yaşamsal bir sorun olan sendikal birliğin, gerçek anlamda bir sınıf ve kitle sendikasının yaratılmasının temeli olduğunu belirten Aymelek, "işyeri komitelerini reddetmek, hayatı reddetmektir" diye görüşlerini belirtti.

"NE KADAR MÜCADELE O KADAR DEMOKRASİ, NE KADAR DEMOKRASİ O KADAR EKMEK VE ÖZGÜRLÜK"

Philips delegesi F. Saydam ağırlıklı olarak sınıf ve kitle sendikası üzerinde durdu. "Yönetimin ilkesizliği MESS grup sözleşmesinde de kendini gösteriyor. Sınıf ve kitle sendikasını inkar edenler MESS sözleşesini alt edemezler" diye görüşlerini belirten Saydam'ın ardından kürsüye yine aynı işyeri delegesi M. Helvacı geldi.

Helvacı, "Duvarlar yıkılıyor' deniyor. Acaba yıkılan duvarlar mıdır, yoksa bürokratik diktatörlükler midir?" diye başladığı konuşmasında, "meclis bile devre dışı bırakılıp ülke kararnamelerle yönetiliyor" diyerek ülkenin içinde bulunduğu genel durumu çizdi. Helvacı, "Öyleyse ne kadar mücadele, o kadar demokrasi, ne kadar demokrasi, o kadar ekmek ve özgürlük" diye konuşmasını bitirdi.

"EKSİK YAPTIKSA (İŞÇİLERLE) BERABER YAPTIK"

"5,5 senedir yönetimdeyim. 5,5 senedir eksik yaptıksa, beraber yaptık, güzel yaptıysak beraber yaptık. Beraber yapacaksak varız" diyerek işçileri de kendi hatalarının içine çekmeye, kendi hatalarına ortak etmeye çalışan şube sekreteri A. Kaplan, daha sonra Çelik-İş, Otomobil-İş, Özdemir-İş'in birlik yaptığına, Çelik-İşin % 10 barajına takıldığına, sermayenin isteğinin metal işçilerini Türk-Metal sendikasına götürmek istediğine değinerek, "Gün grev günüdür. 3 sendika birleşmezse 6 ay içinde Otomobil-İş de barajdan düşecektir" diye görüşlerini belirtti.

"SENDİKA İŞÇİLERDİR, BİRLİK, İŞÇİLERİN MÜCADELESİNİN BİRLİĞİDİR"

Kavel delegesi S. Yüksel de, "Her on yılda darbe bekleniyor. Darbe yapılmıştır. Kararnamelerle yapılmıştır. İşte Doğu'da katliamlar yapılıyor, insanlar sürgüne gönderiliyor, grevler erteleniyor... Peki sendika olarak biz ne yapıyoruz?" diye başladığı konuşmasında, sınıf ve kitle sendikasını yaratmak gerektiği, işyeri komitelerinin görevleri, eğitim ve örgütlenme, toplu sözleşme anlayışları üzerinde durdu.

Meksan'da 2 dönem toplu sözleşmenin bağıtlandığını, işçi arkadaşlarının toplu sözleşme taslağı hazırladığını, fakat temsilcilerin de inisiyatifleri dışında sözleşmenin bitirildiğini söyleyen Yüksel, daha sonra birlik konusu üzerinde durdu. Özelde metal işçilerinin genelde ise işçi sınıfının gerçek birliğinin yönetimler düzeyinde çatıda değil, işçiler arasında ve mücadele içinde olabileceğini söyledi ve "sendika işçilerdir. Birlik, işçilerin mücadelesinin birliğidir" diyerek konuşmasını tamamladı.

"ELEŞTİRİLERE YANIT YERİNE, ŞEKİLSİZ—İLKESİZ BİRLİK ÇAĞRILARI"

Eleştirilere yanıt vermek üzere kürsüye gelen şube başkanı O. Ekmen, "Yapılan eleştirilere saygı duyuyor ve teşekkür ediyorum" diye başladığı konuşmasında, eğer bu sendikada çeşit çeşit düşüncede insan varsa, bu insanları ortak noktalarda birleştiren, kendi içinde çeşitliliği barındıran bir liste ile çıkılması gerektiğini söyledi. Ekmen, metal işkolunda birlik konusunda da, "Otomobil-İş send[...] bugüne getiren sizler değil misiniz. [...] metal işçilerinin birliğini sağlamak [...] sel bir görevdir. MESS ilklerine k[...] gütlü, metal işkolunda işçiler ola[...] liği sağlamayacak mıyız?" diye g[...] rini belirtti. Fakat bu birlik, nasıl [...] lik olacak, hangi araçlarla, nasıl [...] lacak değinmedi.

Kavel Delegesi B. Aymelek, sendika yönetimlerinin sözde 'demokrat' tavrını eleştirdikten sonra, "demokrasiden bahsetmek için önce demokrat olmak lazımdır. Kime sorarsan sor 'demokratım' diyor ama demokratlığın kriteri demokrasi mücadelesinden geçmektedir" dedi.

Otomobil-İş yönetimi iki türlü [...] laşın içinde. Bu telaş, bir yandan [...] İş gibi baraja takılıp erime, diğer [...] da dipten gelen dalga ile süpürül[...] nin telaşıdır. Bu nedenle üç send[...] nı çatı altında birleşmesi gibi [...] içindeler. Çünkü metal işkolund[...] lü her üç sendikada % 10 baraj[...] de dolanmaktadır.

Otomobil-İş'de egemen olan [...] yansıması olarak metal işçilerin[...] birliğinin sağlanmasının düşünc[...] çok, 'paçayı kurtarma' düşünü[...] Onun için ilkesiz, şekilsiz sağdan [...] kesi içeren, 'çok ortaklı, çok bile[...] sesli bir birlik' bir şekillenme i[...] mek isteniyor.

Kuşkusuz bu gelişimler, Otomo[...] egemen olan çarpık anlayışın d[...] sımalarıdır. Nitekim Otomobil-[...] mi, metal işkolundaki diğer sen[...] (Çelik-İş, Özdemir-İş) 6 ay gib[...] içinde birleşme isteği ve çabası i[...] nu genel kurul konuşmalarında [...] ettiler.

Genel kurulda kullanılan bir [...] vardı. "Gerçek inatçıdır, er geç [...] kar". Ama bu arada olan olu[...] olan gelişmelere doğru bir pe[...] yaklaşmak ve önceden müdah[...] tir. Bu da özelde sınıf mücade[...] tor gücü olan metal işçilerinin [...] işçi sınıfının kalıcı sendikal b[...] tıdan, yönetim düzeyinde bira[...] lerle değil) ilkesiz-şekilsiz birlik[...] değil, sorunun yaşandığı işyerl[...] sorunu yaşayan işçilerden hare[...] maktır. Bunun temel örgütlenm[...] yeri komiteleridir.

Otomobil-İş Mecidiyeköy Şube 3. Genel Kurulu'nda İşyeri Komitelerini savunan 'Alternatif Birlik' [...] kürsü etkin bir şekilde kullanıldı. Fakat buna rağmen işyerlerinde İşyeri Komitelerine dayanan [...] malar yapılıp sürekli kılınamadığı için yönetim kazanılamadı.

Kadınlar mücadelede başından beri önemli bir paya sahip. Genel Müdür Selçuk Ergin'i evinin önünde protesto etmeye giderlerken de aynı kararlılıktalar.

AKSA—AKKİM'de mücadeleye devam

Aksa, Akkim işçilerinin isimlerini, bir gecede sendika değiştiren işçiler olarak ilk kez Ocak ayında duyduk. Petrol-İş bünyesinde iken yaşanan anti-demokratik uygulamalara karşı çıkan Aksa, Akkim işçileri Petrol-İş içinde sürdürülen mücadeleden bir sonuç alamayınca 20 saat gibi kısa bir sürede Petrol-İş sendikasından istifa ederek Laspetkim-İş sendikasına geçmişlerdi. Sendika değiştirmeden sonra Petrol-İş'in tavrını teşhir ve sözleşme yetkisinin Laspetkim-İş sendikasına verilmesini isteyen Aksa, Akkim işçileri 52 gün süren açlık grevleri, Petrol-İş genel merkezine toplu halde gitme, Münir Ceylan'ın katıldığı panellerde Petrol-İş'in tavrını protesto etme gibi eylemleri hayata geçirdiler.

İşverenin "sendikayı (Laspetkim-İş) buraya sokmam, onlar komünist, isterseniz Petrol-İş'in Yalova şubesini de, genel merkezi de, tüzüğü de değiştireyim" şeklindeki sözlerine, bu noktaya birilerinin güdümünde değil, tamamen kendilerinin söz ve karar sahipliğini kullanarak geldiklerini söyleyerek cevap veren işçiler, mücadelelerini sürdürerek Laspetkim-İş sendikasına yetki kazandırıyorlardı.

Ancak demokratlık maskesini düşüren Petrol-İş yöneticileri fabrikadaki yüzde beş üye sayısına rağmen yetkiye itirazda bulunuyor ve mahkemeye gidiyordu. Aksa-Akkim işçileri bir yandan Petrol-İş yöneticileriyle uğraşırken diğer yandan işveren tarafından saldırılara uğruyordu. 30 Ağustos günü 68 işçi "teknolojik yenilenmeye bağlı olarak kadro daraltma" gerekçesiyle topluca işten çıkartıldı. Yapılan tensikatın kanunsuz olduğunu, atılan işçilerin geri alınması gerektiğini söyleyen işçiler sendika şubesinde toplanarak fabrika yemekhanesinden çıkmama ve açlık grevi kararı aldılar. 450 işçi üretimi devam ettirip, fabrika yemekhanesinde kalırken, sendika şubesinde de atılan 68 işçi açlık grevine başlıyordu. Şube başkanı Ayhan Karabudak tensikatın kanunsuz olduğunu işverenin gerçek amacının Laspetkim-İş sendikasını Aksa-Akkim'den çıkartmak olduğunu, atılan 68 işçinin 33'ünün sendikanın çeşitli kademelerinde görev aldığını, hedeflerinin işten atılan arkadaşlarını işe geri döndürmek olduğunu söyledi.

Bu arada Genel Müdür Selçuk Ergin yemekhanede yaptığı konuşmada direnişin yasalara aykırı olduğunu, polis, jandarma çağıracağını söyleyerek tehditler yağdırıyordu. İşveren bu tehditlerle de kalmıyor, işçilerin koşullarını daha da zorlaştırmaya çalışıyordu. Açlık grevinde fenalaşan işçilere vizite kağıdı almak istediğinde bakım müdürü Alev Gürbüz "elim ağrıyor" gerekçesiyle vizite kağıdı yazmazken bir işçinin yanıbaşında fenalaşmasıyla "insafa" geliyor ve 220 işçi çeşitli hastanelere dağılarak viziteye çıkıyordu.

Daha önceki gelişmelerde olduğu gibi mücadeleye aktif olarak aileler de katılıyor. Belediye hoperlöründen yapılan çağrıyla sendika şubesinde toplanan aileler 1 Eylül günü fabrika önüne giderek işverenin bu tutumunu protesto ettiler. 2 Eylül günü tekrar sendika binasında buluşan yaklaşık 200 kadın genel müdür Selçuk Ergin'in Yalova sahilindeki evinin önüne giderek işten atılmaları protesto ettiler. Bir işçi hanımı "biz onlardan villalarını filan istemiyoruz. Haksız yere işten çıkarılan beylerimizin işe geri dönmesini istiyoruz. kocalarımız açlık grevinde biz de onlara desteğimizi sürdüreceğiz" diyordu.

Sendika şubesine gelerek bir konuşma yapan Vahdettin Karabay da "Petrol-İş yöneticileri tarih önünde hesap verecekler. İşverenin de amacı bizi Aksa, Akkim'den silmek. Eğer bu tutumlarını devam ettirirlerse Aksa'da sözleşme yapacak kimseyi bulamazlar ve aylarca kapalı kalabilir fabrika. Sözleşmeyi arkadaşların hakları verilene kadar imzalamayız" dedi.

Fabrikadaki direniş tüm zorluklara rağmen 13 gün sürdü. Taki genel müdür Selçuk Ergin sözünü tutup jandarmayı geti-

Devamı 10. Sayfada

Aksa işçileri 65 arkadaşlarının işten atılmasını, 13 gün fabrika yemekhanesinde kalıp, açlık grevi yaparak protesto ettiler.

Eğit-Der Genel Kurulu yapıldı: Nereye?

31 Ağustos- 1 Eylül tarihleri arasında Ankara'da Gençlik Parkı Tiyatro Salonu'nda toplanan Eğit-Der genel kurulunda iki ayrı liste çıktı. Yapılan seçimlerde Mustafa Gazalcı başkanlığındaki liste seçimleri kazandı.

80 yıllık öğretmen örgütçülüğü, Eğit Der genel kurulunda öğretmen mücadelesinde ve grevli toplu sözleşmeli sendika mücadelesindeki ayrım çizgilerinin çatışmasıyla ifadelendi.

Bu çatışmanın bir tarafında, salt yasal boşluklardan yararlanarak burjuva hukuk sınırları içerisinde icazetçi bir anlayışla, yukarılarda kurulan ve öğretmen hareketine bölücülük tohumları atan Eğitim-İş bulunmaktadır. Çatışmanın diğer tarafında ise; öğretmen hareketinin olumlu tüm değerlerine sahip çıkarak, öğretmen hareketinin asli unsuru olan çalışan öğretmenin sendikal hak mücadelesine sahip çıkarak yükselteceği mücadelenin eseri olacak bir sendikal oluşum, yani Eğit-Der'in ve çalışan öğretmenlerin uzunca bir zamandır projelendirdiği Eğit-Sen bulunmaktadır. Eğit-Sen projesi, Temmuz eylemlilikleriyle yükselen öğretmen hareketi ve "Sendikal Haklar Komisyonları"yla bütün bir öğretmen hareketini kucaklamayı hedeflemekte.

Eğit-Sen devrimci, demokratik öğretmen hareketinin eyleminin birliğini savunmakta.

Genel kurul salonunda en çok dikkat çeken, hemen herkesin genel kurula bildirilerle katılımıydı. Öyleki, salona giren her delegenin eline, 9-10 bildiri salonun kalabalığı ve itiş, kakış içinde tutuşturuluyordu. Delegasyonda hiçbir temsili olmayanı örneğin Kam-Sen gibi gruplara varıncaya kadar, birçok grup bildiri dağıttı.

ÇALIŞAN ÖĞRETMENE SÖZ HAKKI

İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı'nın divan başkanlığına seçiminden sonra kürsüye gelen SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, "Öğretmenlerimizin mali sorunları, aile sorunları, sosyal sorunları olduğu gibi duruyor. Örgütlenmedikçe, eğitim derneğinde, eğitim sendikasında haklarını arayamadıkça, toplu sözleşmeli, grevli bir sendika düzeni kurulmadıkça elbette bunlarda da bir gelişme olmayacak. Biz iktidara geldiğimizde böyle şeylere müsaade etmeyeceğiz" diyerek konuşmasını bitiriyordu.

Eğitim-İş taraftarları ise, gündemde yer alan dilek ve temenniler bölümünü, seçimlerden sonraya atarak, bir taraftan çalışan öğretmenlerin konuşturulmamasını, diğer taraftan da genel kurulu bir gün içerisinde bitirerek cumartesi günü gelebilecek delegelerden genel kurulu kaçırmayı hedefliyordu. Bu önerinin kabulü "Konuşma Hakkımız Söke Söke Alırız!" sloganlarıyla birlikte, bir kısım delegelerin "12 Eylül bizi susturmak istiyordu, sizler de susturmak istiyorsunuz, bizi kimse susturamayacak, artık biz konuşacağız" şeklindeki tepkileriyle karşılaşıyordu.

Arkası arkasına verilen önergeler, tekrar, tekrar yapılan sayımlarla genel kurulun tıkandığı bir noktada, geç de olsa genel başkan yardımcısı Nilüfer Demirel'in genel kurul açış konuşmasına gelindi.

Genel Kurulun dünyada ve Türkiye'de nasıl bir atmosfer içinde yapıldığını körfezdeki duruma da dikkat çekerek anlatan Nilüfer Demirel; TÖB-DER davasıyla ilgili olarak da, "sıkıyönetim savcılarının düzmece iddianameleriyle yargılanan yöneticileri mahkum edilen, mallarına el konulup kapatılan TÖB-DER, sivil mahkemelerce aklanmıştır. Bu, bir yanıyla bizim 12 Eylül hukuksuzluğuna ilişkin söylediklerimizin tescili anlamına gelmektedir. Demirel, "Artık Eğit-Sen'e giden yolda daha büyük bir özveriyle, bütünlük içerisinde koşmalıyız" sözleriyle konuşmasını bitiriyordu. Çalışan öğretmenlerin söz haklarının gaspedilmesi karşısında verilen önergelerle fiili durum yaratılarak söz hakkı elde ediliyordu. delegelerin bu konuşmaları sık sık "Yaşasın Eğit-Sen" sloganlarıyla karşılandı.

Genel Kurulun 2. günü, 1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle 16 DKÖ'nün Abdi İpekçi Parkı'nda düzenleyeceği "Savaşa Hayır" kampanyası çerçevesinde oluşturulacak "Barış Zinciri"ne katılım nedeniyle 10.30'da ara verilen genel kurula 11.30'da tekrar devam edildi.

TBKP'lilerin desteklediği listenin genel başkan adayı Mustafa Gazalcı'nın konuşmasında "Şimdi yapılacak iş, çalışan öğretmenlerin yasal olarak kurduğu, tüzel kişilik kazanmış, toplumsal saygınlığı olan Eğitim-İş, emekli ve çalışmayanların da Eğit-Der çatısı altında zamanı geçirmeden toplanmasıdır. (...) Çalışan öğretmenlerin sendikası olarak gördüğüm[...] İş'i destekleyeceğiz" sözleri sal[...] kiyle karşılanarak "Yaşasın E[...] sloganıyla, alkışla tempo tutular[...] cı'nın konuşması protesto ve ça[...] retmenin huzuruna çıkamaya[...] olarak ifade ediliyordu.

EĞİTİM—İŞ VE KAM—SEN TEKKELERİ; MÜRİTLERİNE EĞİT—SEN; ÇALIŞAN ÖĞRE[...]

TBKP'lilerin emekli öğretme[...] nelik geri söylemleri ve uzlaşma[...] programlarıyla, delegelerini bi[...] genel kurula getirebilmesi, "Sen[...] lik Platformunda" ve listesinde[...] "Demokratik Merkeziyetçi Birlik[...] nun bir kısmının TBKP'lilerin [...] yana oy kullanması genel kurul[...] rını belirleyen etkenler arasında[...]

Genel Kurulda TBKP'lilerin [...] sağında oturmaları ve sarı renk [...] çimlere katılmaları, sağcılık ve [...] dikacılık şeklindeki esprilere yo[...] du.

"Devrimci Öğretmen"in ağır[...] rak diğer gruplarla birlikte için[...] dığı "Sendikal Birlik Platform[...] lerde 63 oy alırken TBKP'liler[...] DSP'lilerle birlikte oluşturduğu l[...] oy alarak yönetime geliyordu.

Şimdi çalışan öğretmenin gü[...] Eğit-Sen var. Ağırlıklı bir şekil[...] öğretmenlere dayanılarak alınma[...] Der yönetimi, çalışan öğretmen[...] olacak bir sendikayı ne Eğitim-İ[...] ne de Kam-Sen olarak belirleye[...] tir. Çalışan öğretmen, her aşa[...] kendisinin yer aldığı Eğit-Sen m[...] sinden yana tercihlidir.

Eğitim-İş ve Kam-Sen tekke[...] ritleriyle başbaşa bırakan çalış[...] menlerin Eğit-Sen mücadelesi d[...] çalışanlarıyla birleşik bir biçimde[...] cek ve yükselecektir.

Eğitim-İş'e karşı Eğit-Sen, çalışmayan öğretmenlere karşı çalışan öğretmenler derken; öğretmenler [...] Eğit-Der Nereye?

Öğretmen örgütlülüğü gerçek gücüne, çalışan öğretmenlerin asıl üye olamaması engelini aşabildikten ölçüde kavuşacak.

...ediye-İş, SHP'li belediyelerin işçi ücretlerini ...memesi karşısında suskun.

...ZLİ BİR ANLAŞMA MI?

...ok belediyede işçi ücretleri ve sözleşmeden doğan farklar ödenmiyor. "Sa... hayır" diyerek 2 saat iş bıraktıran sendikacılar suskun. İşçiler direnişte. ...kacılarla SHP arasında işçilerin bilmediği bir anlaşma mı var?

...çilerinin toplu sözleşmesi ...n de sendikacılar tarafından ...mesi olarak kullanıldı bol... ...liye işçileri sendikaların ica... ...ağımsız örgütlenmelere sa... ...ok daha iyi bir sözleşme ya... ...nzalanan sözleşme "en iyi", ...e hatta "en devrimci" ilan ... bugün imzalanan haliyle ...ihlal ediliyor.... İşçilerin üc... ...rı ödenemiyor.... Üsküdar ...anı sözleşmenin 28. madde... biçimde işçi çıkarıp yeni işçi ...aş belediyesinde geçici işçi... ...tüsüne alınmaya çalışılıyor, ... belediye başkanı sendikacıya meydan dayağı çekiyor...

İŞÇİLER DİRENİŞTE, SENDİKA SUSKUN

SHP'li belediyeler "parasızlık" gerekçesiyle pek çok yerde farkların ödenmesine ilişkin protokolü imzalamaya yanaşmıyor. Büyükşehir belediyesi merkezi bir protokolü imzalamaya karşı çıkıyor. "Herkes kendinden sorumlu her ilçe kendi koşullarına göre imzalar" diyor. Adalar, Üsküdar, Beykoz, Ümraniye, Pendik... hala protokol imzalanmadı. Adalar'da üstelik son ayın işçi ücretleri de ödenmedi. İşçiler direnişte, vezne önünde, ücretlerini alana kadar çalışmayacaklar.

Adalar belediye başkanı ANAP'lı, "Büyükşehir para vermiyor o yüzden ücretleri ödeyemiyorum" diyor. Sendika işçilerin direnişine önderlik ediyor. Basın açıklamaları yapıyor, olayı kamuoyuna duyuruyor. Aynı şey SHP'li belediyelerde yaşanıyor, çıt çıkmıyor, adeta ceplerindeki parayı SHP'li başkanlara verecekler. Sendika işçilerden yana değil ama siyasi partilerden yana tercih belirliyor.

"SINIF SENDİKACILIĞI" VE TEMSİLCİLİK KRİZİ

Eyüp Belediyesi'nde işçiler farklara ilişkin protokol imzalanması için direnişe geçiyor. Bağlı oldukları şube başkanı H. Bal'ın da bulunduğu bir toplantıyla "Büyükşehir ile imzalanan düzeyde" bir protokol imzalanmasını kararlaştırıyorlar. Görüşmelere seçtikleri komisyonu da yolluyorlar. Görüşmeye giren komisyon üyelerinden baştemsilci Akif Yılmaz ile temsilci Hıdır Çakır, şube başkanı Hıdır Bal tarafından temsilcilik görevinden alınıyorlar. Hıdır Bal "işverenin karşısında hakaret ettiler, temliscileri şube atar, şube alır. Üstelik hukuki statüleri de yoktu. Çünkü sözleşmeden sonra yenilenmesi gereker temsilcilik seçimleri yapılmamıştı" diyor. Eyüp Belediyesi'nde çalışan işçiler ise "Hıdır Bal belediye başkanıyla önceden anlaşmış. Bizim belirlediğimiz şartların gerisinde imzaladı protokolü. Seçtiğimiz komisyon bizim kararımızı savununca da görevden aldı. Bu sınıf sendikacısıyım diyen birine yakışır mı? Görevden alınsalar da onları biz seçtik, bizim temsilcilerimizdir" diyorlar.

Benzer bir olayda 1 No'lu şubeye bağlı Edirnekapı Temizlik'te yaşanıyor. İşçilerin deyimiyle "82 Anayasası'na benzer bir şekilde" şube yöneticileriyle işbirliği içindeki işveren vekillerinin tehdidi altında yapılan temsilci seçimleri de beklenen sonucu vermedi. Bunun üzerine Şükrü Kartal temsilcileri görevden alıyor ve genel merkezden seçimlerin yenilenmesini istiyor. Yenilenen seçim sonucunda ise yine muhalefet kazanıyor.

Hıdır Bal doğru söylüyor (biraz eksik de olsa). Temsilcileri (şube değil) genel merkez görevden alma ve atama yetkisine sahiptir. Hukuken böyle. İyi de bugün gerici ve faşist sendikalar dışında hiçbir yerde bu uygulanmıyor. İşyerinde işçilerin seçtikleri temsilciler hukuki prosüdürü yerine getirmek için genel merkez tarafından "atanıyor". Hal böyleyken "sınıf ve kitle sendikal ilkeleri"nden dem vuran kendilerini "sınıf sendikacısı" olarak tanımlayan Hıdır Bal ve Şükrü Kartal nasıl olur da anti-demokratik çalışma yasalarının arkasına sığınıp böyle bir uygulamayı savunabilirler?

SENDİKACILAR SHP'Lİ BELEDİYELERİ KORUYORLAR MI?

Belediye-İş üyesi 30 bin işçi Yeni Çeltek katliamını protesto için 1 gün iş bırakmışlardı. 31 Ağustos'ta da 1. şubeye ve Beyoğlu şubesine bağlı 14 bin işçi "Ortadoğu'da emperyalist savaşa hayır" diyerek 2 saat iş bıraktı ve 1000 kadar işçi Büyükşehir'in önünde protesto gösterisi gerçekleştirdi.

İyi de aynı tavır neden sözleşme ihlal edilirken, ücretler ödenmezken, işçiler işten çıkartılırken alınmıyor? Eğer Hıdır Bal "savaşa hayır" için 2 saat iş bırakmanın olayın "meşruluğu" ölçüsünde başarılı olduğunu söyleyebiliyorsa, işçiyi direkt ilgilendiren ücret gibi meşru bir konuda da tavır alınması gerekmiyor mu?

Belediye-İş sendikası (ve de "muhalif" şubeler) ile SHP arasında işçilerin bilmediği bir anlaşma mı var? SHP belediye işçilerinin ANAP hükümetine yönelik eylemlerini adeta destekliyor. Yoksa buna karşılık olarak mı, ücretler, sözleşmenin ihlali ve pek çok konuda sessiz sendikacılar.

İMZALAMAK YETMEZ, ASLOLAN UYGULATMAKTIR

Herkesce bilinir ki sözleşmeyi imzalamak yetmez, aslolan uygulatmaktır. Peki bunu kim yapacak. "Sendikacılar" mı? Elbette, işçiler. İşçilerin örgütlü gücü. Bu örgütlülük ise işyeri komite ve konseyleridir. Bugün Belediye-İş yönticileri de işyeri komite ve konseylerini "savunuyor"lar, üstelik sözleşmede dahi yer alıyor. Ama nasıl?

"... bugünün görevi olan işyeri komite ve konseyleriyle sözleşmenin 61. maddesinde geçen "ucube" nasıl bağdaştırılabiliyor? Bunun yanıtını bulmak için biraz geriye dönelim. Belediye işçileri Yeni Çeltek katliamını protesto için 1 gün iş bırakmışlardı. İşyeri komitelerinin gerçekleştirdiği bu eylemin kendi insiyatiflerinin dışında gelişmesi Belediye-İş genel merkezini ve şube yönetimlerini epey telaşlandırmıştı. Genel Başkan Fuat Alan'ın şube yöneticilerini acil durum toplantısına çağırarak "görüyorsunuz bu komiteler bir gün sizin de başınızı yiyecek" biçimindeki sözleri hala kulaklarda. Belli ki, "sendikacılar" bugünün kaçması olanaksız görevi olan işyeri komite ve konseylerini işverenle el ele vererek çarpıtmanın, içini boşaltmanın, saldırıya geçmenin yöntemini bulmuşlar" (İşçilerin Sesi, sayı 18 syf. 11)

"Sendikacılar" şimdi bu saldırılarının meyvalarını topluyor. İşçilerden gelen tepkiler cılız, birbiriyle bağlantısız. Oysa sözleşmeyi uygulatmanın keyfi uygulamalara engel olmanın, seçilen temsilcilerin görevden alınmasına engel olmanın tek bir yolu var; işyeri komite ve konseylerinde örgütlenmek. Savaşa layıkıyla hayır demenin ve bu mücadeleden başarılı çıkmanı tek yolu da bu.

Fuat Alan ve Nurettin Sözen birlikte "zafer"lerini kutluyorlar.

...t iş bırakma öncesi ...ILCİLER KURULU

...tos günü Belediye-İş Beyoğ... ..., 2 Nolu, Anadolu Yakası, ...faiye Şubeleri bir temsilci... ...ısı yaptı. Toplantıda Orta... ... gelişmelere ilişkin gerçek... ... 2 saatlik iş durdurma ka... ...dı. Toplantının açış konuş... ...an Hıdır Bal şunları söyle...

... tutumunu kabul edemeyiz. ...ryalizmin çıkarlarını, oyun... ...örmezden gelemeyiz. Sıcak ...ne çekilmeye çalışılıyoruz, ...ryalist savaş için akıtılacak ...k. Irak'ı silahla besleyen, ...şananlara göz yuman, Lib... ...an, Vietnam'da kan döken ...n Kuveyt'in bağımsızlığını ... Ölmek istemiyoruz. Bu ...r almalıyız. Şubeler plat... ... etkin bir karar çıkmayın... ... merkez ses çıkarmayınca ... durdurma kararı aldık. ...erli olmadığını biliyoruz ...vılcım olacağına inanıyo...

...anın ardından savaşın tes... ...lik slayt ve tiyatro göste... ... Ve söz sırası temsilcilere ... şubeden birer temsilci yap... ...nada Ortadoğu'da yaşa... ...avaşın birkaç şubenin so... ...dığı diğer sendikaların ve ...formunun da böylesi bir ...ak edilmesi gerektiği üze... ... Aynı temsilci Yeniçeltek ...nrası tüm işyerlerinde tam gün üretim durdurulurken, milyonlarca kişinin hayatının söz konusu olduğu bir durumda birkaç şubenin 2 saat iş bırakmasının geri bir eylem olacağını ekledi.

Söz alan birçok delege de Ortadoğu'daki gelişmelere karşı tavır geliştirmenin kaçınılmaz olduğunu ancak 2 saatlik iş bırakma kararının işçilere sunulmadan, tepeden inme alındığını, daha etkin eylem biçimlerinin de bulunabileceği üzerinde durdu.

Bir takım delege ise yaptıkları konuşmalarda alınan kararı her boyutuyla desteklediklerini ve doğru bulduklarını söylediler. Temsilciler arasındaki değerlendirme farklılığı bir kopukluğun göstergesi izlenimini uyandırıyordu. Nitekim şube yöneticilerinin de "geç duydum, iletemedim" ya da "biz bilgi verdik, siz yavaş davrandınız" yönlü birbirlerini eleştirmeleri sağlıksız bir yöndü.

Toplantının sonunda 5 maddelik bir öneri listesi sunuldu. Bunlar; haksız savaşa hayır mitingi düzenlenmesi, savaşa hayır komiteleri kurulması ve bunların çeşitli kuruluşların desteğini almaları, üretimden gelen gücün kullanılmasıydı.

Toplantı, Hıdır Bal'ın açıkladığı 2 saat iş durdurulduktan sonra Anakent Belediyesi önüne gelinmesi ve buradaki memurlarla birlikte basın açıklaması yapılması kararıyla sona erdi.

...a baskılarını protesto ettiler

...SHP'li Belediyelerde ...a düşmanlığı yapılıyor

...-Adana) SHP'li Belediye ...erin sendikalaşmasına hiç ...bakmıyorlar. 26 Mart ye... ...en önce, "emekten yana" ...ecilik" anlayışı doğrultu... ...nda yapan ve bol keseden ...SHP'li başkanlar, "iş başa ...ralı olmuyorlar. ...ent Belediyesi'ne bağlı Ka... ...fabrikalarında çalışan 320 ...laşması "başkanlık emri" ... Anakent Belediyesi Top... ...Şirketi'nde çalışan 400 iş... ...z. İşçiler SHP'li Belediye ...attin Çolak'ın işe alırken ...**ayacaksınız ve kârdan pay** ...ye pazarlık yaptığını belir... ...ri ücretten aylık alan işçi... ...yı **"köle ticareti anlaşması"** ...ar. Sendikalaşmak isteyen ... atılmakla tehdit ediliyor.

...LEDİYESİ'NDE ...N ZORLA İSTİFA

...lediye Başkanı Aytaç Du... ..., özel bir şirkete verilen te... ... Mart seçimlerinden sonra ...yesi bünyesine alındı. Te... ...e çalışan 570 işçi Belediye'... ...maya başladılar. Temmuz ...an toplu iş sözleşmesinin 3. ...nce bu işçilerin toplu iş söz... ...ararlanması hükme bağlan... ...dır Belediye-İş sendikasına ...şçi sendikadan istifaya zor... ...r için sendikadan istifa et... ...3.5-4 milyon lira tutarında ...ık sözleşme farkı alacakla... ...k 800 bin lira yeni net ma... ...geçmek demek. İşçilerin as... ...spitinden önce aldıkları üc... ...il ise 260 bin lira. Adana ...endikası yetkilileri Seyhan ...anı Yalçın Akyol'un toplu ...e uymadığını belirtiyorlar. ...'ta Genel Müdür muavinle... ...ları, **"kendilerinin hazırla... ...ilekçelerini işçilere zorla ...ndikadan istifa etmelerini is...** ...a 2. Noter'i ile Belediye'nin ...naya göre de işçilerin istifa ...rden daha sonra tahsil edilmek üzere Belediye tarafından ödenecektir. Kendisinin sendikadan zorla istifa ettirildiğini söyleyen işçilerden Mahmut Pekel, **"Müdür muavinleri elime bir kağıt tutuşturarak Adana 2. Noter'e git ve sendikadan istifa edeceğini söyle. Yoksa işe gelme dediler. O gün beni çalıştırmadılar. Ben de mecbur kaldım istifa ettim."** Benzeri baskılar diğer işçilere de yapıldı. 10 kadar işçi **"istifa etmek zorunda kaldıklarını"** belirttiler. 23 Ağustos'ta temizlik işçileri 2 saat, istifa baskılarını protesto için iş bıraktılar. Sendikadan istifa etmeyeceklerini ve toplusözleşmeden, kazanılmış haklardan yararlanacaklarını belirttiler.

Seyhan Belediyesi Temizlik işçilerinin kadrosu, iş güvenliği ve iş sağlığı da yok.

İNCİRLİK BELEDİYESİ; SENDİKA YASAK

İncirlik Belediye Başkanı Cumali Kar, SHP'nin tek işçi kökenli belediye başkanı olma özelliğine sahip. Dönemin, İncirlik Hava Üssü'nde çalışırken Harb-İş'in işyeri temsilcisi. Bu özeliği ile son Bayrampaşa seçimlerinde propaganda yapıtırıldı. **"işçi belediye başkanı"** şimdilerde geçmişini unutmuşa benzer.

Belediye-İş sendikası Ocak-Şubat 90'da İncirlik Belediyesi'nde çalışan 125 işçinin 50'sini sendika üyesi yaptı. Cumali Kar'ın buna tepkisi 3 işçiyi işten çıkarmak oldu. Diğer sendikalı işçilerin işten çıkartılması ise Belediye-İş'in İncirlik'ten çekilmesi ile önlenebildi. Dönemin, Harb-İş işyeri temsilcisi Cumali Kar, **"Sendikayı Belediyeye sokmam"** diyor. İncirlik Belediye işçileri asgari ücretle çalışıyor.

SHP'le Belediyeler e işçilerin tepkisi artıyor. Belediye-İş Sendikası yetkilileri **"SHP'li belediyelerle işimiz zor"** diyorlar. Çünkü imzalanan toplu iş sözleşmesine bile uyulmuyor, toplu sözleşme ile kazanılmış zamlı maaşlar ve sosyal haklar verilmiyor.

Ceyhan Belediyesi'nde, biri sendika temsilcisi 3 işçi toplu sözleşme imzalandığı gün işten çıkartıldı. Adana Anakent ve Yüreğir Belediyelerinde 27 mart seçimlerinden sonra işe alınıp 3 ay çalıştırılan 1300 işçinin işine, geçtiğimiz aylarda son verilmişti.

Üsküdar Belediyesi'nde farklar ödenmiyor

İŞÇİLER İŞ BIRAKTI

Belediye-İş Anadolu Yakası şubesine bağlı Üsküdar Belediyesi'nde çalışan işçiler toplusözleşmeden doğan farkları alamadıkları için iş bıraktılar. Halen sürmekte olan Adalar Belediyesi işçilerinin eyleminden sonra, Üsküdar Belediyesi'nde çalışan 1100 işçi eyleme başladı. Kadrolu işçilerin yanı sıra (muvakkat) geçici işçiler de direnişe katılıyor. Direnişe katılan işçiler, alacaklarının ilk taksitinin ödenip, geri kalanının da protokole bağlanmasıyla ancak işbaşı yapacaklarını söylüyorlar.

Üsküdar Belediyesi'nde çalışan fen işleri, park ve bahçeler ve temizlik işçileri, 1 Mart'ta yapılan sözleşmeden doğan 75 günlük maaş farkı, 43 günlük ikramiye ve 75 günlük yemek parası ve sosyal yardım farkları toplamının kişi başına ortalama 3.5 milyon TL olduğunu söylüyorlar. Belediye işvereninin parayı ödememek için (muvakkat) geçici işçileri işten atma tehditinde bulunduğunu ve çalışmaları için zorladığını ileri sürdüler. Belediye işvereninin 5 geçici işçi arkadaşlarını işten attığını fakat kendilerinin zorlamaları ile tekrar işe aldığını belirten işçiler, işten atılan işçilerin yerine temizlik işçisi olarak işe aldığı 100 kadın işçiyi ise zabıta müdürlüğünde çalıştırdığını ileri sürerek, "Belediye bunları işe alacağına geçici işçileri kadroya alsın" diye tepkilerini gösterdiler.

Üsküdar Belediyesi işçileri direnişlerini 1 gün uyguladıktan sonra, Belediye ile sendika arasında protokol imzalandı. Bu protokole göre sözleşmeden doğan farkların ilk taksiti hemen ödendi ve diğer iki taksit için 25 Aralık 1990 ve 25 Ocak 1991 tarihleri belirlendi.

Belediye İş Anadolu Yakası Şube Başkanı Orhan Özkan, eğitim, işyeri komiteleri ve toplu sözleşme konularında şunları söyledi.

"Sendikamızda sıhhatli bir eğitim politikası yok. Söz yerindeyse sendikamız biraz 'aşure' gibi. Biz şube olarak eğitimi, işyerlerinde 'temel eğitim' adı altında bütün işçi arkadaşların katılacağı bir eğitim şeklinde düşünüyoruz.

Çünkü eğitim için finansman kaynağı, harcama yetkisi şubelerde yok. Politikamız, hayatın içinde eğitimdir."

Orhan Özhan işyeri komiteleri hakkında da, "Genellikle bizim şubenin tavrı bu. Henüz o aşamaya (işyeri komitelerini oluşturma aşamasına) gelemedik. Ama 4 komite oluşturmak istiyoruz. Fakat bu komiteler şubeye bağlı değil. Demokratik merkeziyetçilik ilkesini gözardı etmeyen komiteler kurmak istiyoruz."

Toplu sözleşme taslağının hazırlanmasına işçilerin etkin katılımı konusunda, "Yaptık diyemem, ama yapmak doğrultusunda çaba harcıyoruz" şeklinde görüşlerini açıklayan Özhan, hizmet sektöründeki işçilerin bilinç düzeylerinin düşük olduğunu ifade ederek, "sömürünün nasıl yapıldığını bilmiyoruz. Metalurji işkolunda çalışan insan sömürüldüğünü ürettiği buzdolabı, vş. ile açıkça görüyor. Hangi sektör olursa olsun bir artı-değerin olduğunu görebilmeliyiz." diye görüşlerini belirtti.

Bu arada Beykoz Belediyesinin işçilerine farkları ödeyeceğine dair söz vermesi üzerine, işçiler direnişlerinden vazgeçtiler. Ancak henüz protokolün imzalanmadığını belirttiler. Uzun süredir direnişin sürdüğü Adalar Belediyesi'nde ise bütün farkların ödenmesi üzerine, direniş sona erdi.

SHP'li belediyelerde yolsuzluk, rüşvet, adam kayırma, talan...

YOK BİRBİRİNİZDEN FARKINIZ

SHP'li belediyelerde cadı kazanı kaynıyor. Kazandan pis kokular yükseliyor. Kazanı yakan da SHP'li yönetimler, içinde kaynayan da onlar. Ne var ki düştükleri bu "iki ucu pisli değnek" misali durumdan kurtulmak için sarıldıkları yöntemlerin faturası nedense işçilere çıkartılmaya çalışılıyor.

SHP'li Belediyeler ara seçimlere yatırım hesaplarıyla imzaladıkları sözleşmenin gereklerini yerine getirmiyorlar. Birçok belediyede ücretlerin ve farkların ödenmesinde sorunlar çıkıyor. İşçi ücretleri zamanında ödenmiyor. Farkların ödenmesine ilişkin protokol dahi büyük sancılar sonucu imzalanabiliyor. Sözleşmenin kimi maddeleri şimdiden ihlal ediliyor... Rüşvet, adam kayırma, kaynakların çar çur edilmesi vs. vs. saymakla bitecek gibi değil...

ÇIKMAZ SOKAĞA GİREN SHP KURTULMAK İÇİN DÜZ DUVARA TIRMANIYOR

"SHP'li belediyeler, 51 beldede yapılan ara seçim öncesi D. Baykal'ın direktifleriyle imzalayıverdiği sözleşme ile gündeme gelen ücretleri ödeyemez duruma gelince ne olacak?" (İşçilerin Sesi, sayı 18, syf 5) Şimdi bu yaşanıyor. İşçi ücretleri, sözleşmeyle kazanılan ücret farklılıkları ödenemiyor. Adalar, Üsküdar, Beykoz, Ümraniye, Pendik... İşçiler ya farklarını ya ücretlerini alamıyorlar, belediyeler oyalıyor. Adalar'da ve Üsküdar'da işçiler günlerdir vezne önünde bekliyorlar, ücretlerini alana kadar çalışmayacaklar... Peki ne olacak?

"SHP açısından ödeme sorunun çözmenin tek yolu kalıyor, ihale. Evet ANAP'ın özelleştirme politikalarına sözle muhalefet eden SHP, bu açmaz karşısında tam da "karşı" olduğuna sarılacak çözüm diye. Yani özel kişilere, kuruluşlara temizlik işlerini, ulaşım vb. hizmetlerini ihale yoluyla devredecek" (İşçilerin sesi, sayı 18, syf 5) Şimdi bir de bu yaşanmaya başlandı. Zeytinburnu belediyesi gelir getirmesi amacıyla belediyeye ait araçların ihale yoluyla kiraya verilmesini kararlaştırdı.

Öte yandan işçi çıkarmaları sürüyor. Beşiktaş'ta, Şişli'de, Üsküdar'da... Üsküdar Belediye Başkanı Niyazi Yurtseven, işçi çıkartırken sözleşmenin 28. maddesini de ihlal ediyor üstelik. 28. maddeye aykırı bir şekilde çıkarılan işçilerin yerine yeni işçi alıyor.

SHP'li belediyeler ekonomik darboğazdan çıkmanın yolunu ihalelerde (özelleştirme) buluyor. SHP yerel yönetimlerle iyice su yüzüne çıkan politik iflasını gözlerden gizlemek için düz duvara tırmanıyor.

"ADAM" KAYIRMA, RÜŞVET, TALAN, SHP'Lİ YÖNETİCİLER AYNI DALAN

Dalan, "Haliç'i gözlerimin rengi gibi yapacağım" dedi. Gerçi yapamadan gitti. Ama birçok "iş" yaptı. Parklar, bahçeler, gökdelenler, villalar, köprüler daha bilmem neler yaptı. Ama nasıl yaptı? Bunu SHP'li belediyeler başa gelince öğrendik. Meğer Dalan kimi kişilerin, kimi şirketlerin kasalarını doldurmuş hep.

SHP'li belediyeler "önce insan" dediler, "halkın belediyesi" dediler. Bunun için "kültür şenlikleri falan yapacağız", "ucuz halk pazarları kuracağız" dediler. Bu dediklerini yaptılar. Ama nasıl yaptılar? İşte biz bunu daha SHP'li belediyeler başımızdan gitmeden biliyoruz.

Zeytinburnu Belediyesi, seçim döneminde sözünü ettikleri "üreticiden tüketiciye açık halk pazarı" projesi için kolları sıvadı. Amaç aracıyı, tefeciyi aradan çıkartmak, üreticiden tüketiciye ucuz ve kaliteli mal akışını sağlamak... Bu pazarlardan birinin de Gazi Çeşme'de kurulmasına karar verildi. Pazar'ın inşaatı ihaleye verildi. İhaleyi **pazar mafyası** kazandı (!). Hiç olur mu diyeceksiniz, sadece inşaat bu, olur diyelim. İnşaat dedğimiz de toprağı kamyonların giriş çıkışına uygun hale getirmek ve etrafı duvarla örtmekten ibaretti. Ama inşaat ilerledikçe pazar alanında küçük dükkanlar bitmeye başladı. Hadi buna da olur diyelim. Daha sonra **pazar mafyası** pazarı ihaleler yoluyla kiraya vermeye başladı. Şaşırmayın daha bitmedi. "Yüreği insan sevgisi" ile dolu SHP li belediye, emeğe-emekçiye o kadar saygılı (!) idi ki **pazar mafyasının** onca "emeğine" karşılık pazarı hibe etti... Şimdi sözü edilen pazarın fiyatları normal kasap, manav fiyatlarından farksız. Çürük-çarık bu mallara ilişkin şikaletler-le ilgili koca bir dosya ise başkanın önün de açılmayı bekliyor.

YOK İSTEMEM, YAN CEBİME KOY...

Yine Zeytinburnu'nda deniz kenarında kamyonların park alanı olarak kullanılan bir bölge var. Burayı Kumcular Kooperatifi işletiyor. Bu alan için belediyeye 57 milyon işgaliye parası ödeniyor. Bu görünen ödenek. Ayrıca bir de 30 milyon "örtülü ödenek" başkana veriliyor. Örtülü olanı artık yetmiyor olmalı ki belediye başkanı meclisten karar çıkararak kamyon başına 10bin lira istiyor. Belediye ile Kumcular Kooperatifi arasında itilaf başgösteriyor. Belediye kamyonların giriş-çıkışını engellemek için "normal yol yapımı" diyerek yolu kapatıyor, Zeytinburnu'ndan kamyonların geçişi yasaklanıyor. Şimdilerde ortalık sakin, belli ki "anlaşmaya" varıldı.

SHP'Lİ BELEDİYELERİN ÖZRÜ KABAHATİNDEN BÜYÜK

26 Mart seçimlerinin belki de hiç akıllardan çıkmayacak yanı ANAP'ın reklam kampanyalarıydı. ANAP gazetelere verdiği, eli kolu bağlı belediye başkanlarının resmedildiği reklamlarla halka açıktan gözdağı vermişti. "Muhalefete oy verirseniz belediyelere para mara yok" demeye getirmişti. Dediğini yaptı gerçekten. SHP'li belediyelerin daha gelir gelmez, üstelik kendilerinden önceki borçların da ayaklarına zincirlendiği bir gerçek. SHP'li belediyeler de işçi ücretlerini ödeyememelerini, verilen sözleri yerine getirememelerini böyle açıklıyor zaten.

İyi de belediyelerin tek gelir kaynağı hazineden aldıkları ödenek değildir ki. Belediyenin pekçok gelir kaynağı vardır. Örneğin otoparklar, belediyelerin önemli gelir kaynaklarından biridir. Belediyeler otoparkları işleterek hem gelir sağlarlar hem de halka ucuz hizmet verirler. Ancak yine Zeytinburnu Belediyesi'ne ait bir otopark paravan bir şirkete ihale yoluyla devrediliyor. Belediye işletirken bin lira olan ücretler, devirden sonra 3-20 bin olarak değişiyor. Belediye sürekli gelir sağlayabileceği ve hizmet verebileceği bu kaynağı nedense birilerine "sunuyor".

Belediyenin işlettiği Kartal Halk Ekmek'in kapatılacağından sözediliyor. Gerekçe "zarar etmesi". İnsaf! Günde asgari 8.5 milyon ekmeğin satıldığı bir şehirde, özel fırın sahiplerinin günde 1 milyar haksız kâr elde ettikleri bir ortamda (5 Eylül-Güneş), şimdi bu akıl kârı mı? KHE, özel fırın sahiplerinin piyasada tekel oluşturarak ekmek fiyatlarını keyfi bir biçimde belirlemeleri karşısında kurulduğunda, günde 100 bin ekmek üretimi, ucuzluğu ve kalitesiyle bölgede önemli bir paya sahipti. 12 Eylül'den bu yana ise özellikle askeri yönetimler KHE'i "arpalık" olarak gördüler ve özel fırın sahiplerinin çıkarlarına hizmet ettiler. Bugün KHE pazarını büyük oranda özel fırın sahiplerine kaptırmış durumda. "Halkçı SHP" tüm bunları bilmiyor mu da KHE'i kapatmaya kalkıyor? Zarar dahi etse halkın çıkarlarını korumak için çalıştırılması gerekmez mi? Üstelik doğru bir bakış açısıyla çalıştığında Kartal Halk Ekmek'in zarar etmesi olanaksızken... Özel fırın sahiplerinin KHE'i kapattırmak için döndürdükleri dolapları anlamak zor değil. Ya SHP'ye ne oluyor? Bırakalım halkın çıkarlarını gözetmeyi, kâr mantığı ile bakıldığında bile doğru bir politikayla işletildiğinde önemli bir gelir kaynağını neden kurutuyor, neden pastayı özel fırın sahiplerinin önüne sürüyor?

TAKKE DÜŞTÜ KEL GÖRÜNDÜ

Artık bu soruların yanıtları git gide netleşiyor. Geçmişte CHP, şimdi (daha acemi de olsa) SHP. Politika(sızlık)larının nereye hizmet ettiği artık iyice net değil mi? ANAP hangi değirmene su taşıyorsa SHP de aynı yere su taşıyor, DYP de... Ancak bir farkla; ANAP bunu açıkça yapıyor, açıkça savunuyor. SHP gibi "halkçılık", "halkın belediyesi", "önce insan" gibi kulağa hoş gelen içi boşaltılmış sözlerin arkasına sığınmıyor.

Ama artık takke düştü, kel göründü. Bunun en iyi örneği Bayrampaşa seçim sonucu değil mi? Bayrampasa kitlelerin varolana bir tepkisidir. Meclis dışı (ama düzen içi) bir partiye verilen oylar SHP'ye atılan şamarsa eğer, aynı zamanda ve asıl olarak gerçek muhalefetin örgütlenmek için daha ne beklediğini de sormuyor mu? Aynı soruyu geçen bahar işçiler, yakın zamanda gecekondu halkı ve memurlar da sormadı mı?

KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...

PETROL-İŞ BOĞAZİÇİ ŞUBESİ'NDE AÇLIK GREVİ

Petrol-İş Boğaziçi Şubesi yöneticilerinden Başkan Adnan Özcan, İdari Sekreter Ali Bayda ve Mali Sekreter Osman Arslan, 5-6-7 Eylül 1990 tarihlerinde üç gün süreli açlık grevine gittiler. Petrol-İş Genel Merkezinde gerçekleştirilen açlık grevinin amacı, "... son çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameleri, Anayasa ve tüm yasaları, azınlık oyuna dayanan iktidarı ve uygulanan ekonomik politikaları ile 12 Eylül rejimi(nin) daha da ağırlaştırılarak sürdürülmekte (oluşunu), çalışanların geçinme ve çalışma koşulları(nın) giderek daha da çekilmez duruma" gelmesini protesto etmekti. Ayrıca, demokrasimize ve emekçi halk yığınlarına zarardan başka birşey getirmeyecek olan Ortadoğu savaşında da taraf olunmamasını isteyen Petrol-İş şube yöneticileri, "demokrasinin tüm kurum ve kuralları ile işlemesini sağlamak durumundayız" dediler.

Açlık grevi eylemlerinin aynı zamanda "mevcut iktidarı protesto ve başta Türk-İş olmak üzere sendikalar, siyasi partilere, meslek kuruluşlarına ve diğer tüm demokratik örgütlere çağrı" niteliği taşıdığını belirten Petrol-İş yöneticileri, açlık grevini 3 gün uyguladılar.

KORUMA TARIM'DA ANLAŞMA

(İşçilerin Sesi-İzmit)286 işçinin çalıştığı Koruma Tarımı fabrikasında toplu sözleşme imzalandı.

Petrol-İş sendikasının örgütlü olduğu işyerinde yeni sözleşme 1 Temmuz'dan itibaren geçerli olacak. İmzalanan sözleşmeyle 1. yıl mevcut ücrete ilaveten 1 milyon 600 bin lira zam yapılarak 2 milyon 390 bin liraya, ikinci yılda 4 milyon 90 bin liraya yükseltildi. İzin parası 1 milyon-2 milyon, yakacak parası 1.5 milyon-2 milyon, gıda yardımı 1 milyon-1 milyon 250 bin, bayram parası da 2x750 bin-2x1 milyon liraya yükseldi.

Savaşı şimdiden yaşıyoruz

Günlerdir gözümüz kulağımız basın-yayın organlarında, her an Ortadoğu'dan sıcak savaş haberi bekliyoruz. Irak'ın Kuveyt'i ilhak ettiği günden bu yana yoğun bir savaş diplomasisi yaşanmakta. Birleşmiş Milletler kararları, abluka, Körfez'e gemi yollama derken, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden de "tartışmalı" bir karar çıktı ve hükümet e "yabancı ülkelere asker gönderme ve ülkemizde yabancı asker bulundurma yetkisi" verildi. "Tartışmalı" diyoruz çünkü Anayasa Mahkemesi Raportörü sözkonusu kararı "Meclisin devredilemez yetkilerinden" taviz vermek olarak yorumladı. (Konuyu görüşen Anayasa Mahkemesi ise usul bakımından Anayasaya aykırı bir tarafını bulamadı.) Ancak Meclis'teki ANAP çoğunluğu sayesinde gerçekleşmiş olan bu yetki devri sayesinde halkımızın kafasında "Özal ABD'nin çıkarlarını savunmaktan ve gerekirse sıcak bir savaşa katılmaktan çekinmiyor" kanısını iyice yerleştirdi. Ortadoğu'daki savaşa karşı olduklarını belirten çevrelerde de genel eğilim, "Savaşa katılmak Türkiye emekçi halklarının zararınadır. Bu savaşta taraf olunmamalıdır" şeklinde belirginleşti. Bugün henüz Ortadoğu'da böylesi bir sıcak savaş yaşanmadığı için de "Savaşa hayır" sloganı "olası bir savaş"a karşı tepkinin sloganı olarak algılanmakta. Oysa savaş çoktan başladı. Başkanlık sistemini fiili olarak uygulamaya çalışan Özal'ın tek şefliğini çoktan ilan ettiği ülkemizde iktidar bizleri daha şimdiden ağır savaş koşulları altında yaşamaya zorluyor. Ortadoğu krizi gerekçe gösterilerek bugüne dek art arda yapılan zamlar korkunç boyutlara ulaştı. Zaten ağır ekonomik zorluklar içinde ezilmekte olan halkımız, giderek çok daha büyük bir sefaletin içine sürükleniyor. Yalnızca ekmeğe ve ulaşıma getirilen zamlar bile binlerce ailenin bütçesini darmadağın etmiştir. Buna karşılık, yine savaş gerekçesiyle, işçi grevleri ertelenmekte, yani "grev hakkı" yasaklanmaktadır. Devam etmekte olan toplusözleşme görüşmeleri de çarçabuk hallediliyor. "Biz işçi haklarını savunmada ve önemli ülke sorunlarının halli konusunda bugüne kadar çeşitli eylemler yaptık. Tabii ki bu noktada da üzerimize düşeni yapmaktayız ve yaparız" diyen Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, işçihaklarının alabildiğine gasbedilmesi konusunda ikna edilmişe benziyor.

Evet, savaş şimdiden başlamıştır. Türkiye halkları Ortadoğu savaşını bizzat yaşamaktadırlar. Halkın ekonomik-demokratik çıkarlarını savunma durumunda olan çeşitli kuruluşlara "Bu konuda tepkinizi nasıl gösterdiniz?" ve "Bundan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?" sorularını sormak gerekiyor. "Savaşa hayır" sloganında birleşen birçok demokratik kuruluşun savaşa tepkisi çeşitli basın açıklamalarıyla sınırlı kaldı. Daha öteye geçenler ise yasal bir miting için başvuru yapma noktasında bir araya geldiler. İstanbul'da Sendikalar Şube Platformu, Dergiler Platformu ve Demokratik Kitle Örgütleri bir araya gelerek, yasal miting düzenlemeyi istediler, ancak izin alınamadı. Markosvari gelişmelerin yaşandığı bu dönemde ülkemiz, kanun hükmünde kararnamelerle yönetilirken ve hükumet "yarı savaş" hükümeti niteliğiyle sivil diktatörlüğün yerleştirilmesi doğrultusundaki düzenlemenin içinde hızla yerini alırken; devlet, demokratik örgütlere "savaşa hayır" diye haykıracak kitleleri meydanlarda toplama izni vermedi. Aynı günlerde memurların sendika istemi doğrultusunda yapılan bir başka miting başvurusu da reddedildi.

Evet, savaş çoktan başladı. Türkiye halkları savaşı yaşıyor. Ve bugün bu savaşa karşı çıkmak, "SAVAŞA HAYIR" demek, zamlara "HAYIR" diyebilmeyi içeriyor, yasaklara "HAYIR" diyebilmeyi içeriyor.

Birçok demokratik kuruluş, savaşa karşı tepkilerin yeterli olmadığını, bu tepkinin çok sınırlı çevrelerde kaldığını, tepkiyi kitleselleştirmek gerektiğini söylüyor, ancak mevcut yasalar çerçevesine oturtulacak bir kitleselliğe iktidar izin vermiyor. İktidar, Ortadoğu konusunda muhalefetin sesini duyurmak istemiyor, bu sesin güçlenmesine tahammülü yok. Biliyor ki muhalefet ne kadar güçlü haykırırsa, savaş koşullarının zamlar ve yasaklarla dayatılması o denli zor olacaktır.

Savaşa tepkilerin kitleselleşmemesinin tek nedeni yasal mitinge izin verilmeyişi değil elbette. Hatta "izin" konusu yalnızca görünür bir neden. Kitlesel tepkilerin önündeki asıl engel, demokratik kuruluşların genel olarak bu noktada net bir tavır belirleyememeleridir. Sendika yönetimlerinin çoğu "olası bir savaş"tan söz ediyor ve şimdilik basın açıklamalarıyla savaş istemediklerini dile getirmeyi yeterli buluyorlar. Bazı sendika yöneticileri ise topu Türk-İş'e atıyor ve Türk-İş Başkanlar Kurulu'ndan bu konuda çıkacak karara göre tavır alacaklarını ifade ediyorlar. Belediye-İş'e bağlı 1 nolu ve Beyoğlu Şubelerinin geliştirdikleri aktif tavır çerçevesinde 31 Ağustos günü gerçekleştirilen 2 saatlik iş bırakma eylemi dışında, bugüne dek sendikalar aktif bir tavır içine girmediler. Temsil ettikleri işçi sınıfının her gün yeni yeni zamlar ve yasaklarla gözle görülür bir şekilde eziliyor olmasına rağmen, sendikalar kitlesel tavır koyma konusunda çekingen davranıyorlar. Diğer demokratik kitle örgütlerinde ise daha somut tepkiler gözlenmekte. Yapılanları yeterli bulmayarak, "Halkların büyük bir çoğunluğunun savaş istemediği bir ortamda sessiz kalan muhalefeti örgütleyip alanlara döktüğümüz burjuvazının emperyalizmin istemleri doğrultusunda aldıkları bu kararları geri aldırabiliyorsak, o zaman yeterli görebiliriz" diyen MA-DER Yönetim Kurulu üyesi Kazım Şahin, sendika istemi doğrultusunda yapılan yasal miting başvurusuna izin verilmemesine rağmen, çeşitli eylemliliklerde bulunduklarını ifade ediyor. Öte yandan Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı Yücel Gürsel ise "savaşa karşı kitlesel bir hareket geliştirmek siyasi hareketlerin sorunudur. Bizler meslek odaları olarak böylesi bir harekete kalkışamayız" diyerek, kitleselleşme görevini siyasi hareketlere yüklüyor. Meslek odalarının işlevini de "... kamuoyuna düşüncelerini iletmek..." ve "Ülkemizin bir serüvene sokulmaması için meslektaşlarını duyarlı olmaya çağırmak"la sınırlıyor. Demokrasinin uygulanmadığı, en ufak bir demokratik hak talebinin yoğun baskılarla susturulduğu ülkemizde, meslek odalarının faaliyetlerini yalnızca "meslek"leriyle sınırlamak mümkün müdür?

Siyasi çevrelerin kaygısı ise "... farklı dinamiklerle beraber; sendikalarla, DKÖ'lerle, kadınlarla, memur hareketiyle ortak hareket etmeye yönelmek...". Ancak bu noktada da yeterli çabanın gösterildiği söylenemez. Böylesi bir ortak hareket etme talebi, bazı sendikalarca da ifade ediliyor. "Ezilen ülke halklarının emperyalistlere karşı verdikleri bağımsızlık ve kurtuluş savaşlarının, sömürülen emekçi kitlelerin burjuvaziye karşı verdiği sınıf savaşının dışındaki bütün savaşlara HAYIR..." diyen Hava-İş sendikası Genel Başkanı Atilay Ayçin, savaş ve savaşa karşı tepkinin kitleselliği konusundaki düşüncelerini pek çok demokratik kuruluşa göre daha net ifade ediyor. "... Ortak mücadele platformunun oluşturulmasında tüm demokratik kitle örgütleri gibi sendikalara da büyük gör[ev] düşmektedir" diyen Ayçin, "... Ant[i-]... sürmesi mümkün olan anti-demok[ratik] baskıların engellenmesi, var olan öz[gür]lüklerin korunması ve yoğunlaşan de[vlet] terörünün kırılması için yönlendirici [güç] işçi sınıfı ve onun sendikalarıdır" de[ye] diğer sendikalara da önemli bir mesaj [ver]miş oluyor. Öte yandan, böylesi bir [me]sajı baştan reddeden sendikalar da [var.] Ağaç-İş Sendikası Genel Sekreteri K... Yıldırım, "Toplu iş sözleşmelerinde [bü]yük problemlerle karşılaştık" deme[sine] rağmen, "... Biz Türk milleti olarak [va]tanımız için canımızı dahi verebiliriz" [an]layışı ile savaşa karşı çıkmıyor ve kar[şı çı]kan sendikaları da "vatanlarına ih[anet] etme" töhmeti altında bırakıyor.

Oysa vatanı sevmek demek, bu vat[anın] emperyalist çıkarlar uğruna talan edil[me]sine karşı çıkmak demektir.

Vatanı sevmek demek, okula giden [ço]cuklarımızın ayağına ayakkabı, elin[e ki]ta[p] almaya hakkımız olduğunu bilme[k de]mektir. Sofr[a]mızdan ekmeğimizi çal[anla]ra karşı ekmeğimize sahip çıkabilme[k de]mektir.

Evet, savaş çoktan başladı. T[ürkiye] halkları savaşı yaşıyor. Ve bugün b[u sa]vaşa karşı çıkmak, "SAVAŞA HA[YIR"] diyebilmek, zamlara "HAYIR" d[iyebil]meyi içeriyor, yasaklara "HAYIR" [diye]bilmeyi içeriyor. Savaş gerekçesiy[le...] lere dayatılan her türlü baskı ve e... karşı da aktif tavır alabilmeyi ger[ekti]yor. **"SAVAŞA HAYIR" derken, [mev]cut düzene de hayır demek, iktida[ra ha]yır demek gerekiyor. Ve bu "HA[YIR"] bütün sendikaların, bütün DKÖ'le[rin,] bütün siyasi-sol çevrelerin ortak s[lo]ga[nı]dur. Çünkü halkımız "HAYIR"...**

Sendikalar ve DKÖ'ler ne diyor?

PETROL-İŞ SENDİKASI GENEL SEKRETER HÜSEYİN DOĞRU

"... Emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarmalığına, petrol şeyhlerinin muhafızlığına soyunmak isteyenlere, bu haksız savaşa Türkiye'nin de girmesinin onbinlerin canını yitirmesi, milyonların açlık ve sefalete düşmesi demek olacağını bilen işçi sınıfımız, emekçi halkımız izin vermemelidir, inanıyoruz ki vermeyecektir.

Varlık koşulu, üyelerinin yaşam koşullarının geliştirilmesine, iyileştirilmesine dayanan sendikaların bu haksız savaşa karşı durmaları, üyelerinin bu savaşa karşı aktif mücadeleye girmesini sağlamaları en temel görevidir.

Biz bu amaçla, bu haksız savaşa karşı kamuoyu oluşturabilmek ve aktif bir mücadeleye adım atabilmek için Türk-İş Başkanlar Kurulu'nu olağanüstü toplantıya çağırdık.

Sendikalarla bir araya gelerek açıklama yaparak kamuoyunu ve üyelerimizi bu konuda duyarlı kılmaya çalıştık.

Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısında aktif bir mücadele kararının çıkması ve yaşama geçirilmesi için uğraşacağız.

Başkanlar Kurulu'ndan çıkacak sonuca göre, savaşa karşı mücadelemiz yeni bir boyut kazanacaktır."

DERİ-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKAN VEKİLİ MUNZUR PEKGÜLEÇ

"... Emperyalizm, Irak'ın Kuveyt'i işgalini kullanıp karşımıza dost, barış havarisi rolüyle çıkıyor. Daha dün Panama'da, Falkland'da, Liberya'da vs. yaşananları da unutturmaya çalışıyor.

Ve fatura işçi sınıfına, emekçilere çıkartılıyor. İşte ilk planda grevler erteleniyor. Güneydoğu'da saldırılar yoğunlaşıyor. 413-424-425 sayılı KHK'lerin kapsamı tüm yurda doğru genişletiliyor. Saldırı tüm halkı hedefliyor.

Tüm bu yaşananlara karşıysa başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçiler, demokratlar, devrimciler ittifak halinde olup "savaşa hayır" demeli. Sendikalar, demokratik kitle örgütleri, aydınlar, gençlik ellerindeki tüm araçlarla tavır geliştirmelidir. İşçiler üretimden gelen güçleriyle devrede olurken, aydınlar kamuoyu yaratmak için çalışmalı, gençliklerinden dolayı cepheye en önce girecek olan devrimci-demokrat gençler durumu açıkça protesto edip eylemler geliştirmelidir."

HAVA-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKAN ATİLAY AYÇİN

"... Ezilen ülke halklarının emperyalistlere karşı verdikleri bağımsızlık ve kurtuluş savaşlarının, sömürülen emekçi kitlelerin burjuvaziye karşı verdiği sınıf savaşının dışındaki bütün savaşlara HAYIR diyoruz.

Uluslararası kapitalizmin, emperyalizmin ve onun yerli işbirlikçilerinin çıkarı için başlatılan bu tür paylaşım savaşlarının önlenebilmesi, ezilen ülke halklarının amaçsızca öldürülmelerinin önüne geçilmesi yine ancak ezilen ülke halklarının yerli ve yabancı egemen sınıflara karşı vereceği ortak ve kararlı mücadele ile mümkündür. Bu yüzden ülke topraklarında var olan tüm işgalci güçler sınırdışı edilmelidir. Ülkeler arası barış adına, insanlık adına, sınırsız ve sömürüsüz bir dünyayı kurma adına bu kavganın içinde yer almalıyız.

İşte bu ortak mücadele platformunun oluşturulmasında tüm demokratik kitle örgütleri gibi sendikalara da büyük görevler düşmektedir. Sendikaların önemi, üyelerinin, emekçilerin doğrudan üretim sürecinin içinde olmaları, yani insan yaşamının sürekliliği için doğanın değiştirilerek insanın hizmetine sunulmasının işçilerce gerçekleştirilmesidir.

Özellikle temel insan hak ve özgürlüklerinin olmadığı, demokrasinin tüm kurum ve kuruluşlarıyla ortadan kaldırıldığı, her türlü faşizan baskının demokratikleşme sürecinin önüne engel olarak konduğu ülkemizde işçi sınıfının üzerine düşen görevi yerine getirmesinde sendikalar öncelikle sorumludur.

Artarak sürmesi mümkün olan antidemokratik baskıların engellenmesi, var olan özgürlüklerin korunması ve yoğunlaşan devlet terörünün kırılması için yönlendirici güç işçi sınıfı ve onun sendikalarıdır.

Basın ve yayın organlarımız ile ulaşabildiğimiz en son insana kadar ulaşarak Körfez Savaşı ile Batılı kapitalistlerin petrol kuyuları üzerinde hükümranlık kurma özlemlerinin jandarmalığını yapmayacağımızı; ezilen ve sömürülen halkların emperyalizme karşı verecekleri savaş dışında hiçbir savaşı kabul etmediğimizi anlatmak zorundayız. Tüm emekçi kitleleri, demokratik kitle örgütlerinin ve sendikaların oluşturacağı bir mücadele platformu önderliğinde seferber edip "SAVAŞA HAYIR!" mitingleri, panelleri düzenlenmeli ve kamuoyunun duyarlılığının arttığı noktada üretimden gelen gücümüzü kullanarak bu haksız savaşa olan tepkimizi dile getirmeliyiz."

OTOMOBİL-İŞ SENDİKASI YÖNETİM KURULU ADINA CELAL ÖZDOĞAN

"Irak'ın Kuveyt'i işgali ile birlikte Ortadoğu yeni bir gerginlik ve istikrarsızlık odağı olmuştur. Saldırı, uluslararası hukuka, toprak bütünlüğüne ve ulusal egemenliğe tecavüz niteliği taşımaktadır.

Öte yandan ülkemizde askeri kuvvetler alarma geçirilmiş bulunuyor. Süreç içinde bir şey daha açık anlaşıldı ki ABD gerçekten ülkemize, kendi çıkarlarının bekçiliği görevini yüklemiştir. Ve siyasal iktidar Atatürk'ten beri taviz verilmeyen "bağımsızlık" ilkemizi Bush'un telefon görüşmelerine feda etmiştir. ABD'nin ve NATO'nun etkinlik alanını genişletmeye yönelik girişimlerine alet olunmamalıdır. Unutulmamalıdır ki Türkiye Ortadoğu ile sonsuza değin komşu olacaktır. Kararlar bu tarihsel gerçeğe uygun olmalıdır.

Sorunun çözümü için Türkiye'nin katkısının belirlenmesi için ülkedeki tüm siyasal partilerin en kısa zamanda ulusal mutabakatı sağlayarak, ülkemizin çıkarları, bölge ve dünya barışı ile istikrarı güçlendirici faktörlere önem vermesi ülkemizin uzun erimli çıkarlarına uygun düşmektedir."

GENEL MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKAN ŞEMSİ DENİZER

"... — Bakın bugün Irak'ın yaptığının doğru olduğunu söylemek mümkün değil. Zor kullanarak genişleme düşüncesinde olmak milletlerarası hukuka ters. Tüm dünyada buna tepkisini gösteriyor.

— Bence Türkiye diğer ülkeler gibi hareket etmemesi gerekir. Elbetteki BM kararlarına uymak zorundadır, uyacaktır. Bunu söylemek istemiyorum ama İngiltere gibi Almanya gibi, Fransa gibi ve Amerika gibi hareket etmesinin mümkün olmadığını. Çünkü onlar çekip giderler, askerlerini, vatandaşlarını alıp giderler ama biz her gün karşı karşıyayız, daha dikkatli olmamız gerekir, daha akıllı politika izlememiz gerekir diye düşünüyorum.

— Elbetteki bizim gibi geri kalmış ülkelerin birtakım oyunları var, hep böyle birtakım sudan bahanelerle beraber insan hak ve hürriyeti gasbedilir. İşçi hak ve özgürlükleri çiğnenir. Piyasa ateş pahası fırsat bu fırsat Almanya'daki petrol fiyatlarını yakalayacak şekilde benzine zam yapılır. Tabii bunların karşısında tüm demokratik kuruluşların seslerini yükseltmeleri gerekiyor. Halkı aydınlatması gerekiyor. Savaşa karşı kampanya başlatması gerekir halkın bu savaş tehlikesinin nelere mal olabileceğini Türkiye'den neler alabileceğini anlatarak bunun önlenmesi gerekir.

— Biz tabii başlı başına hareket etmemiz söz konusu olmaz. Biz bir teşekkülün üyesiyiz. Bu da Türk-İş topluluğudur. 24'ünde yapılacak başkanlık toplantısında savaşa karşı kampanya açılması önergesi getireceğiz. Bazı arkadaşlarımızla beraber.

— Bugün Amerika'da bizden çok daha fazla olayın içinde olmasına rağmen Eston şirketinde 11 aydır grev devam ediyor. Bir tarafta işçiler hak mücadelesini sürdürebiliyorlar, öbür tarafta milli bütünlük, beraberlik içinde vatan sevgisi, vatan birliği için savaşmanın hesabını yapabiliyorlar. Ama biz böyle değil hiçbir şey yokken sudan bahanelerle bu bir fırsatçılık Saddam'ın arkasına saklanarak kendi içindeki düşüncelerin açığa vurulması, bizim görebildiğimiz bu. Bunlara karşı tabii bizde de 7 tane grev ertelendi hiç bir gerekçe yokken, milli bütünlüğün bozulması ile hiçbir alakası yok. İnsanlar aç karınlarını doyurmak için direniyorlar. Bunun engellenmesi olmaz. Bunun hiçbir şeyle bağdaştığını da söylemek mümkün değil. Ne insan onuruyla ne de BM topluluğunun almış olduğu kararlarda böyle bir şey vardır... Bunlara karşı tabii işçi

Devamı 8. Sayfada

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ

Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakını, öncelikle dünya barışı açısından çok tehlikeli bir saldırganlık olayı şeklinde gördüğümüzü daha ilk günlerde belirtmiştik. Bu konuda, diktatör Saddam'ı bertaraf edecek olan ambargo uygulaması ödünsüz sürdürülürken, sıcak bir çatışmaya gidilmeden, başlatılan barışçı yollar da sonuna kadar devam ettirilmelidir.

Tabii ki, sadece "SAVAŞA HAYIR" sloganı ile savaş önlenemez. Onun için Türk-İş olarak barışçı yolların devamını ve her ihtimale karşı bir savaş çıksa da Türkiye'nin bu çatışmanın dışında kalmasını arzulamaktayız.

Körfez krizi nedeniyle peşpeşe zamlar, alım gücü zaten zayıf olan sabit ve dar gelirli insanlarımızı bıktırmıştır. Aynı bahaneler, sözleşme masasına da taşınmak istenmektedir. Yıllardan beri yaşadığımız olağanüstü koşulların yükünü omuzlamış olan ücretli ve maaşlılara, yeni bir takım olumsuzlukları taşıtmaya kalkışmak, zorla ayakta tutmaya çalıştığımız sosyal barışı tamamıyla tehlikeye sokacaktır.

Biz, işçi haklarını savunmada en önemli ülke sorunlarının halli konusunda bugüne kadar çeşitli eylemler yaptık. Tabii ki, bu noktada da üzerimize düşeni yapmaktayız ve yaparız. Bu eylemlerin şekli ve do-

Devamı 8. Sayfada

Cevizli Tekel Fabrikası'nı ziyaret eden Adnan Kahveci ve Orhan Balta'ya işçilerden tepki:

"SİZ SAVAŞI HALKA KARŞI BAŞLATTINIZ"

Maliye Bakanı Adnan Kahveci ve Tekgıda-İş Genel Başkanı Orhan Balta 16 Eylül pazar günü Cevizli Tekel Fabrikası'nda bir inceleme gezisi yaptılar. Pazar günü olduğundan işçilerin pek çoğunun fabrikada olmadığını düşünüyorlardı herhalde ki tatil gününü seçmişlerdi. O gün çoğu işçinin fazla mesaiye kaldığını nereden bilsinler?

Bu ikiliyi fabrikada gören işçiler bakanın ve sendika başkanının çevresinde kalabalık bir grup oluşturup sorular sordular, tepkilerini haykırdılar.

"Siz savaşı halka karşı başlattınız bile" diye söze başladı bir kadın işçi. Ve yaşadığı sıkıntıları, acıları, açlığı şöyle haykırdı: "Sizin savaş politikalarınız esasında dışarıya değil, içeriye yönelik. Savaş, savaş deyip zamları yağdırdınız. Zaten yoksul olan bizler daha da yoksullaştık. Açlık, sefalet içindeyiz. Okullar açıldı, çocuğumuza defter kitap alamıyoruz. Savaşınızı istemiyoruz. Bunalmışlığımızı biraz olsun hafifletmek için ek zam istiyoruz."

Tekel işçileri savaş çığlıklarıyla birlikte başlayan zam bombardımanından, baskılardan bunalmış ve savaşın faturasının kime çıkartıldığını/çıkartılacağını bilerek siyasi iktidarın bakanına ve sendikacısına sorular sordular o gün: "Niye, kimin için savaş?"

"Ek zam talebinizi bana değil, sendika başkanınıza iletin" diyen Adnan Kahveci'ye, Orhan Balta'nın gerçekte kimin temsilcisi olduğunu hatırlattı işçiler. Ve genel başkandan hesap sordular: "Savaşın faturasının işçilere çıkartıldığını bile bile gazetelere, savaşı onaylayan demeçler vermek işçi sendikasının başkanına yakışır mı? Utanmıyor musun?" diye soran bir işçiye gazetelere demeç vermediğini söyledi Orhan Balta. Aynı işçi demecin yeraldığı gazeteyi açıp gösterdiğinde "yanlış yazmışlar" deyip durumunu kurtarmaya çalıştı. İşçiler "öyleyse niye tekzip etmedin, niye yalanlamadın??" dediklerinde ise cevap vermedi.

Adnan Kahveci ve Orhan Balta gezilerini kısa tutup sıkıntılı uzaklaştılar fabrikadan. Beklemedikleri bir ortamla karşılaşmışlardı o gün. Oysa ne güzel sessiz sedasız fabrikayı dolaşıp yeni projeler yapacaklar, birliklerini pekiştireceklerdi. Ama "açız, savaş istemiyoruz, acı gözyaşı istemiyoruz" diyen işçiler siyasi iktidarın temsilcisine ve düzen sendikacısına bir gerçeği hatırlattı o gün: Halkın savaş istemediğini, bu savaş politikalarını, işçilere yönelik saldırıları, çıkar hesaplarını bozacak olanın yine işçiler, emekçiler olduğunu.

Kimbilir belki o gece Orhan Balta ve Adnan Kahveci, acılı öfkeli insanların "Savaş istemiyoruz!" haykırışlarıyla sıçramışlardır tatlı uykularından.

OTOMOBİL-İŞ'E ÜYE BİR GRUP İŞ[Çİ]

"Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesiyle birlikte, ABD'nin ve diğer emperyalist ülkelerin, Ortadoğu'daki çıkarlarını koruma amacıyla, Birleşmiş Milletler'den kararlar çıkartarak Irak'ı ablukaya alması ve savaş olasılığının güçlenmesiyle bölgede yeni dengelerin olacağı beklentileri var.

SSCB-ABD yakınlaşması sonucu NATO'nun eski öneminin kalmayışı, AT kapısında bekleyen Türk hükümetini telaşa düşürmüştür. Siyasi iktidar, BM kararlarına denize düşen yılana sarılır misali sarılıp, Türkiye'nin emperyalistler için önemini ispata çalışma yoluna gitmiştir. Bu yüzden ABD'nin Türkiye'ye Ortadoğu'ya yönelik biçtiği görevlere dört elle sarılınmıştır. Türkiye'ye kanlı bir sena[ryo]da rol verilmeye çalışılmaktadır.

Savaş; emekçiler, işçiler için ö[lüm]dür, gözyaşıdır, açlıktır, sefalet[tir...] bizler sefaleti, acıyı, baskıyı bugü[nden] yaşamaya başladık. Savaş ola[sılığı,] milli güvenlik gerekçeleri ile grev[ler er]telenmekte, işçilerin hak aramal[arının] önüne engel çekilmekte, savaşın f[atu]rası bizlere, işçi ve emekçilere ç[ıkar]tılmaktadır/çıkartılacaktır.

Bugüne dek sendikaların yaptı[ğı ba]sın açıklamaları vs. haksız bir sa[vaşa] "dur" demeye yetmez.

Türkiye işçi sınıfı hep birlikte, [üre]timden gelen gücüyle devrede ol[malı,] kitlesel mitingler için meşru(!) ze[min]ler kurulmalıdır."

TÜRK-METAL'E ÜYE BİR GRUP İŞ[Çİ]

"Savaş... Ne için? Kim için?

Kararnameler ülkesi Türkiye'de işçiler açısından savaş başlamıştır bile. Lastik işçileri ve Harb-İş'e üye işçilerin grevleri ertelendi. Körfez krizi bahane edilerek zam yağmuruna tutulduk. Yüzbinlerce işçiyi ilgilendiren toplu sözleşmelerden ne işçilerin bir haberi olabiliyor ne de görüşmelerden bir sonuç çıkabiliyor. Asıl önemli yanı da başta MESS ve diğer patronların bu görüşmelere olabildiğince katı yaklaşmaları.

Ortadoğu krizi başladığında MESS başkanı, başkan yardımcısı, basına verdikleri demeçlerde "fazla ücret istemeyin, işsizlik çoğalır" deyip sendikalara da seslenerek işçileri ikna etmelerini istedi. Bu noktada, olası "savaş hali" durumunda sarı, uzlaşmacı, faşist sendikalara da görevler düşeceği ifade ediliyordu. Toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girdiğini söylemek yanlış olmaz. "MES bölünüyor, onun için masaya oturmuyor" yutturmacaları da doğru değil. Her şey "savaş hali" ortamına göre yönlendiriliyor.

II. Dünya Savaşı'na girmediğimiz halde bütün yükü işçi sınıfına bindi. İşçiler tezgâh başında esir alındı, [ça]lışma süresi 16 saate kadar uzatıldı, ... bin iş kazası oldu ve binlerce ... emekçi öldü.

Şimdi savaş çığırtkanlığı yapa[nlar] kârlarına daha fazla kâr katarken, [sa]vaş her şeyi ile işçi sınıfının omuz[una] binecek. Bütün faturasını sınıf ola[rak] bizler ödeyeceğiz. Milyonlarca in[san] katledilecek, milyonlarcası işsiz k[ala]cak.

Ne için? Amerika istediği için. [Kim] için? Batı, Türkiye'ye Ortadoğu['da] görevler verdiği için. Ne için? Em[per]yalistlerin çıkarları için. Kim için? [Sa]vaş vurguncusu kapitalistler için. ... için? Hayalinde ciğer gören ked[i] için.

Hayır! Biz savaş istemiyoruz. Ü[ze]rimize giydirilen toz pembe tablonun [al]tındaki gerçekleri biliyoruz. Sav[aşa] hayır diyoruz.

Bir felaketin bir yangının orta[sına] girmek istemiyorsak, artık birleşik [bir] güç oluşturalım. Bölge - bölge, ... ilçe-ilçe, "savaş istemiyoruz" mit[ing]leri düzenleyip sesimizi birleştirel[im.] İşyerlerinde, mahallelerde, bölgele[rde] örgütlenelim.

Kapitalistlerin çıkarlarına hiz[met] edecek, milyonlarca insanın katl[edi]leceği savaşa 'HAYIR' diyelim."

BİR GRUP MADEN İŞÇİSİ:

"Biz öteden beri savaşın içindeyiz zaten. Ayda 300-400 bin lira aylıkla iliğimize kadar kömür soluyup ölümüne çalışıyoruz. Sermaye ve iktidarsa maden ocaklarında hayatlarını yitiren onlarca arkadaşımızın cesetlerini çiğneyerek bize saldırıyor. Toplu sözleşmede grevde, hak alma mücadelemizde saldırıyor. Ancak Körfez'deki gelişmeler başladığından beri savaş çığlıkları atarak saldırılarını daha da pervasızlaştırdılar.

KAMU-SEN, MTA ve TTK'da sözleşme masasına son anda oturarak görüşmeleri kilitledi. Siyasi iktidar bizi greve mecbur ediyor. 60 günlük görüşme süresinin 58. gününe dek ses çıkartmayan, öneri getirmeyen işveren, 2 günde hiçbirşey yapılamayacağını bilmiyor mu? Amaç ortada: 'savaş hali', 'milli güvenlik' gibi bahanelerle grevimize saldıracaklar. Lastik işçilerine, Harb-İş işçilerine yaptıkları gibi.

Bir de özelleştirme belası var ba[şı]mızda. Biz biliyoruz ki bunun anla[mı] onların iddia ettiği gibi yeni tekno[lo]ji, yüksek verimlilik falan değil. Ö[zel]leştirme, ocağımızın kapanması ..., mek, işsiz kalmamız, aç kalmamız, ...rilerinin cebi dolacak diye peşke[ş çe]kilmemiz demek. Ve önümüzde k[i sü]reçte sermayenin ve siyasi iktida[rın] çok yönlü çıkarlar doğrultusunda ... dıracağını biliyoruz.

Sözün kısası zaten bir savaşın ... de olan bizlerin canını daha kolay ... mak istiyorlar. Cepleri dolsun ... 'haydi savaşa' diyorlar 'vatanı m[illi]... ti korumaktan, milli çıkarlar'dan b[ah]sediyorlar. Oysa onların milli çıkar... dikleri kendi kasaları, karları. Bir ... dan haklarımıza mücadelemize sa[l]... dıkları yetmiyormuş gibi, bir yan... da ABD, Batı görev biçti diye k... bir oyuna itiyorlar bizi."

ZONGULDAK DİRENECEK

...pe, Mehmet Çavdar...
...inin yoksul, yiğit iki maden
...n onbinlerce maden işçisi-
...ker kurşunlarıyla hayatını
...maden işçisi...

...kömür tozu kaplı sokakla-
...dökülen iki maden işçisi...
...ına uğrayanlara uygulanan
...essizce, güneş batarken top-
...ki maden işçisi...

...25 yıl önce işlediği suçla ha-
...en bugün bile mezarlarına
...endiği bu iki maden işçisi
...larca yukarıdaki ağıtı yak-
...aynı zamanda hiçbir şeyin
...n de kanıtı olarak bellekle-
...ıştır.

...Zonguldak maden işçileri
...e direniyorlar. Aynı talep-
...zleşme masalarına gidiyor-
...günün dünden önemli bir
..., 1980 öncesi tüm devlet ku-
...TTK (TKİ) da sermaye sı-
...k için çalışıyordu. Isınmak
...ömür devede kulak kalıyor-
...liklere giden kömür, sant-
...kömür, sanayiye giden kö-
...e üretilenlerin gelirleri dü-
...patronların cebine akıyor-
...kâr etmeyen kuruluş olarak
...an Taş Kömürü İşletme'si-
...mirçelikler, santrallar, ağır
...larının kazanlarında, fırın-
...yor oradan da patronların
...yordu. Doğal olarak da iş-
...ne ''zarar ediyoruz'' cevabı
... yine işçilerin, halkın sırtı-
...rdı. Şimdi yılların bu poli-
...emiren, büyüyen patron sı-
...lerinin ve onların efendisi
... patronların yararına bir
...nmaya başladı. 12 Eylül ik-
...şlayan bu politikaya göre
...ları kâr eder duruma geti-
...bancı büyük sermayedar-
...ek, ya da kapatılacak. Ka-
...ulan işletmelerin ürettikle-
...slararası tekellerden satın
... daha da zengin edilecek.
...racılar da aracılık payı ala-
...laton'un ''Kömür işletme-
...dışarıdan kömür ithal ede-
...a gelecektir'' lafları bu po-
...rneğidir. İki politikanın da
...k yönü işçilerin, emeği ile
...ömürülmesi ve soyulmasıy-

...gene işçi sınıfının, halkın
...yordu. Kısaca sömürü ve
...l alan politikalar sürüyor-

...LEŞME MÜCADELESİ ...ARŞI MÜCADELEDİR

...me masalarında iyi ücret ve
...anca bir çalışma düzeni, iş
...leriyle gidilmektedir. Ama
...nların 12 Eylül politikaları
...ıya gelinmektedir. Böyle
...işçilerinin isteklerini almak
...i mücadele, 12 Eylül ikti-
...itikalarının egemen olduğu
...mücadeleyi de içermektedir.
...e masalarında sendikaların
...ran Kamu-Sen yöneticileri
...üzeninin sürdürülmesi poli-
...naktadırlar. Milyonlarca iş-
..., köylüyü açlığa, yoksullu-
...n, sermaye sınıfının en iri-
... onların uluslararası ortak-
...larını savunanlar ile karşı
...maktadır.

...l daha dün, ''... Öyle dev-
... var ki bugün zarar ediyor-
...sonra sendikalarımız yüzde
...rlar. Bu müesseselerin hepsi
...anmaya mahkûm olur'' der-
... sınıfını tehdit etmekte hem
...2 Eylülpolitikalarını açıkla-
...nı Özal ''Geliniz hepimiz bu
...ip çıkalım. Bu bir ekmek
...ektedir. ''Sahip çıkma'' yön-
...yle açıklıyor Özal, ''... Her
...nde gider. ... Bu dengeyi sa-
...etler değil, sendikalar, işve-
...arı, bütün hepsinin birlikte
...lazım.''

...kmek teknesi'' işçilerin par-
...kendi kepçeyle beslendik-
...ne''. Maden işçisi çocuğunu
...recek para bulamazken, Efe
...en paralı Bilkent'ler-
...bitirir bitirmez ithal ve da-
...rketleri kurduğu, 300 milyo-
...torları aldığı, Koçlar'ın, Sa-
... Kamhiler'in, Alatonlar'ın,
...dir'' diyen ''dini bütün'' Kor-
...n milyarlarca ve milyarlarca
...ar edindikleri bir ''ekmek
...söz edilmektedir. Ve bu tek-
...u ve soygun düzeni Özal'a gö-
...ve bu denge korunmalıdır.
...inin umudu katık ettiği tek-
...ekli, yağlı çörekli yaşayanlara
...e olacaktır? Tabiî ki olmaya-
...plu sözleşme mücadelesi bü-
...r mücadele olacaktır. Grev
...olacaktır. Grev işçi sınıfının
...dikleriyle hedefi vuran bir si-

...-SEN 58 GÜN ÜCRET ...LİFİ VERMEYEREK ...GREVE ZORLADI

...ve sömürünün Özal'ın diliyle
...olarak tanımlandığı düzende
...esi için işverenler her yolu de-
... Nitekim Kamu-Sen 60 günlük
...şmelerin 58 gününde parasal
...emiştir. Geride kalan iki gün-
...n parasal önerileriyle işçilerin
...klerini sağlıklı tartışmak müm-
...ır. Dolayısıyla görüşmeler hız-
...ğına ve grev kararına ve uygu-
...itmektedir. Kamu-Sen işçileri
...ayarak teslim almayı amaçla-
...Özal'ın ''Devlet baba olarak
...vazgeçmek'' açıklamaları unu-
...ır. Evet; devlet artık yerli ya-
...yım patronların, sermaye sını-
...arı doğrultusunda yeni politi-

...

Dağ hak diye, kara elmas hak diye,
Bekledin çırılçıplak bir yıl daha, kazanılan dağıtılacak diye.
Zonguldak, ölü iki gecede, gecede diri bir,
Zonguldak bir Türkiye, bir aç Türkiye değil midir?

F. H. Dağlarca (Zonguldak Ağıdı-1965)

kalarla işlemektedir. Ve devlet işçileri kaçınılmaz bir greve zorlamaktadır. ''Aman **lengeyi bozmayalım**'' derken sermaye sınıfının kefesi sağlama bağlanmaktadır.

İŞÇİ SINIFINI ÇOK YÖNLÜ OYUNLAR BEKLEMEKTEDİR

Yıllar ve yıllardır yatırımları gerçekleştirilmeyen, iktidarların politik oyunlarıyla yönetilen TTK (TKİ) bugün üretemez noktadadır ve ürettiğini de satamamaktadır. Yatırımların gerçekleştirilmemesi, ömrünü çok fazlasıyla doldurmuş makine ve tesisler, bilim dışı çalışmalar üretimin yükünü maden işçilerinin kollarına yüklemiştir. 940'ların, 950'lerin üretim panolarında kalmışları toplamaya çalışmaktadırlar. Bu da kömürün şistli, taşlı üretimini ve dolayısıyla satılamamayı, satılanın da kalori düşüklüğüne dayalı değerlendirmesine neden olmaktadır. Ömrünü doldurmuş lavuar tesislerinin artan kaçakları ve bu kaçaklardan palazlananlara dokunulmazlık işin cabasıdır.

ğu ve grevin etkilenmesini yaşayacakları unutulmamalıdır.

GENEL MADEN-İŞ MÜCADELENİN KARARLILIĞINI BAŞARIYA GÖTÜRMENİN YOLUNU BULMALIDIR

Tüm bu olumsuzluklara rağmen toplu sözleşmenin olumlu sonuçlanması aynı zamanda 12 Eylül politikalarının mahkûm edilmesi demektir. Yani iyi ücret ve sosyal hak alınması, yeraltı kaynaklarına sahip çıkmak demektir, insanca bir çalışma düzeni kurulması, işçi sınıfının gasbedilen demokratik hakların kazanılmasında başarı demektir, iş güvencesinin sağlanması söz, karar ve yetkinin sınıftan, halktan yana gelişmesi demektir.

Bu başarının yolu örgütlülükten, örgütlülük de mücadele ve sınıf bilincine dayanmaktan geçmektedir. Zonguldak maden işçilerinin sendikal örgütü olan Genel Maden-İş ve şube yönetimleri geçmiş yönetimlerden farklı söylemlerle görevlere

''**kırma**'' algılamasına varan kararsızlık/tavırları temel eksikliklerin varlığını gösterdi. Bu eylem aynı zamanda işverenlerin maden işçilerini sınadıkları bir eylem, potansiyelin boşaltılması, geleceğe bakışta işçilerde grev kararlılığının ölçüsü olarak değerlendirildi. Bu eylem düşüncelerin sınıfla kaynaşmasında başarı veya grup çıkarcılığının göstergesi olarak değerlendirildi. İşçi sınıfından yana olma-

re açılmasından anlaşılan işçi sınıfı biliminin yol göstericiliğinin sendikaya yerleşmesi demektir.

İŞÇİLERİN SÖZ VE KARAR SAHİPLİĞİNİN SAĞLANMASI MÜCADELEYİ BAŞARIYA GÖTÜRECEKTİR

Maden işçilerinin kendi sınıf bilinciyle tanışmaları, Türkive ve dünya olaylarını

• Grevi Mücadelemizin Tek ve Son Silahı Olarak Görüp, Yeni Mücadele Yolları Aramazsak Başarılarımız, Sınıf Mücadelemizin Gelişmesi Yavaşlar Hatta Geriler.

nın keskin görünümünün gelecekteki uzlaşmacı politikalarının zeminini yaratmak olarak gözlendi.

Zonguldak maden işçilerinin mücadele tarihinde tek bir örnek yoktur ki mücadelenin önderliğini sendikal örgütler yapmış olsun. Bir tek yasal grev uygulaması görmek mümkün değildir. Çünkü maden işçilerinin ''**devlet sendikası**'' adı verdikleri sendikal örgütleri tümüyle iktidarlara bağımlı, uzlaşmacı ve sarı sendikalar olmuştur. Tüm eylemler maden işçilerinin somut sorunlarından kaynaklanan patlamalar olarak ve doğal önderleriyle gerçekleştirilmiştir. Grizu patlamalarında, göçüklerde hayatlarını kaybeden maden işçilerinin ardından, ''**Bu bir savaştır. Kaybettiklerimizin yerine yeni madenciler gelecektir**'' açıklamalarını yapan sendika yönetimleri, haklarını ararken vurulup öldürülen Satılmış Tepe, Mehmet Çavdar gibi işçilere bugüne kadar özellikle sahip çıkmamıştır. Bu yıl ilk kez sendika doğru bir tavırla sahip çıkmıştır. İşte bu sahiplenme, maden işçilerine güzel ve coşkulu sözlerle, toplantılarda atılan kararlılık nutuklarıyla değil, sınıf bilincinin taşınması ve mücadelenin örgütlenmesiyle sağlanabilir. Sendikanın kapısının işçile-

değerlendirmelerini yapabilecekleri tartışmalara girmesi, kendi mücadelelerinden yaşananları doğru değerlendirmeleri ile başarıya ulaşabileceklerini görmeleri gerekmektedir. Sendikanın en geneldeki bilgi aktarımı toplantıları bilincin taşınma-

sı ve bölge bölge işçi örgütlülüklerinin yaratılmasını hedeflemelidir. Bölge işyeri komiteleri oluşturulması , bunların alt birimlere kadar uzanan birimlerinin yaratılması gerekmektedir. İşçileri kend' kendilerini yönetmeye hazırlayan, kararların işçilere dayandığı, uygulamaların en kısa süre içinde hayata geçirildiği bu yapılarla sendikal demokrasinin gerçekleştirilmesinin adımları da atılacaktır. Grevin başarısı, bu yapıların yaratılmasından, işçilerin görevlendirdiği yönetimlerin gü-

cü bu yapılardan geçmektedir.

GREV, TTK GREVİ DEĞİL ZONGULDAK'IN GREVİ OLMALIDIR

Zonguldak'a hayat veren maden işçilerinin grevi TTK'da değil tüm Zonguldak'ta uygulanmalıdır. Bu nedenle tüm esnaf ve ticari kuruluşlar sendikanın yürüttüğü mücadelenin etrafında örgütlendirilmelidir. Çalışmalardan, taleplerden haberdar edilmeli ve greve aktif katılımı sağlanmalıdır. Mahalle ve köy muhtarları iktidarların en geneldeki ve özeldeki politikaları ve bunun içinde maden işçilerinin mücadeleleri konusunda bilgilendirilmeli ve maden işçilerinin etrafında örgütlendirilmelidirler. Üniversite ve liselerde okuyan gençler maden işçilerinin mücadelelerini

• Makineları Yapan, Madenleri Çıkaran Bizler Ancak Kendi Sınıfımızın Bilinci İle Örgütlenirsek Güçlüyüz.

kendi geleceklerinin mücadelesi olarak görebilmeli ve işçi sınıfının yanında aktif olarak yer almalıdır. Ve nihayet tüm siyasi partiler sendikal örgütün bağımsızlığına saygılı, onun yürüttüğü grevin başarısı için ortak hareket içine çekilmelidir.

Böyle güçlü bir mücadelede, sendika merkez ve alt birimleri olan şube ve temsilcilikler, Kozlu, -Armutçuk- Üzülmez - Karadon - Amasra ve merkez müesselerindeki bölge işyeri komiteleri ile sağlanan koordinasyonla grevi zonguldak'ın grevine dönüştürmek gereklidir.

ZONGULDAK GREVİ TÜRKİYE GREVİNE DÖNÜŞTÜRÜLMELİDİR

İktidarın 12 Eylül politikalarının Zonguldak'a getireceği yıkım maden işçilerinin başarısı ile engellenebilecektir. Ancak iktidarların politikası sadece Zonguldak maden işçilerini değil aynı anda 13 TKİ müessesinde çalışan maden işçilerini de hedeflemektedir. Bu durumda Genel Maden-İş Sendikası bu 13 müessesede çalışan maden işçilerinin sendikal örgütü olan Türkiye Maden-İş Sendikası ile ortak hareket etmelidir. Birçoğunun grev hakkından yoksun bırakıldığı bu işletmelerin maden işçilerinin mücadelesini Zonguldak maden işçisinin mücadelesi ile bütünleştirilmelidir. Eğer kömürler yanacaksa yeraltında yansın ve tüm Türkiye ısınsın denilebilmelidir. Ve bu yaratılmalıdır, Genel Maden-İş bunu yaratmakla yükümlüdür.

Peki Demir-Çelik işçilerinin, metal işçilerinin mücadeleleri ile bütünleşmek gerekmez mi? Demir Çeliklerin potalarına taşınan kömürleri, metal sanayiine cevheri üreten ve cevheri metala dönüştüren işçilerin karşısında aynı 12 Eylül politikaları var ve onlar da toplu sözleşme masalarından grev alanlarına yöneliyorlar. Bu durumda saldırıya karşı ekonomik ve demokratik haklar için mücadele veren işçilerin tümü aynı cephede güçlerini birleştirmelidirler. İşverenler ve onların iktidarları ve de onların yanında saf tutanlar işte bundan korkmaktadırlar. Türk-İş **Başkanı Şevket Yılmaz** Zonguldaklı parlamenterleri niçin aramaktadır? Onlara ne söylemektedir? Sendikanın açıklamalarından duyduğu rahatsızlık

mıdır arayışları? O'nun korkusu maden işçilerinin mücadele sıcaklığının tüm işçileri sarmasıdır. O zaman korksunlar demek ve bunun gereği olan sendikalar arası ortak davranışı, ortak mücadeleyi yaratmak gerekmektedir.

TEHLİKE VE BAŞARI İÇİÇE

Maden işçilerinin mücadelesinde kaçınılmaz olarak görev alacak olan devrimci düşünceler, sosyalistler başarı ve tehlikeyi içiçe yaşayacaklardır. Somut durumu dikkate almayanları, ortak ilkelerde ortak çalışmanın yerine grupçu ve çıkarcı yaklaşımları, düzenle uzlaşan politikalarını sınıfın mücadele söylemlerinin arkasına saklayanları tehlike beklemektedir. Ekonomik mücadele örgütlerinin eksik, noksan, hatalı, yanlış uygulamalarının üzerine sadece eleştiri ile değil, sınıfa bilincin götürülmesi ve işçilerin örgütlü gücünün yönetimlere taşınmasını sağlama başarısını yakalamak gerekmektedir. Aksi sınıftan soyutlanma tehlikesini getirecektir.

TEK SES, TEK YUMRUK VE TEK YÜREK

, Zonguldak maden işçileri iktidarların politikalarını boşa çıkarmak, haklarını almak için tek yumruk, tek ses ve tek yürek olmalıdırlar. Kendi sınıfının bilgileriyle beslenmelidirler. Sendikalarının önderliğini onları denetleyerek, kararlarını üreterek sağlamalıdırlar. Bunun için işyerlerinde işyeri komitelerini yaratmalıdırlar. Türkiye ve dünyada yaşananları izlemeli toplu sözleşme mücadelesi ile bağını kurmalıdırlar. Örgütlülüğünü domuz damını sıkılarcasına sınıf bilgisiyle sıkılamalı, sarmanın altına çektiği belleme gibi sınıflar mücadelesini öğrenmeli, çatal direğin götünü sağlama oturttuğu gibi örgütlerini sınıf bilimine oturtmalı, kazmanın ucuyla, martofikle kömürü sökercesine haklarını düzenden söküp almalıdır

• Soygunu, Sömürüyü, Baskıyı Yok Edecek, Önümüze Çıkarılan Engelleri Aşacak Tek Güç Bizim Kendi Bilinçli, Örgütlü Gücümüz ve Kararlılığımızdır.

• Önce Öğrenmekle Başladık İşe... Dörtlük Sarmanın Altında Terleyen Biz, Çatırdayan Tavanın Altında Domuz Damını Kuran Biz, Tozu-Gazı Yutan Biz, Vagonları Kan Ter İçinde Kalarak İten Biz, Makinaları Çalıştıran Biz, Madeni Çıkaran Bİz, Göçükte Kalıp Ölen ve Arkamızda Yetimler Bırakan Biz.
Yani Çalışan Biziz Ama Kazanan Biz Değiliz Niye, Neden?

Devleti yönetenlerin, ülkeyi savaşa sokma ve asker gönderme gücü olanların bu sorunların üstesinden gelecek güçleri yok mu? Var ama güçlerini 12 Eylül politikaları doğrultusunda kullanmaktadırlar. TTK'nın sorumluluk duyan teknik kadrolarına, ''**Madem ki pahalı ve az üretiliyor, o zaman gidin Amerika'dan ocak satın alın, biz de oradan kömür alalım**'' diyen dönemin DPT sorumlusu Yusuf Bozkurt Özal. ''**Bu Zonguldak meselesi artık bitirilsin**'' diyen Özallar, ''**Ocakları kapatıp dışarıdan (yurt dışından) kömürü daha ucuza getirebiliriz**'' diyen İsak Alaton'lardan yana güçlerini kullanmaktadırlar.

Dünya Bankası'ndan alınan borçlarla yabancılara hazırlatılan raporlar da hep bu yöndedir. ''**Küçük Güzel Olabilir**'' adlı bir rapor uygulamaya sokuldu bile. Kastamonu, amasra tarafından başlayarak parça parça özel sektöre devredilmeye başlandı. Bunu Armutçuk - Kandilli tarafı izleyecek. Gelik, Karadon ve Kozlu'nun üstlerinin (güneydeki, damarların sürfaza çıktığı bölgeler) devri izleyecek.

Ve nihayet Fransızlara hazırlatılan rapordaki ''**Küçük Güzel Olabilir**' ' denilen merkezi bir Zonguldak kalacak. Ve o da Dünya Bankası'na, Para Fonu'na borçlanılarak yeni teknoloji ve makinetesislerle yerli-yabancı tekellerin alımına sunulacak. İsak Alaton'lar, Koçlar ve yabancı madencilik kuruluşları ağızlarına tayık lokmaya konacaklar. Bütün bunların bedelini işçi sınıfı, halk ödeyecek. Onbinlerce işçi işletmelerin kapısına, yeni patronlarının insafına bırakılacak.

Bu düzenlemeler için toplu sözleşmeyi bir fırsat sayanların karşısında bilinçli, bilgili, mücadelede kararlı olmak zorunludur. Havzada yaşayan esnafından köylüsüne, memurundan öğrencisine kadar tümünün üretilen kömürle hayat buldu-

geldiler. Sendikanın kapılarını işçilere açtıklarını, maden işçilerinin haklarını almakta kararlı olduklarını, uzlaşmacı ve teslimiyetçi olmayacaklarını söylediler. Bu söylemler maden işçilerine coşku ve güven verirken mücadelenin sıcak geçeceğini ve gerekirse kömürleri yeraltında yakıp Türkiye'yi ısıtacaklarını gösteriyordu.

Ancak işverenlerin avans konusundaki tavrı karşısında işçilerin direnişini

RAMAZAN ANAR
17.6.1980

BAYRAM ÜNLÜYOL
27.7.1980

Faşist katliamlarda yitirdiğimiz Yeniçeltek maden işçisi arkadaşlarımızı onuncu yılında saygıyla anıyoruz. anıları mücadelemize önder olsun.
Yeni Çeltek Maden İşçisi arkadaşları
Yeni Çeltek Devrimci Yol davası sanıkları

Coca-Cola'da Sözleşme Gerginliği

Geçici işçilerle birlikte toplam 1200 civarında işçinin çalıştığı Coca-Cola işyerinde, toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlığa girmesiyle birlikte sözleşme gerginliği yaşanıyor. işçiler çeşitli eylemlilikler içine girmeye başladılar. Bir aydır süren üretimin düşürülmesiyle başlayan eylemler dizisini, bir süre önce gerçekleştirilen konvoy eylemi ve halen sürmekte olan sakal bırakma eylemi izledi. İşçiler eylül ayı sonunda grev kararı alınacağını söylüyorlar.

SÖZLEŞMELER UYUŞMAZLIKTA

Coca-Cola işyerinde aynı sermayenin İmsa (üretim) ve İmpa (pazarlama) şirketleri bulunuyor. Üretim bölümünde Tekgıda-İş, pazarlama bölümünde ise Tezkoop-İş Sendikası örgütlü. Aynı işyerinde çalışan değişik işkolundaki her iki sendika üyesi işçilerin toplu sözleşme görüşmeleri aynı zamanda yapılmakta ve her ikisi de uyuşmazlığa girmiş bulunmaktadır. Uyuşmazlık Tekgıda-İş'te 11, Tezkoop-İş'de 13 maddede ortaya çıkmış bulunuyor.

Her iki işkolu işçilerinin sözleşmelerindeki şu maddeler;

— (Halen sendika üyesi olan fakat sözleşme dışı tutulan) satış bölge şeflerini içeren kapsam madde,
— Hafta tatili
— Ücret zammı
— Satış teşvik primi
— Yakacak yardımı
— Gıda yardımı
— Kıdemli işçiliği taltif ikramiyesi
— Trafik kazaları denetim,
— Bayram ve yılbaşı ikramiyesi
— 1 Mayıs'ın ücretli izin sayılması
— Sözleşmenin yürürlük tarihi ve süresi... başlıca uyuşmazlık maddelerini oluşturuyor.

ortalama saat ücretinin 1950 TL olduğunu belirten Coca-Cola işçileri, bunun 9500 TL olmasını isterken, işveren ise 5750 TL veriyor. Son zamların işverenin verdiğini silip süpürmüş olduğunu belirten işçiler, grev aşamasına gelindiği için eskisine de rıza göstermeyeceklerini ve daha fazla isteyeceklerini ifade ediyorlar.

"GEREKİRSE SENDİKAYI BASARIZ"

İşverene karşı mücadeleyi sürdüren işçiler, aynı zamanda sarı-uzlaşmacı sendikalarına karşı da mücadele yürütüyor. 1 Mayıs 90'da 84 işçinin gözaltına alınmasıyla birlikte Tekgıda-İş genel merkezinin işçilere baskıları yoğunlaşıyor. Coca-Cola işyeri Cibali şubesinden alınıyor ve bölge şube veya genel merkez nezdinde tutuluyor. İşyerinin askıya alınması olayı Coca-Cola işçileri tarafından "Genel merkezin korkusu ve 1 Mayıs nedeniyle şubeyi cezalandırma" olarak değerlendiriliyor. Durumun toplu sözleşme görüşmelerinden sonra açıklık kazanacağını belirten işçiler, gerekirse sendikayı basarız" diyorlar.

SÖZLEŞMELİ İŞÇİLER

Coca-Cola işyerinde 400'e yakın sözleşmeli (geçici) işçi var. Coca-Cola işçileri, işveren tarafından geçici işçilerin hem ücretlerin düşük tutulması hem de diğer işçiler üzerinde tehdit unsuru olarak görüldüğünü belirtiyorlar. Geçici işçi statüsüne karşı çıkılması gerektiğini söylüyorlar.

Toplu sözleşme taslağında, asgari ücrete %70 oranda zamla geçici işçi ücret tabanının yükseltilmesini ve yeniden işe almalarda ilk tercihin işyerinde çalışan (geçici) işçi olmasını istediklerini, böylece geçici işçilerin işten atılmalarını önlemeye yönelik adımlar atılmaya çalışıldığına işaret ederek, sorunun, tüm işçi sınıfının ortak mücadelesiyle köklü bir şekilde çözülebileceğini belirttiler.

Coca-Cola işyerinde imalat, satış ve garaj birimlerinde "işyeri komiteleri"nin kararları ortak uygulanıyor. Komite, temsilciler düzeyinde bütün birimlerden oluşuyor ve kararlar, bu komite üyelerince alınıyor. (Komitelerin salt temsilciler düzeyinde oluşması, işçilerin etkin olarak söz, karar ve uygulamaya katılımı ve denetimi, sendika-temsilci ilişkisinin niteliğine göre, 'sendikaya yedeklenme' açısından sakıncalar barındırma olasılığı yüksektir. Bu nedenle komitenin salt temsilciler düzeyinde oluşturulmasından çıkarılarak, ete-kemiğe büründürülmesi hedeflenmelidir.) 1 Mayıs 90'da da görev yapan komite, toplu sözleşme taslağının hazırlanmasından bir dizi eylem kararlarına kadar (yemek boykotu, konvoy eylemi, iş yavaşlatma, sakal bırakma vb.) görev gerçekleştirmiş bulunuyor.

Coca-Cola işçilerinin toplu sözleşmeleri, bir ay sonra başlayacak olan Pepsi-Cola - Yedigün işyeri işçilerinin sözleşmelerini de etkileyecek bir nitelikte.

Sivas Belediyesi'nde neler oluyor?

Özellikle 12 Eylül 1980 sonrası biz emekçilere yönelik saldırıların her yönlüsünü en katmerli bir şekilde yaşadık, yaşamaya devam ediyoruz.

Sözkonusu dönemde haklarımızın dipçik zoruyla gaspedilmesi ile yoğunlaşan baskı mekanizması, sonraki dönemde de aynı anlayışın ürünü olan iktidar partisi ve uzlaşmacı sendika ağalarının çirkin tutumlarıyla devam etmiştir. 12 Eylül'ün artık kanun hükmünde kararnamelerle ayakta tutulmaya çalışıldığı günümüzde, devlet tarafından desteklenen gerici ve faşist güçler devlet kurumları içinde palazlanıp ilerici, devrimci, demokrat tüm halkımız üzerinde tahakküm kurmaya çalışıyorlar. Sözkonusu kesimin Sivas'ta da yapmak istediklerini kamuoyuna duyurmakta fayda görüyoruz.

Yerel seçimlerde Belediye Başkanlığını Refah Partisi adayının kazanmasıyla gerici ve yobaz kesim için kaçırılmaması gereken bir fırsat doğmuştu. Belediyede her yönlü kadrolaşmayı hayata geçirdikten sonra kendi gerici emellerine uygun Hak-İş'in palazlanması için ellerinden gelen bile ne kadar ikiyüzlü ve sahtekarca yakladılar. Buna bağlı olarak Belediye-İş sendikasına üye olan işçileri Hak-İş'e bağlı Hizmet-İş sendikasına üye yapmak için her türlü baskıyı yaptılar ve yapmaya da devam ediyorlar. Birçok arkadaşla ayrı ayrı konuşup çok cazip öneriler getirirken bile ne kadar ikiyüzlü ve sahtekarca aklaştıkları gün gibi sırıtıyordu. Örneğin diğer belediyelerle kıyaslandığında çok düşük bir maaş alan işçileri "Hak-İş'e geçerseniz günlüğümüz 60 bin lira olacak" türünden aldatmacalarla kandırmaya çalışıyorlar. Belediyenin bu konuda ne kadar samimiyetsiz, ne kadar ukalaca davrandığı çok açık. Gerçekten emekçilerden yana iseler sözkonusu ücreti neden şimdi vermiyorlar? İşçi yine aynı işçi, hizmet yine aynı hizmet. O halde denilecek tek bir şey var. O da her şeyi kadere bırakan kaderci belediye başkanının, kendi ideolojisine uygun "takdiri ilahi bunu emrediyor" anlayışını yerine getiren Hak-İş'in palazlanmasını sağlamaya çalışması.

Belediye işçileri hemen hemen her gün bazı demokratik kuruluşlara uğrayarak soruna çözüm bulmaya çalışıyorlar. Ancak bu arada belediye daha da hırçınlaşarak, işçileri bulundukları görevlerden alıp başka yerlere vererek kendi örümcek kafalı dar bakış açılarına göre cezalandırıyorlar. Yerel gazetelerden 'Yeni Ülke'ye giderek başından geçen bir olayı anlatan işçi şöyle diyor "Belediye başkan yardımcısı Adem Yıldız belediye fotoğrafçısı Ali Erbaş'ı yanına çağırarak Hak-İş'e geçmemiz için baskı yaptı. Ben kabul etmediğimi söyledim. Bana 'eğer sendika değiştirmezsen seni çöpe veririm' demesine rağmen sendika değiştirmediğimiz için yapılan baskı yoğunlaştı. Başta Belediye başkan yardımcısı Adem Yıldız ve şoför Cafer Evçi sürekli olarak baskı yaptılar ve sendika değiştirmeyi kabul ettiremeyince de halkla ilişkiler odacılığından alarak temizlik işlerine yani çöpe verildim."

Devlet tarafından desteklenip palazlandırılan ve üstelik devletin üst kademelerini işgal eden bu kesimin ne yapmak istediğini bilmek için müneccim olmak gerekmez. Her şey gün gibi açık.

Demokrasilerde tek denilen bir olay yok. Çoğunluk var. Halkın her yönlü bir katılımı var. Öyle ise gerçek demokrasiye inanmış herkese sesleniyoruz. Oluşturacağınız kamuoyuyla bize vereceğiniz destek çağdaş düşüncenin zaferi, Rabıta'yla beslenen gerici yobazların içyüzlerinin teşhiri olacaktır.

Bir grup İŞÇİLERİN SESİ okuru

Aksa-Akkim

Baştarafı 4. Sayfada

rene kadar. İşçiler bu kez jandarmanın tehditleriyle karşılaştılar; "Çabuk burayı boşaltın, yoksa zorla çıkartırız". İşçiler yemekhanede kalmanın yasal hakları olduğunu söyleyip bunu yargıtay kararıyla örneklediği halde cevap aynıydı "dışarı çıkın". 13 günün açlığı ve yorgunluğuyla toplantı yapan işçiler fabrikayı boşaltma kararı alıyordu. Jandarmanın geldiği gün, bilirkişi de geliyor ve TRT kameralarıyla hazır bekliyordu. İşçilere yönelik bir saldırıyı görüntülemek için değil tabii, "makinelere gelebilecek zararı ve üretim durumunu" görüntülemek için oradaydı TRT.

İşçiler fabrikayı boşalttıktan sonra açlık grevine son verildi. İşveren bu gelişmeler sırasında sözcülük yapan 3 işçiye de "ücretli izin" veriyordu. İşten atılan işçilerin karakterlerine göre seçildiğini de ekliyordu.

12 Eylül'de 3. duruşması yapılan yetki davasının kazanılması tüm yaşananlara karşın Aksa Akkim işçisine moral oldu.

Ancak savaş çığlıklarının ortalığı kapladığı, başta işçi sınıfı olmak üzere halklara saldırıların yoğunlaştığı şu günlerde mücadele şimdi başlıyor. Ve Aksa-Akkim işçilerinin bu mücadeleyi kazanmasının tek yolu işyeri komite ve konseylerini yaratıp geliştirmelerinden geçiyor.

Çelik-İş'e saldırılar

Baştarafı 1. Sayfada

Metal ve işveren Muammer Dereli'nin işbirliği sonucu baskı ve işten çıkarmalarla üyelerini Türk-Metal'e kaptırmasına rağmen diğer dört işyerinde üye üstünlüğünü sürdürdü. İşveren ve Türk-Metal engellerini geçen Çelik-İş sendikasının önüne bu kez siyasi iktidar çıktı. Temmuz ayındaki istatistiklerde Çelikkord'da 171 üye 117, Çelik Sanayi'nde 360 üye 36, Mannesman-Boru'da 670 üye 67 olarak gösterildi. Kocaeli iş mahkemesinde bu konunun duruşmaları sürerken Türk-Metal Kocaeli Şubesi yönetim kurulu topluca istifa etti.

Çelik-İş, Otomobil-İş, Özdemir-İş sendikaları tarafından MESS'le yapılan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin sürdüğü şu günlerde işçilerin gözünde güvenilirliğini yitirmiş işçi düşmanı Türk-Metal sendikası yöneticilerinin istifasıyla boşalan koltuklara henüz deşifre olmamış ılımlı kişileri getirerek (Gebze şubesinde olduğu gibi) Çelik-İş tabanını tekrar Türk-Metal'e çekme çalışmaları gündeme gelecektir.

Bugün Çelik-İş üzerinde oynanan oyunlar senaryonun yalnızca bir bölümüdür. Gelecekte "uslu durmayan" sendikalara saldırılar sürecektir. Bu saldırıları boşa çıkarmanın yolu tüm sendikalardaki işçilerin sorunlara sahip çıkarak, işyerlerinde oluşturulacak örgütlülüklerle gelişmelere müdahale edebilen, mücadelenin her aşamasında söz ve karar sahibi olunabilen yapıları yaratmaktan geçmektedir.

Savaş Çakalları İşbaşında

Körfezdeki gerginlik yükselirken, egemen sınıflar şimdiden her boyutuyla faturayı işçilere ve emekçilere çıkartmaya başladılar. Grevlerin iptali, ardı ardına gelen zamlar bunun göstergesi. Ülke içinde daha da yoğunlaşabilecek olan bu saldırılar esnasında Ortadoğu'nun çeşitli ülkelerinde çalışan Türkiye'li işçilerin karşılaştıkları olaylar, patronların kâr hırsının sınır tanımazlığını ortaya koyuyor.

ENKA Şirketi'nin Irak'taki şantiyesinde çalışan işçiler Irak'ın Kuveyt'i işgali üzerine ortaya çıkan durumdan dolayı Türkiye'ye dönmek istediler. Musul Konsolosluğu'nun ve ENKA şirketinin "**Irak makamları çıkış vizesi vermiyor**" şeklindeki sözlerine inanmayan işçiler ancak kendi imkanlarıyla ve zorlamalarıyla Türkiye'ye dönebildiler. Konsolosluğun ve şirketin amacı işçileri Irak'ta tutarak şirketin oradaki mal varlığının bekçiliğini yaptırmaktı. Çünkü onlar için önemli olan insan hayatı değil kendi kârlarıdır. Aylarca, maaşlarını ödemedikleri işçilere "**burada kalırsanız iki kat ücret alırsınız**" diyenler, kalmayı kabul eden 425 işçiye de "**başlarına birşey gelmesi durumunda devletin ve şirketin sorumlu tutulamayacağına**" dair belge imzalattılar. Gazete sokulmayan, kısıtlı bir şekilde mektup ve telefon haberleşmesi yapılan şantiyede dünyadan habersiz bir şekilde yaşayan bu kırsal kökenli işçiler hayatlarının tehlikede olduğunun bile farkında değiller.

Bunun dışında Türkiye'ye dönüş yapabilen 1900 kişilik bir işçi grubunun da kazanılmış hakları ödenmemektedir. Tam bir askeri kamp hayatı içindeki şantiyeden Türkiye'ye dönebilmek için birçok işçi şirketten istifa ettiklerine dair yazılar imzaladıkları için, ENKA yetkilileri işçilerin kıdem tazminatlarını ödemiyor. Savaş fırsat bilinerek ganimet avına çıkılıyor. İstifa etmeyen işçilerin de kıdem tazminatları geçiştirilmeye çalışılıyor. Ayrıca üçer aylık ücretler ve sigorta primleri de ödenmiyor. Bu gelişmeler karşısında Türkiye'ye döndükten sonra ülkenin dört bir yanına dağılan işçilerden biraraya gelebilen yaklaşık 50 kişilik bir grup 13 Eylül günü ENKA şirketinin binası önünde bir basın toplantısı düzenlediler. Irak'ta kalan arkadaşlarının Türkiye'ye getirilmesini ve haklarının geri verilmesini istediler. Şirket yetkililerinin işçilerle tek tek görüşme isteğini bir aldatma taktiği olarak nitelendirerek kabul etmediler. 1900 işçinin dağınıklığından istifade eden işveren bütün işçilerin değil, sadece hakkını aramaya gelen 45-50 işçinin ağzına bir sus payı vererek bu işten sıyrılmaya çalışıyor.

Evet savaş çakalları işbaşında. Her şeyin üstünde kendi kârlarını gören işverenler, savaşla birlikte büyük bir fırsat ele geçirdiklerini düşünüyorlar ve saldırıyorlar. Yaşananlar haksız savaşlardan her zaman kimlerin kârlı, kimlerin zararlı çıktığını ortaya koyuyor. Savaş çakallarını etkisizleştirecek tek güç ise, ona karşı koyabilecek olan işçilerin ve emekçilerin örgütlü gücüdür.

Artvin Kültür Derneği Bursa Şubesi Pancar Şöleni'ni kutladı.

Halkın Değerlerine Sahip Çıkmanın Devrimci Yolu

Bursa'nın Kocayayla'sında gerçekleştirilen Geleneksel 2. Artvin Pancar Şöleni, halkın kendi kültür ve sanatına kendi gücüyle sahip çıktığı bir mücadele günü olarak yaşandı. Bursa'da son haftalarda, evlerde, kahvelerde, Körfez savaşı, bu savaşın uzantıları olan zam ve baskılar vb. olguların yanında 19 Ağustos 1990 günü yaşama geçirilen Geleneksel 2. Artvin Pancar şöleni'nin öncesi ve sonrası konuşuluyor. Konuşulacak da...

Yaklaşık otuz günlük bir çalışmayla Bursa'dan dokuz otobüs, iki minibüs, İnegöl'den sekiz otobüs dolusu toplam bini aşkın insanın katılımıyla Keleş ilçesi Kocayayla tesislerinde gerçekleşti Pancar Şöleni. Şölen geniş kümeler halinde alanı kaplayan insanların yemeklerini -arifane usulü- yemesi ve topluca oynanan halk oyunlarıyla başladı. Şölen alanında suların kesilmesi, ihtiyaç tesislerinin açılmaması insanların coşkularını azaltmadı. Yaklaşık bir buçuk saat yogun bir katılımla gerçekleştirilen, "Demokrasi ve Bugünkü Görevlerimiz" konulu panelde birçok aktüle konu tartışıldı. Bu kitlesel tartışmalar sürerken paneli izleyen jandarmalar konuşmacılardan birini hiçbir gerekçe göstermeden gözaltına almaya kalkıştılar. Dinleyicilerin bu arkadaşı jandarmaya vermemek için direnmesi üzerine şölen alanına birçok takviye birliğinin ve sivil polisin geldiği görüldü. Kaymakam, savcı ve diğer mülki amirlerin de şölen yerine gelmesiyle olay iyice büyüdü. Kitlenin direnmesi üzerine kimseyi alamayan yetkililer, alanın elektriğini kestirdiler. Bunun üzerine şölen yarıda kesilerek kortejler halinde arabalara doğru yürüyüşe geçildi. Yürüyüş esnasında bir jandarma subayının emri züerine jandarmalar dipçik ve joplarla saldırıya geçtiler. Bir yandan da sağa sola ateş ediyorlardı. Şölene katılanlar genciyle, yaşlısıyla, kadını erkeğiyle bu saldırıya taşlarla karşı koydular. Jandarmalar ummadıkları bu direniş sonucunda saldırılarını kesip kaçmak zorunda kaldılar. Bu saldırı karşısında büyük bir soğukkanlılık gösteren insanlar kortej halinde yürüyüşe devam edip otobüslere bindiler.

Tek bir insan bile verilmeden binilen araçlar harekete geçtiğinde devreye çevikisiviliyle polisler girdi. Bursa girişinde durdurulan otobüsler önce Trafik Şu... dürlüğü'ne sonra da Jandarma Ko... do Taburu'na götürüldü ve şölene... lan bini aşkın insan bini aşkın gözal... line getirildi. Gece yarılarına kadar... kimlik tespitleri ve taşlarla yaralana... darmaların teşhisleri sonucu içlerin... yas Salman'ın da bulunduğu 18 ki... altına alındı. 18 kişinin çoğunlu... İnegöl; Artvin Kültür ve Yardım... Derneği yöneticileriyle tertip ko... oluşturuyordu.

Olayın seyri özetle bu... Ertesi gü... çapında ve yerel olarak çıkan tüm... telerin polis ağzıyla çarpıtıkları ... vin'lilerle Keleş'lilerin kavgası diye... ettikleri ya da İlyas Salman'ın etra... geliştirmeye çalıştıkları olay kışkı...

Bu olay Kocayayla'daki insanlar... halefetlerini taşlarla ifade ettikleri... tılardan yılmadıkları, kendi kültür... ğerlerine yiğitçe ve kararlılıkla sah... tıkları bir direniştir. Halkın devri... leminin şanlı bir somutlanışıdır.

SÖZ, YETKİ, KARAR, İKT... HALKA!

Bursa'dan bir grup İŞÇİLERİN ... okuru.

Sendikalar ve DKÖ'ler ne diyor?

Baştarafı 6. Sayfada

topluluğunun, demokratik işçi örgütlerinin seslerini yükseltmeleri gerekiyor. Bu da Türk-İş Başkanlar Kurulu'nda gündemin en önemli konularından biri olacak 24'ünde yapacağımız Başkanlar Kurulu'nda enine boyuna konu tartışılacak, karara bağlanacak sanırım.

— Evet şu anda bizim tek başına getireceğimiz şey yok. Tek başına hareket yarar sağlamaz düşüncesiyle bir araya geleceğiz.

TÜMTİS
GENEL BAŞKAN SABRİ TOPÇU

"Emperyalist çıkarlara karşıyız derken Irak'ın Kuveyt'i işgalini de kabul edemeyiz tabii. Türkiye ise emperyalizmin uşaklığını yapıyor bu süreçte.

Bunların faturası ise işçilere, emekçilere, demokratlara çıkacak, çıkıyor. İşte zamlar soluk aldırmadan devam ediyor. Grevler erteleniyor, başlayanlar bitiriliyor, toplu sözleşmeler çarçabuk hallediliyor, işçi kıyımı yaşanıyor. İşte lastik grevi. Harb-İş grevlerinin de sonu meçhul.

Mutlaka tavır alınmalı. Bugüne dek yapılan eylemlilikler olumlu, ancak yeterli değil. Türk-İş Başkanlar Kurulu'nda alınacak tavrı tartışacağız. Eğer bir hareketlenme olmazsa beraber olabileceğimiz kadar çok sendikayla birlikte kitlesel tepki göstermek, hatta mevcut yasaları da değiştirmeye yönelik eylemler yapmak için çalışacağız. Salon toplantıları, mitingler hatta genel grev yapılmalı. İşçi sınıfı üretimden gelen gücünü kullanmalı..."

AĞAÇ-İŞ SENDİKASI
GENEL SEKRETER KAZIM YILDIRIM

"... Toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde büyük problemlerle karşılaştık. Ayrıca, enflasyon, arkası arkasına gelen zamlar ve grev ertelemeleri de söz konusudur. Biz elbette grev ertelemelerine karşıyız. Tüm bu olumsuzlukları, sendikaların işlevlerinin sınırlandırılmasının bir göstergesi olarak görüyoruz.

Ağaç-İş olarak eylem kararı almadık. Biz Türk milleti olarak vatanımız için canımızı dahi verebiliriz. Vatanımız için her türlü fedakârlıkta bulunuruz. Saldırı benim ülkeme gelirse, savaşa hayır demem. Biz bunun için savaşa hayır demiyoruz. Bu nedenle eylem kararı da almıyoruz."

TÜRKİYE MADEN-İŞ GN. BŞK.
HASAN HÜSEYİN KAYABAŞI

"Biz Maden-İş Sendikası olarak "savaşa hayır"la beraber tabiki yapılan zamları da tasvip etmiyoruz. Hele hele maden işçisinin içinde bulunduğu sıkıntılarda göz önünde bulundurmak kaydıyla 10 senedir çektiği çile bellidir. Bu Ortadoğu olaylarının gündemde olduğu bir dönemde zamların peşpeşine gelmesi kimse tarafından benimsenecek bir olay değildir. Başta da söylediğim gibi Ortadoğu olayı gelişmekte olan ülkelerin ekonomisini çok büyük sıkıntılara sokmuştur. Ama maalesef Ortadoğu'daki bu olaydan dolayı demin de söylediğim gibi peşpeşe ard ardına gelen zammın hayatı felce uğrattığı gibi Türkiyemiz içinde iyi bir neticeye gidilmemektedir. Onun için sendika olarak da işçi kitlesi olarak da zamları tasvip etmemiz de mümkün değildir.

— Şu anda tabi biz Türk-İş bünyesinde üyeyiz. Konfederasyonla beraber birlik içerisinde bu problemleri çözmenin yolu aranacaktır. Bir Maden-İş Sendikası olarak tek başına bu problemleri çözmeye kalktığımız zaman, o mümkün değil - dir. Birlik beraberlik içerisinde meseleleri kotarıp bu problemi çözmenin yolu aranırsa daha iyi olur. Ayın 24'ünde de zaten Başkanlar Kurulu toplantısı yapılacaktır. Bu toplantıda Körfez olayının değerlendirilip, hangi yol izlenmesi gerekiyorsa orda karar alınacaktır. Başkanlar Kurulu 24'ün de yapılacak ve bu körfez olayının büyük çapta değerlendirmesi bekleniyordur ve öyle olmalıdır. Maden-İş Sendikası bireysel olarak bu problemleri kendi bünyesinde çözmesi düşünülemez, düşünemeyiz. Bu olay Türkiye'yi ilgilendiren bir olaydır. Onun için bireysel değil, toplumsal olarak kitle olarak veya Türk-İş bünyesinde olayı enine boyuna tartışıp orda problemi çözmek bence de akılcı bir yol olur kanaatindeyim.

— Sendika olarak zaten bu olayları tasvip etmiyoruz bu gelişmeleri tasvip etmediğimiz gibi bunların arkasına sığınıp da zam furyasına devam etmesini hiçbir zaman kabul edecek şekilde değiliz, kabul etmemiz de mümkün değildir. hele hele 10 senedir bu faturaları maden işçisinin yüklendiğini gördüğümüz halde bu işin bu olayların tekrarında işçinin üzerine faturalar kesilecekse ona da hayır diyoruz.

— Körfez olayının arkasına sığınıp da birtakım sendikaların grev haklarının ortadan kaldırılıp, toplu sözleşme pazarlıklarını ortadan kaldırmanın hiçbir anlamı yok bence. Bunlar normal seyrine devam etmesi gerekir..."

İSTANBUL MESLEK ODALARI BAŞKANLARININ ORTAK BASIN AÇIKLAMASI'ndan

"Körfez krizinin giderek tırmanması karşısında aydın kişiler olarak kamuoyuna düşüncelerimizi iletmemizin gerekliliğine inanarak bu toplantıyı gerçekleştirdik.

İlimizdeki meslek odaları yöneticileri olan bizler Körfez'de yaşanan ve her geçen gün daha da şiddetlendirilen savaş rüzgârlarından; sorunun çözümünün savaş olduğunu belirten söylevlerden rahatsızlığımızı dile getirmek istiyoruz.

Uzmanların belirttiği gibi bölgede çıkabilecek savaşın büyük bir yıkıma ve kitlesel ölümlere yol açacağı kesindir. Ayrıca bu durum gelecekte bölgedeki ülkeler arası ilişkilerde büyük ve onarılmaz sorunlar yaratacaktır.

Bizler meslek gruplarının sözcüleri olarak Körfez krizinin şiddet kullanılmadan diyalogla çözümlenmesinin gerekliliğine inanıyoruz.

Ülkemizin bir serüven içerisine sokulmaması için meslekdaşlarımızı duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Bazı basın organlarında yer alan savaşın "kaçınılmaz", "zorunlu" ve hatta ülke açısından "yararlı" olduğu anlayışını doğru bulmuyor, aynı anlayışa sahip olan yetkililerin görüşlerine şiddetle karşı çıkıyoruz.

Ülkemizdeki bireyleri, grupları, partileri, yetkilileri yani herkesi duyarlı olmaya çağırıyoruz."

BELEDİYE MEMURLARI SENDİKAL KOMİSYON BAŞKANI VİCDAN BAYKARA

"... Bizler belediye çalışanları (memurları) olarak, sendikal hak mücadelesinde birlikte olduğumuz diğer kamu çalışanlarıyla böyle bir savaşa karşı olduğumuzu, basın açıklamaları, gazete ilanları ve diğer etkinliklerimizle belirttik. Kendi iç çalışmalarımızda da bu konu üzerinde durduk, anlattık. Bu yaptıklarımızı yeterli görmek doğru olmaz. Yapılanlarla yetinmek yapabileceklerimizden kaçınmak olur. Emperyalist savaşa karşı kitlesel karşı çıkışlar yapılmalı. Çevremize bulunduğumuz birimlere, ailelerimize böyle bir savaşın nedenlerini ülkemizde bunun neler getireceğini ve getirdiklerini (zamları, hak arama yollarının engellendiğini, mitinglerimize bu nedenle izin verilmediğini vb.) anlatmalıyız.

Sendikal hak mücadelemizin başarısının bu savaşa karşı çıkmaktan geçtiğini bilmemiz gerekiyor. Bunların yeterince yerine getirildiğini söyleyemiyorum. Yapılması düşünülenler de bunlar olmalı diyorum."

EĞİT-DER İST. ŞB. SENDİKAL HAKLAR MÜCADELE KOMİSYONU ÜYESİ İSMET AKTAŞ

"... Ülkemizde savaşa karşı olan - olması gereken örgüt, kurum ve kişiler maalesef kelimenin tam anlamıyla vurdumduymazlık içinde görülüyor. Birkaç gösteri, ilan, bildiri hariç. Kaldı ki savaşa karşı tavır yalnızca bu tür küçük çaplı adımlarla sınırlı kalmamalıdır. Savaşa karşı yürütülecek bir mücadeleye tüm toplumsal muhalefet güçleri kitlesel olarak katılmalıdır. Bu hedeflenmelidir.

Ülkede genel durum böyle olunca aynı eksiklikler ve vurdumduymazlığın Eğit-Der'li öğretmenlere de yansımasını doğal karşılamak gerekir. Eğit-Der'li öğretmenler olarak bizler de bildiri-toplantı ve gösterilerle savaşa karşı tavır geliştirmeye ve sesimizi duyurmaya çalıştık. Ancak bunları yeterli görmüyorum. Başta da ... tiğim gibi tüm muhalefet odakla... güçlerini emperyalizme, savaşa ve ... politikalarına karşı harekete geçire... tak bir program etrafında mücad... rütülmelidir. (Bu konuda işçi se... rı, D.K.Ö.'ler ve barıştan yana ... ler ile siyasi partiler özellikle dev... re önemli görevler düşmektedir.)

Biz öğretmenlerin öğrencilerin... velilere savaşın ülkemize ve ha... yansıyan - yansıyacak boyutların... mak gibi özel bir görevi vardır ... şunuyorum..."

MA-DER YÖNETİM KURULU ÜYESİ KAZIM ŞAHİN

"... ülkemizde savaş çığlıkları ... Eylül'ün devamı iktidar ve onun ... cüsü T.Ö. Meclis'ten savaşa ka... rarı çıkartmış durumda. Bununla ... bugün ekonomik çıkmaz siyasi ... kenin dört bir tarafından gelişm... layan işçi, memur, gecekondu hal... rım üreticisinden ses bulan muh... susturulması kolay olmayacağın... cindeler. Kendi krizlerini Türk ha... vaşa sokma kararları ve kiralda... raltı olma politikalarıyla AT'... aşacaklarını sanmaktadırlar.

Savaşa halkımız çoktan fiilen ... durumda. İşçilerin grevleri yasa... Göstermelik nisbi bir takım hak... miyor. Dernekler kapatılıyor. Ba... tırılıyor. Ardı arkası bitmeyen ... bunlar savaş çığlıklarının bizle... dırdıkları.

emperyalist politikaların ger... ğu günümüzde yapılanları yeterli ... sanırım inandırıcı olmaz. Yeter... mesi için halkların büyük bir ço... nun savaş istemediği bir ortamd... siz kalan muhalefeti örgütleyip ... doktuğumuzda burjuvazinin em... min istemleri doğrultusunda aldı... kararları geri aldırabiliyorsak o ... terli görebiliriz.

Yıllarca hak dediğinde kafası... lan, polis, jandarma, işkence ve ... korkusu ile sindirilen halkımız... hak arama, sömürüye ve baskı... koyma noktasında örgütlenerek ... lerin karşısına dikilmekle ve bu ... list savaşa hayır demekten geçer..."

EĞİT-DER ANADOLU YAKASI İL KOORDİNASYON TEMSİLCİSİ CEMİL KARAGÖL

"... Körfez bunalımı ile ilgili ka... lışanları sendikal platformu olara... açıklaması ile görüşlerimizi duyur... kollarımızda konuyu tartışmaya ... "Savaşa Hayır" çalışmalarına de... duk. ABD'nin "yeşil planı" Türki... kapsamaktadır. ABD emperyalizm... ğımlı bir İslam-Türk yönetimi ... halklarının da Ortadoğu halkları... acı çekmesi, zulüm görmesi dem...

Bu konuda yapılanlar yeterli d... Örgütlü insan sayısı %7'lerde ola... ke için tek çıkar yol en geniş ke... demokratik-ekonomik taleplerle ... yapılarda yer almasını sağlamakta... mektedir.

Kısa vadede yapılacak olan me... gütlü yapıların en geniş demokra... rış hattını oluşturmasıdır. Bundan... yapılacaklar daha devamlı, daha ... li olacaktır."

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ

Baştarafı 6. Sayfada

zu ise, yetkili kurullarımızda tayin...

İşçi sendikalarının faaliyetleri, ... Anayasa, gerekse ilgili diğer yasala... ten kısıtlanmış ve yasaklara kuşat...

Yasalardan ve antidemokratik ... malardan doğan bu olumsuzluk... "Körfez Krizi" bahanesiyle daha ... tüleştirilmesine müsaade etmiyece...

Demokratik işçi örgütü olarak, ... tığımızın ve yapacağımızın bilinci... çalışmalarımızı sürdürerek çalışma... tını çekilmez duruma sokan yasa h... lerinin er geç değiştirilmesini söyle...

...UROVA'DA TENSİKAT

...dana) Türkiye'de işten çı-
...gün yeni bir örneği yaşa-
...faşizmi ile daha da ağır-
...ma yaşamına ilişkin yasal
...en güç alan işverenler top-
...eri sokağa atmaya devam
...karları karşısında sendika-
...lışmak ve beraberinde ka-
...n bu sorunda da kendini
...İşverenlerin "kılıfına
...kağa attığı işçiler, artık ga-
...ber değeri" bile taşımıyor.
...r gün yeni boyutlar kaza-
...n da çözümü sınıfın kendi
...leri ile vereceği mücadele-

...NLER GİZLENİYOR

..."kılıfına uydurarak" işten
...r için "işi daraltma", "per-
...", "kimi üretim tezgahla-
...ması veya bir başka yere ta-
..."işçilik maliyetlerinin
...ve benzeri gibi gerekçeler

...özleşmesi dönemleri, işçile-
...ldıkları dönem olarak ken-
...r. İşten çıkarma tehditleri
...liyor. Amaç sendikaların ve
...pazarlık direncini kırmak.
...ye rağmen" ücretlerde be-
...rme sağlamışlarsa -grev de
...elik- işten çıkarma kaçınıl-
...Örneklersek;
...lunda başlayan toplu söz-
...eleri arifesinde Adana'da
...Sanayi'de 320 işçinin iş akit-
...Küçük Göde Tekstil Fab-
...görüşmeleri devam eder-
...işine son verildi. Çıkarılan
...boykotu, servislere binme-
...rakma gibi protesto eylem-
...leydiler. Adana'da kurulu
...s 90'da bağıtlanan TİS'in
...an 37 işçi işten çıkartıldı.
...ulu Ak Gübre'de 194 işçi-
...kurulu KÜRŞART'da da
...itleri TİS sonrası feshdeli-
...de 11.5 ay süren greve, SA-
...grevle alınan brüt bir bu-
...lık ücret zammına işveren-
...idi bu. KÜRŞART'ta üc-
...en 800 bine çıkmıştı. Ada-
...SHP'li belediye başkanı
...Yiğit de TİS sonrası arala-
...temsilcisinin bulunduğu 3
...ardı.

...ların bir diğer nedeni de,
...İS için yetki almasını ön-
...erun'da kurulu AS Filtre'-
...ğustos 90'da 170 işçinin işi-
...İş yeri düzeyindeki yüzde
...akılan Türk Metal Sendi-
...me yapma yetkisi düşmüş-

tü. Adana'da kurulu UNTAŞ'ta da Tek Gıda-İş Sendikası'nın başına aynı durum geldi. UNTAŞ'da çalışan 24 işçinin 13'ünü sendika üyesi yapan Tek Gıda-İş Sendikası yetki için başvurduğunda sendikalı 7 işçinin işine son verildi. TİS için yetki alamayan sendika, işçilerin ancak asgari ücret üzerinden tazminat almalarını sağlayabildi. Özdemir-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Ceyhan'da kurulu Sönmezler Tarım Makinaları sanayinde de 13 sendikalı işçinin işine son verildi. Özdemir-İş 115 işçiden 80'ini sendika üyesi yapmış ve yetki için başvurmuştu.

İşverenler için sendika tercihi de işten çıkarmaların bir başka nedeni. Tarsus'ta kurulu Levent Tekstil'de çalışan 200 işçi Öz İplik Sendikası'na üyeydiler. İşveren işyerine Teksif'i getirerek 100 Öz İplik-İş üyesini işten attı. Atılan işçilerin bir kısmı Teksif'e üye olmak koşulu ile yeniden işe alındılar. İşyerinde çoğunluğu kaybeden Öz İplik-İş şimdi Teksif ile mahkemelik. Öz İplik-İş örgütlenme uzmanı Bayram Erdoğan, Teksif'in işten atılmalarda işverene gardiyanlık yaptığını, Türk-İş'in ise "işveren işbirlikçisi" olduğunu belirtiyor.

İşverenin SHP'li olması da işten çıkarmalara engel teşkil etmiyor. Adana Seyhan Belediyesi'nden 100 işçi eylül başında işten çıkarıldı. Hem de işçiler sendikadan istifa etmedikleri gerekçesi ile.

Sendikacılar, şubeler düzeyinde işçi çıkışları karşısında güçlerinin yetmediğini ve "maalesef çıkışları önleyemediklerini açıklıyorlar. Mevcut yasal düzenlemelerin işverenleri güçlendirirken sendikacıların "elini kolunu bağladığını" kaydediyorlar. Petrol-İş Adana ve Mersin Şube başkanları Yusuf Doğan ve Haluk Kırma, Harb-İş Şube başkanı Mustafa Acet, Tek Gıda-İş bölge ve şube başkanları Hüseyin Işık, Ayhan Sönmez, Cafer Doğan, Çelik-İş başkanı Nezir Evgin, Öz İplik-İş Örgütlenme Uzmanı Bayram Erdoğan ve Çimse-İş Şube Başkanı Selahattin uzun, işçi çıkışları karşısında gerekli tepkinin gösterildiğini fakat mevcut koşullarda çıkışların önlenemediğini vurguluyorlar.

Sendikacılar örgütlenecek bir genel grevin işçi çıkışlarını önleyebileceğini, genel grevin talepleri arasında işten atılmaların da yer alması gerektiğini ve işçi sınıfının tüm sorunlarının bir genel grevle çözülebileceği inancını taşıdıklarını kaydediyorlar. Ama bu genel grevin nasıl örgütleneceği konusunda somut öneriler çıkmıyor.

Adana Tekel'den "yasadışı örgüt" üyeliği suçlamaları ile atılan işçilerden Mustafa Soylu, sorunun genel grev ile çözülebileceğini genel grevin ise sınıfın kendi öz örgütlenmeleri temelinde örgütlenip başarılabileceğini kaydediyor. Mustafa Soylu, işçilerin birliğinin işyerlerinde oluşturulacak komite-konsey örgütlenmeleri ile sağlanabileceğini ve ancak bu örgütlenmelerin işçi sınıfının sorunlarına kalıcı çözümler getirebileceğini belirtiyor. Ona göre bir genel grevde ancak bu bağlamda düşünülmeli. Mustafa Soylu, "sınıfın sorunlarını çözebilmesi işçilerin kendi öz örgütlenmelerini, yani işyeri komite-konseylerini yaratmasından geçer. Söz, yetki ve kararın işçilerde olduğu bu örgütlenmeler işçilerin gerek işyerindeki ve gerekse başka alanlardaki sorunlarına çözüm üretebilecektir. Genel grev de ancak bu örgütlenmelerin içinden çıkacak ve komite konseyler grevlerin başarısının teminatı olacaktır"

Geçtiğimiz aylarda, Adana'da kurulu MİLSAN'da 250, Yumurtalık'ta kurulu Toros Gübre'de 150 ve Adana İncirlik Hava Üssü'nden 250 işçinin işlerine son verildi. MİLSAN işçileri dramatik bir şekilde sendika yerine polis karakoluna başvurdular. Çünkü işçiler Teksif'ten umutlarını kesmişlerdi.

Haklar Örgütlenmiş Mücadeleyle Alınır

Turan Büyükşahin İnşaat Firması'ndan atılan 41 işçinin yaşadıkları örgütlü mücadelenin önemini gösteriyor. (İşçilerin Sesi, MERSİN)

27-07-1990 tarihinde Turan Büyükşahin İnşaat Firması'ndan çalışan 41 işçinin 17. maddeye dayanılarak işine son verildi. "**Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan**" gibi gerekçelerle işten atılmaya varan olaylar dizisi şirketin Güney İlleri Genel Müdürü **Onat Bitkin**'in işçilere karşı onur kırıcı, insanlıkdışı davranışlarıyla başladı.

Sizler horlanmaya, bağırmaya, dövülmeye layık insanlarsınız. İnsanca yaşama hakkına sahip olmayan, zincirleri bizim ellerimizde olan insanlarsınız" sözleriyle emeğe, emekçiye olan düşmanlığını kusan bu işveren vekili ramazan bayramı öncesinde bayram tatiline çıkan işçilerin maaşlarını almalarını da engelledi. Bunun üzerine kurban bayramı öncesinde hazırlanan işçiler benzer bir tavra karşı toplu olarak cevap verdiler. İşçilerin birliği karşısında geri adım atmak zorunda kalan işveren vekili, bayram dönüşü Şehri Kesmez adlı işçinin, diğer işçilerin gözü önünde kafasını boruya vurdurtarak baskı yapmaya çalıştı.

Bütün bu insanlık dışı davranışlar karşısında işçiler, insan olmanın onuruna sahip çıkarak seslerini yükselttiler. Mersin'de bulunan sendikalar ve demokrat kamuoyu ile ilişkiye geçerek destek almaya çalıştılar. Basını olaydan haberdar ettiler. Bu gelişmelerden rahatsız olan işveren işçileri sindirmek amacıyla düzenlenen bir raporda Oktay Canpolat adlı bir işçiyi işten attı. Arkadaşlarının işe geri alınmasını isteyen işçiler bu doğrultuda harekete geçtiler. 27-07-90 tarihinde toplu viziteye çıkmak isteyen işçilere işveren vekili Onat Bitkin vermekle yükümlü olduğu vizite kağıdını vermedi. Bir önceki gün de işveren vekili işçilerin bir gazeteciyle röportaj yaptıkları sırada getirdiği bir noterle, işçilerin çalışmadığı şeklinde bir tutanak tutturmuştu. Bu gelişmelerin sonucu, başta da belirttiğimiz gibi 41 işçinin işten atılması oldu. İşten atılmış olsalar da işçiler her türlü aracı kullanarak mücadelelerini sürdürüyorlar ve yaşadıkları süreci şöyle değerlendiriyorlar: "Örgütlenmiş bir mücadele olmaksızın hak aramaya giden bütün yolların kapalı, her geçen gün derinleşen sömürü ve sefalete giden yolların sonuna kadar açık olduğu apaçık ortadadır. Bu ve benzeri uygulamalar ancak ve ancak işçiler arasındaki sıkı b. örgütlenmeyle aşılabilir."

Kağıtta pazarlık başladı

(İşçilerin Sesi- İzmit) Seka'ya bağlı dokuz işyerinde 1.7.1990'dan 30.6.1992 tarihine kadar geçerli olacak yeni dönem toplu iş sözleşmesinde ilk oturumlar Selüloz-İş Sendikasıyla Kamu-İş Sendikası arasında başladı. 10 bin 700 Seka işçisinin yanında özel sektörde çalışan 5 bin kağıt işçisi de 1 Eylül'den itibaren yeni sözleşme dönemine girdi.

Selüloz-İş Sendikası Genel Başkanı Fikri Karakadılar 6 Ağustos günü yaptığı basın toplantısında parasal konularda 1980 yılındaki alım gücüne kavuşmak istediklerini, 1980'deki maaşlarıyla 2400 ekmek, 3000 tane yumurta alabilen kağıt işçisinin 1990 yılında 1100 ekmek, 2200 tane yumurta alabildiğini belirterek ilk hedeflerinin on yıllık kayıplarını gidermek olduğunu, bu amaçla işyerlerinde komiteler oluşturarak görüşlerinin alındığını, ayrıca milli gelirdeki artıştan alınacak pay, gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderilmesi, önümüzdeki yıllardaki enflasyon hızının gözönüne alınarak ücret istemlerinin belirlendiğini söyleyen Karakadılar, ortalama 2500 lira saat ücreti alan Seka işçisinin saat ücretlerini önce 5 bin 500 liraya yükseltilmesi daha sonra da ücretlere 1. yıl 7 500 lira, ikinci yıl da yüzde 80 oranında ücret artışı ile yüzde on oranında refah payının eklenmesi isteniyor.

Parasal konuların dışında haftalık çalışma saatlerinin 40'a indirilmesi ve hafta tatilinin iki güne çıkarılması, Çalışma güvencesi, işyeri değişikliği, müteahhit eli ile işçi çalıştırma işçi açığı, iş güvenliği ve disiplin tarafsızlaştırılması gibi idari maddeler de taslakta yer alıyor.

Özel sektöre çalışan 5 bin kağıt işçisinin taslakları da hazırlandı. 1. yıl üzerinden hazırlanan taslağa göre saat ücretlerine 15 bin lira zam isteniyor. Ayrıca 1'er milyon bayram ve izin parası, 5 ton odun parası, yıllık 1 milyon gıda yardımı da taslakta yer alan maddeler.

Aralarında Selüloz-İş'in de bulunduğu ve 1990 yılının ikinci yarısında bağıtlanacak kamu kesimi Toplu-İş Sözleşmelerinde taraf olan T. Maden-İş, Genel Maden-İş, Petrol-İş, Teksif ve Hava-İş'den oluşan bir komisyon 26.7.1990 tarihinde bir araya gelerek toplu iş sözleşmelerinin birlikte ve dayanışma içinde sürdürülmesini, yaklaşık 125 bin işçiyi kapsayan bu işyerlerinde olası bir GREV'e birlikte gidilmesi kararlaştırıldı.

1988'de 52 yıldır grev yapılmayan Seka'da 132 günlük greviyle hakkını arayan Seka işçisinin önünde gerçekten çetin geçecek bir dönem vardır. Ortadoğu için savaş naralarının atıldığı günümüzde işçi sınıfının mücadelesi önem kazanmıştır. Ortadoğu batağında emperyalist ülkelerin koruculuğuna soyunan siyasi iktidar tüm toplumu savaş psikolojisine sokarken, ülke içinde işçilerin, memurların, emekçilerin üzerindeki baskıları daha da artırıyor. Lastik grevleri ve Amerikan üstlerindeki grevlerde görüldüğü gibi "savaşa hazırlık", "milli çıkarlar" öne sürülerek grevler engellenmektedir. Hiç kuşku yok ki bu baskı ve zulüm kağıt işçisine de uygulanmaya çalışılacaktır. Kağıt işçileri tüm bunların bilincinde olarak tezgahlardan, atelyelerden, fabrikalardan yaratacağı örgütlülüklerle mücadelesini sürdürmelidir.

MTA'da uyuşmazlık

Genel Maden-İş Sendikası ile MTA arasında, 60 gün süren görüşmeler uyuşmazlıkla sonuçlandı. 25 Haziran'da başlayan görüşmeler 5287 Maden Tetkik Arama işçisini kapsıyordu. MTA adına toplu sözleşme masasına oturan Türk Kamu-Sen adlı işveren sendikası tam 57 gün, ücretler konusunda önerisini getirmedi. Yasaya göre görüşmeler için 2 gün kalmıştı. İki günde parasal maddelerin sağlıklı tartışılması mümkün olamazdı ve olmadan süre doldu. Açıkcası, işveren yani devletin kendisi uyuşmazlık istiyordu. Kısacası grevi iktidar (devlet) zorluyor. Nedeni açık. İktidarın tek amacı sendikaları ezmek ve işçileri dilediği ücretle çalıştırmak. Bu isteğini MTA işçisinde gerçekleştirmek için birkaç yol izleyecektir.

1. Sendikayı greve zorlayıp, SAVAŞ haline dayanarak grevi yasaklayıp işçileri ekonomik zorluklar sonucu Kamu-Sen'in verdiği ücreti kabule zorlamak. Bu arada sendika yönetimleri ile işçileri karşı karşıya bırakmanın yaratacağı olumsuzluklardan da yararlanmak

2. Sendikanın alacağı grev kararının uygulanması işçilerin örgütlülüğüne bağlıdır. MTA'nın Türkiye düzeyine yayılan işyerlerinde işe girişler siyasi tercihe bakılarak yapılmıştır. Öyleki, sendikanın MTA şube yönetimi bu tercihin yansıdığı yerdir. Grev aşamasında işyerlerinde tıpkı Çelik-İş'in, İskenderun'da yaşadığı gibi grev kırıcılığı yaşanabilecektir. Sorun sendika genel merkezinin yaklaşımı ve işçilerin yaşamın kendilerine öğrettikleri doğrultusunda direnmesiyle olumlu çözümlenebilir. Aksi ise iktidarın başarısı olacaktır.

3. MTA ilk kurulduğu yıllardaki işlevini büyük oranda tamamladı. Özal'ın başkanlığı ile hızlandırılan ekonomi politikaları gereği tasfiye veya parça parça devir, bu grevle gündeme getirilebilecektir. Sendikanın grev kararına iktidar "evet" diyerek uzun süreli bir grevle işçilerle sendikayı, (özellikle sendikanın "grev ödentileri" nedeniyle) karşı karşıya getirecektir. Böylece iktidar bir taşla iki kuş vurarak; hem sendikayı yenik düşürürken hem de MTA'yı yeni düzene uydurabilecektir.

İKTİDAR (DEVLET), İŞÇİ SINIFINA HER YÖNDEN SALDIRIYOR

Toplu sözleşme masasına görüşmelerin son iki günde ücret önerilerini getiren iktidarın bu tavrı kimseyi şaşırtmamalıdır. Tartışmayı ortadan kaldıran bu yöntem de iktidar en düşük 17 bin, en yüksek 34 bin lira ücret önermiştir. İşçileri 11 gruba ayırarak getirdiği bu brüt ücret önerisi de tartışmayı ortadan kaldırmaktadır. Çünkü işçilerin istekleri ise en az 60 bin, en çok 85 bin liradır.

Üzerinde anlaşmaya varılamayan maddelerin içinde işçilere verilecek "giyim eşyası ve koruyucu malzeme" işyeri değişikliği, istihdam şekilleri, yatacak yer temini, dinlenme kampları ve lokaller gibi maddelerin yanı sıra "yemekler kullanılacak gıda çizelge ve yemek çeşitleri" de bulunmaktadır. Sendika işyeri temsilcilerinin görevlerinin yerine getirilmesine de karşı çıkan iktidar, işçilerin örgütsüzlüğünü yani sendikaların işlevsizliğini istemektedir.

Bütün bunlar, Özal'ın deyimiyle "Artık devlet baba olmayacaktır, değildir" anlayışının ürünüdür. Kapitalist bir devlet anlayışıyla emeğin en iyi sömürüsünün yolları KAMU-SEN aracılığıyla gerçekleştirilmeye çalışılıyor.

İşçiler için tek yol mücadeledir. Bu sadece MTA işçisinin değil öncelikle maden işçilerinin mücadelelerinin birleştirilmesiyle başlatılmalıdır. Giderek diğer işkollarındaki işçilerin mücadeleleri ile birleştirilmelidir. Sendikalar bu ortak mücadelenin zeminini yaratmalıdır. SAVAŞ hali bahane edilerek durdurulacak grev de yaşansa, uzun süreli bir grev de yaşansa işçiler kendi savaşlarının her koşulda sürdürücüleri olmalıdırlar. Çünkü "grev bu savaş okuludur. Ama savaşın kendisi değildir". Bu okulun iyi öğrencileri olmak savaştan başarılı çıkmayı sağlacaktır

YALOVA BELEDİYE İŞÇİLERİ GREVDE

(İşçilerin sesi- İzmit) Belediye-İş sendikasıyla Yalova Belediyesi arasında 1 Mart 1990 tarihinden başlayan toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanınca 203 işçiden 160'ı, Ağustos'tan itibaren greve çıktı. Otobüs, mezbaha ve su işlerinde çalışan işçiler yasa gereği grev kapsamı dışında.

Ortalama ücretleri 200 bin lira civarında olan Yalova Belediyesi işçilerinin talepleri şöyle: Günlük yövmiyenin 12 bin liraya getirilmesi üzerine % 400 zam yapılması, günlük 8 bin lira yemek parası, 200 bin lira bayram harçlığı, 200 bin lira izin parası, 3 ton kömür, 1 ton odun parası. Buna karşılık işveren 24 bin lira yövmiye, 4 bin 500 lira yemek parası, 150 bin lira izin parası, 150 bin lira bayram parası veriyor.

Görüştüğümüz işçiler belediyenin grevi kırmak amacıyla mezbahaya 13 yeni işçi aldıklarını ayrıca 14 eski şoförün çöp ve kazma kürek işlerine verilerek yeni şoförler alındığını söylediler.

Belediye Başkanının MESS Başkanı Bahri Ersöz'ün "işçi maaşları memur maaşlarına yükseltilmelidir" demecine uygun olarak "memur personelinin ücretlerini geçmemek kaydıyla sözleşmeyi yaparım" dediğini söyleyen bir işçi "1.5 yıldır işçi 140 bin lira, memur 380 bin lira alıyor. Madem o kadar adaletliydi o zaman niye işçinin maaşını memurların seviyesine çıkarmadı. Yalova'da belediye tarafından bir festival yapıldı, belediyenin kasasından milyonlarca lira para çıktı. Biz çok birşey istemiyoruz. Bizim istediğimiz bu hayat şartlarında geçinmemiz için gereken paradır" dedi.

...da 1 aylık ...reti ile 10 ...stik alabilen ...astik işçisi ...ugün bir tek lastik bile alamayacağı ...leşmeyi imzalamaya zorlandı.

Bugün lastik işçilerinin kafasında "Ne yapılmalı?" sorusu vardır. Çünkü işçiler yapılması gerekenlerin daha bilmediğinin bilincindeler

...spetkim İş'in Lastiği ...tladı

...işçilerine sıkılan savaşın ilk kurşunu yerini buldu. Ve ...sözleşme işçilerin hiç de istemediği bir şekilde im-...dı.

...dır grev yapan işçiler dayatılan toplu sözleşme koşul-... karşı üretim yapmama kararındayken, Laspetkim-İş ...Merkezi "üretim yapılacak" kararı aldı.

...esi- İzmit) Geçtiğimiz aylar,
...astik sektörünü elinde bulun-
..., Pirelli ve Good-Year'ın pat-
...tik işçileri arasında kızgın bir
...tanık olduk. Her türlü çıkar
...rağmen sürdürülen direniş,
...a patlamaya hazır silahın ilk
...ere -lastik işçilerine- isabet et-
...dilik son buldu.
...lerinin talebi bir işçinin belirtti-
...nişi yakalayabilme talebidir.
...kları aylık net ücret ile 10 las-

tik alırken, 1989 fiyatları ile 2 lastik alabiliyordu. 10 Mart'ta Good-Year'de, 4 Nisan'da Pirelli'de, 24 Nisan'da Brissa'da greve çıkan işçiler, yaklaşık 5 ay sonra 23 Ağustos'ta işçilerin iradesi dışında imzalanan sözleşme sonucu alacakları ücretlerle acaba lastik alabilecekler mi?

Toplu sözleşme görüşmeleri başlarken sendika; saat ücretini 1. yıl 13.000 TL., 2 yıl 15.000 TL isterken, KİPLAS; 1. yıl için 3600-4000 TL öneriyordu. Diğer istekler şu şekilde sıralanıyordu.

	İŞVEREN	SENDİKA
...cak	800.000 TL	5 ton odun parası
	650.000 TL	1 maaş
...m Parası	300.000 TL	20 yövmiye
...m Parası	200.000 TL	500.000 TL
...k	3.000 TL	8.000 TL

...s 1990 akşamı işverenler sen-... ...PLAS ile işçi sendikası LASPETKİM-İŞ arasında imzalanan sözleşme sonucu;

	1 YIL	2 YIL
...ma saat ücreti	10.200 TL	15350 TL (1.1.1991)
		16350 TL (1.4.1991)
		17350 TL (1.7.1991)
		18350 TL (1.10.1991)

...Temmuz 1990 Kiplas'ın İzmit'teki ba-...plantısı ve Kiplas'ın gazete ilanları.

Siyasal iktidarın grevleri ertelemesi, arkasından isteklerini elde edemediği bir sözleşmenin imzalanması işçiler arasında tepkiyle karşılandı.

Temmuz ayı ortalarına kadar genellikle sakin geçen grev, Kiplas'ın on teklifini vermesi ve bunun işçiler tarafından red edilmesi ile yeniden canlılık kazandı. Son teklif 18 Temmuz'da ilk önce Good-Year'da yapılan oylama ile reddedilirken sendika yöneticileri adeta şok geçirdi. Kabul edileceğinden o kadar emindiler ki işçilerin her türlü itirazlarına rağmen ikinci defa oylama yapmak durumunda kaldılar. Ancak yine hayır cevabını aldılar. Brissa ve Pirelli'de de işçiler "1000 lira için mi 4 aydır grevdeyiz?" diyerek top yekün greve devam dediler.

Lastik işçisi sendikaya rağmen mücadelesinde kararlıydı. Oyun içinde yeni oyunlar dönmeye başladı. Oylamanın arkasından İzmit adeta işverenlerin istilasına uğradı. Ve çok yönlü saldırı başladı. Gazetelere verilen boy boy ilanlar, işçilere gönderilen mektuplar, sık sık yapılan basın toplantılarıyla kamuoyunu yanıtlamaya çabaladılar. İşverenler yoğun bir saldırı kampanyası sürdürürken, işçiler İzmit'te temsilcilerini aradılar.

Sendika Genel Merkezi; "Bu gün tamamı eski sözleşmede olduğu şekliyle muhafaza edilen idari maddelerle, yıllık 55 milyon TL işçi maliyeti işçi sendikasının bize verdiği son tekliftir"* iddiasını ve sözleşme görüşmelerine 40 kişilik bir grup katılırken, son görüşmeye sendika şubeleri dışında sadece genel merkezin katılmasını açıklamaktan çekinmiştir. Aslında sendika sözleşmeyi kabul etmiş sıra bunu işçiye kabul ettirmeye gelmişti. Ve o kadar emindiler ki işçiden hayır cevabını alınca meydanı Kiplas'a bıraktılar.

Sendika yaklaşık 10 gün sonra Kiplas'a ilettiği yeni teklifi grevi bitirme garantisi vererek açıkladı. Grevin erteleneceğini önceden bilen Kiplas yetkilileri kendilerinden emin olarak bu teklifi kabul etmedi.

Bu açıklamaların yapıldığı günlerde, 16 Ağustos 1990 günü Lastik grevleri Amerikan üslerindeki grevlerle birlikte milli güvenliği koruma gerekçesi ile Bakanlar Kurulu kararıyla 60 gün ertelendi.

Zorunlu işbaşı yapan işçiler üretim yapmamakta kararlıydılar. Laspetkim-İş Kocaeli Şube Başkanı bu eğilimi dile getirirken, genel merkez üretim yapılacak kararını açıkladı. "İşçilerin söz ve karar sahibi olduğu" belirtilen sendikada, işçilerin değil genel merkezin kararları geçerli oluyordu.

İşçilerin üretim yapmayacak açıklamasını yapan şube başkanı sözleşme sonrası bu tavrından dolayı disiplin kuruluna verileceği açıklandı. Genel merkez işçileri de disiplin kuruluna vermeyi düşündü mü bu bilinmiyor, bilinen ise sözleşme sonrası genel başkanın İzmit Good-Year fabrikasına ancak polis çemberiyle girebilmesiydi.

İmzalanan sözleşme YHK giderse daha kötü olur diyerek ehveni şer mantığıyla işçilerin oluru alınmaya çalışılırken, toplu sözleşmenin işçilere sorulmadan imzalaması da "temsilcilerden yetki aldık" açıklamalarıyla geçiştiriliyordu. Bu süre içinde sendika tarafından oluşturulan Grev komitelerinin ne işe yaradığı işçilerin kafasında soru işareti olarak kalıyordu.

Bu gün lastik işçilerinin kafasında ne yapılmalı sorusu var, çünkü işçiler yapılması gerekenlerin daha bilmediğinin bilincindeler. Her şeyden önce lastik işçisi grevlerden kendi payına gerekli dersi çıkarabilmeli. İşçinin söz ve karar sahibi olduğu sendikayı işyerlerine taşınabilecek yapılanmaları oluşturmalı. Savaş çığlıklarının atıldığı bir ülkede var olan hakların da ortadan kaldırılacağını, TİS ile elde ettikleri ücret artışları ile dünü arayacağını bilen işçilerin yeni mücadelelere atılabilmeleri ve mücadelelerini kalıcı kılabilmeleri ancak işyeri örgütlenmelerini yaratmakla mümkün olacaktır.

Çelik-Metal işçileri ateş hattında

Baştarafı 1. Sayfada

Bu durum, Çalışma Bakanlığı'nın Temmuz barajında Çelik-İş Sendikası'nın üye sayısını 42368, yüzde oranını % 9.54 olarak açıklaması ile ortaya çıkmıştır. Bu tezgahın içinde Bakanlık / MESS / Şevket YILMAZ/ Türk Metal dörtlüsü, temelinde ise TEK TİP DEVLET SENDİKASI anlayışı ile çelik işçilerinden öç alma duygusu bulunmaktadır. **Haldeki durum, bu yönüyle 135.000 metal işçisinin toplu sözleşme görüşmelerine yönelik, diğer yönüyle Çelik-İş'in 24.000 üyesini oluşturan çelik işçilerinin yetki konusuna ilişkin birçok denklemin görülmesini ve çözülmesini kaçınılmaz kılmaktadır.** Evet! Şu anda tartışılan konu çelik işçilerinin yetki sorunu nasıl çözümlenecek toplu sözleşme masasında birleşen üç sendika ve bunların karşısındaki "dörtlü çete" ne yapacak?

MESS ve onun baskı aracı olan siyasal iktidar tüm olanaklarını kullanarak çelik işçisini cezalandırırken birçok sendikaya da gözdağı verirken, Şevket Yılmaz/ Türk Metal ikilisi de payandalığı üstlenmektedir. Bu, son bir ay içinde iyice açığa çıkmıştır. Çelik-İş'in işkolu tesbitine yaptığı yarım itirazı; bilirkişi raporlarının lehine olmasına karşın mahkeme tarafından reddedilmiştir. Şimdi sıra yargıtay aşamasıdır. Görünen gerçek odur ki, bu aşamada da sonucun Çelik-İş'in aleyhine olacağı ağırlık taşımaktadır. Bu durumu "gerçekçi" bir şekilde gören "tabi siyasal ikidardan aldığı sinyaller ve MESS'in verdiği güç ile" Türk Metal, akbaba rolünde leş avına çıkmış. Bu işte önderliği TDÇ grevlerinde kendi arkadaşlarını arkadan hançerleyen faşist düşünceyi taşıyanlar yapmaktadır. Ve 120 günlük süre içinde olunduğu hatırlanacak olursa, Türk Metal'in birkaç gerçek ve gerçek olmayan üye fişleriyle 'yargıtay kararı peşine' yetki talebinde bulunması he an beklenilmelidir. Yargıtay kararının çelik işçisinin aleyhinde olması durumunda "dörtlü çete"nin Türk Metal'e yetki çıkarması zor olmayacaktır.

Hukuki boyuttaki bu gelişmelerin yanında sözleşme görüşmeleri tıkanmış ve bu tıkanmanın bizzat MESS tarafından gerçekleştirilmiş olması bizleri sorunun bir başka boyutunu düşünmeye götürmektedir. Bu ise; bir yönü "savaş hali" ilanı, diğer yönü Çelik-İş'in yargıtay sonucunu beklemek. "Savaş hali" toplu sözleşme, grev haklarının askıya alınmasını getirirken Çelik-İş'in yetki sorunu da bu arada sessizce halledilmiş olacaktır. Diğer yönüyle ise; sözleşme görüşmelerinin 60 gün üzerinden yürütülmesi, arabulucu aşaması Kasım başlarını bulacaktır. Bu arada yargı aşaması sonuçlanacaktır. MESS, Çelik-İş'i TİS masasında kabul etmeyecektir. İşte ince oyunlar burada devreye girecektir. **Bu ince oyunlar, sözleşmelerin bağıtlanmasında en sona Türk Metal'i bırakıp ve bir puan fazla ile sonuçlandırmaktan,** yetki sorununun çözümlenmesinin uzaması **gerekçesiyle Çelik-İş'e bağlı işyerlerine Türk Metal'in sözleşmesini "teşmil" edilmesi ve bu işyerlerinin isimlerinin Türk Metal sözleşmesine yazılması suretiyle örgütlenme zemininin yaratılmasını hedefleyebilirler.**

ÇELİK İŞÇİSİ DİRENİYOR

Tüm bunların hesabı masabaşında, bu şekilde yapılırken, bu hesabı yapanların arada önemsiz gibi gördükleri bir şey de unutulup gitmişti. O da çelik işçisinin iradesi. Hani şu İskenderun ve Karabük'teki grevci, MESS'i ezmeye yemin billah etmiş, demir çelik işçisi. Arada nasıl olmuşsa unutulmuş işte.

Şimdi bu **demir çelik işçisi** birilerinin beklediği şeyi yapmıyor. Beklenileni yapmayarak, oynanmak istenen oyunu bozabilmek için de ilk adımları atmış oluyor. **MESS'in milli sendikası Türk-Metal'e gitmektense, yetkisiz bir Çelik-İş'te kalmayı tercih ediyor.**

Çelik işçisinin bölünüp parçalanmaması bu anlamda başlı başına bir direnişi de gösteriyor. Ancak bu direnişi geliştirmek, başta metal işkolu olmak üzere, bu somut olgu karşısında bütün bir sınıfın dayanışmasını ve birlikteliğini öne çıkartmak gerekiyor. Sınıfa yönelik saldırı ve oyunlar karşısında, sınıfın dayanışma ve birlikteliği her zamankinden daha da büyük bir önem taşıyor. Sınıf kardeşliği çelik işçisiyle dayanışmayı dayatıyor.

İçinde bulunulan durumun zorlukları, hiçbir şeyin yapılamayacağı anlamına gelmediği gibi, tam tersi bir panik havasını da gerekli kılmıyor. Aksine işyerlerini saldırıların direkt göğüsleneceği birer barikat şeklinde örmenin önemini daha da öne çıkartıyor. Bu saldırıların göğüsleneceği yer işyerleridir. Barikatın sağlamlığı ise, arkasındaki gücün örgütlülüğüne bağlı olacaktır. Şimdi demir çelik işçisinin barikatında olmak gerekiyor. Çünkü, bu kavgada bizim yerimiz çelik işçisinin yanıdır.

"Dörtlü çete" oyunları peyder pey devreye sokarken ve demir çelik işçileri direnirken **metal işçilerinin mücadele zemininde kalıcı birliktelikler yaratma doğrultusunda hızlı adımlar attıklarını maalesef söyleyemiyoruz.** Oysa; MESS'e karşı birlik oluşturan sendikalardan Otomobil-İş, Özdemir-İş; Çelik-İş'e oynanan oyunu kendilerine de Ocak '91 istatistiklerinde yapılacağını belirterek, birlik "tek çatı altında birleşmeye dönüşmelidir" demeçlerini veriyorlar. Demeç, bir iyi niyet göstergesi olmaktan öte bir işlev görmemekte. **Sorun, gelmiş dayatmıştır. Burada; koltuk kapma, köşeye sıkıştırma gibi çıkarlar ön plana çıkarılmamalıdır. Bu tip davranışlar veya "ne olsa Çelik-İş bitti, birkaç işyerini, şubesini biz kapalım" mantığıyla kişisel hesap/pazarlıklar, gelen saldırıyı göğüslemeye yetmeyecektir. Bu hesaplarla hareket edenler; sınıfa karşı ihanetlerinin hesabını veremeyeceklerdir. Bu nedenle; geçen süreçte yapılamayanları bugün yaparak, birlik çalışmaları çatıdan çıkartılarak en geniş işçi kitlesini kucaklamalı, herşey tepedekilerin ellerine bırakılmamalıdır.**

Sınıf bilinçli önder metal işçileri bu doğrultuda zorlayıcı ve inatçı bir çalışma içinde olmalıdır. "**Hiç vakit kaybetmeksizin her işyerinde -sendika ayrımı yapmadan- işyeri komite ve konseyleri oluşturulmalıdır. Sadece kendi sendikasıyla, kendi bölgesiyle, şubesiyle, vilayetiyle sınırlı kalmamalı tüm Türkiye'yi kapsamalı, haberleşme ağını kurmalı, sendikal yönetimler üzerinde denetimi eksiksiz sürdürmeli, gelişmeleri takip etmeli.**" (İşçilerin Sesi sayı: 20 sayfa:7) Evet! bunlara eklenecek olan üç sendikanın (Özdemir-İş'de) birleşme ve/veya başka oluşumlara doğru gelişmelerin de gündeme gelebileceği, bu karmaşıklık içinden sağlıklı çıkışın yolları bulunmalı ve sınıf bilinçli önder işçilerin sendikal yönetimlere taşınmasının adımları atılmalıdır.

★ Geçen süreçte yapılamayanları bugün yaparak, birlik çalışmaları çatıdan çıkartılarak en geniş işçi kitlesini kucaklamalı, herşey tepeden beklenilmemelidir.

Savaş Çakalları Kapımızda

Baştarafı 1. Sayfada

halledilip, işçilerin birçok kazanılmış hakki yok sayılmaya çalışıldı. Savaşın "sıcak" havasında hükümetle iyice kucak kucağa oturmaya başlayan işverenler yüzbinlerce işçiyi kapsayan Metal-İş ve Tekstil-İş kolundaki toplu sözleşmeleri de oldu bittiye getirerek, işçilere cepheden saldıracak ve işçi cephesini topyekün yoketmeyi hedefleyeceklerdir.

Her gece "yarın belki savaş" diye yatar hale geldiğimizden beri en çok konuşulan konular, ordulardaki asker sayısı, füzelerin etki alanı, Amerika'nın Avacs'ları, görünmez uçakları, Irak'ın kimyasal silahları oldu. Bu tartışmalar arasında zam bombardımanı arka plana düştü, çoğu zaman hiç gündeme çıkamadı. Petrol krizi dendi zam yapıldı, işçi maliyeti, mal darlığı derken yoksul insanların bütçesi kimyasal bomba düşmesinden beter oldu. İlk günlerde o kadar çok mala o denli hızlı zam gelmeye başladı ki, hükümet yetkilileri bile bu dizginsiz artıştan rahatsız oldular. Bu göstermelik tepkiden sonra ardarda zamlar söktün etti. Ağustos başından bu yana benzine yapılan zam oranı % 64'ü aştı. Ardından ekmek 400 liradan 600 liraya fırladı. Dolmuş, otobüs ücretleri % 50'den fazla arttı. Demiryollarındaki taşıma ücretleri de bu furyadan geri kalmadı. Bakanlar Kurulu'nun ertelediği grev yerlerinden Pirelli, Good-Year, Brissa gibi tekeller de ürünlerine zam yaptıklarını açıkladılar. Bu zamları da işçilik maliyetindeki artışa bağladılar. İşçi ücretlerindeki artışın ürün maliyetini ne kadar etkileyip etkilemediği bir yana, bu tekellerin grev süreci boyunca % 10'luk iki ayrı zam daha yaptığını bilen işçiler bu zamların esbab-ı mucizesi neydi acaba diye uzun uzun düşündüler.

Hepsi bu kadar mı? HAYIR... Bunlar en çok bilinen zamlar. Sessiz sedasız birçok kalem mala değişik oranlarda zamlar yapıldı, yapılıyor ve daha çok yapılacak. Her savaş gibi bu savaş da milyonlarca savaşzede yanında beşon tane savaş çakalı yaratacak. Zenginlerin zenginliklerini katlayacak, emekçilerin ... rını değil yedi sülalelerini ağla... palı odalarda işçiler satılacak, ... zarlanacak, vurguncular palazla...

Bu savaş komşunun bahçesind... dalaşı değildir sadece. Bu sav... emekçi halklara karşı ilan edilen... nomik cephelerde salvo atışları... nan "iç" bir savaştır. Kapılarımı... nan bir çakal sürüsünün bizim ... za kasttettiği bir talan savaşıdır... yapılacak en kötü şey savaşı k... mızda bir it dalaşı olarak görü... kalmaktır. Çünkü savaş çoktan ... miştir. Kurşunlar sıkılmış, zam ... dımanı direkt mutfağımızı, ... hedef almıştır. Emekçiler bu ilk ... savaşmadan yenilmiştir.

Savaşta fazlaca seçenek yokt... gün zam ve zulümden başka ... olmayan savaşa karşı çıkar, ha... özgürlüğünüzü, ekmeğinizi ve ... zu korursunuz ya da her sabah ... larla, yeni işten çıkarmalarla, ... larla uyanırsınız. "Yarın belki ... kacak diye beklemeyin. Tüm e... karşı savaş çoktan ilan edildi ve ... re yayılıyor. Savaş çakalları ye... meğin, içtiğimiz suyun etrafında ... duruyorlar. bizi yoketmeye ça... Bu savaşa karşı çıkmak gerekl... ve zulümden başka anlamı ol... çarkı parçalamak gereklidir. B... savaş çakallarını inlerine kada... mak, inlerini ateşe vermek ge...

UNUTMAYIN! Savaş çakal... şı çıkmazsanız, birgün sıra siz... cektir...

• *Savaşta fazlaca seçenek yoktur. Ya bugün zam ve zulümden başka bir anlamı olmayan savaşa karşı çıkar, haklarınızı, özgürlüğünüzü, ekmeğinizi ve onurunuzu korursunuz ya da her sabah yeni zamlarla, yeni işten çıkarmalarla, yeni baskılarla uyanırsınız. "Yarın belki savaş" çıkacak diye beklemeyin. Tüm emekçilere karşı savaş çoktan ilan edildi ve cephelere yayılıyor.*

Tes-İş'te genel kurul

Baştarafı 1. Sayfada

fiye edilmesini de getirdi. Şimdi tümden "sağ" bir yönetimle saldırı seferlerine yelken açılacak.

Tes-İş Genel Merkez yönetimi, enerji işkolunda tek sendika olmanın avantajlarıyla, 12 Eylül'ün getirdiği sendikal alana yönelik düzenlemelerle birleştirerek, kastlaşmış sendikal yapısıyla, şubelere ve sınıfa yönelik olarak sürdürdüğü her türlü "Bizans oyunları", entrikacılıkları ve saldırılarıyla bugünkü noktaya geldi. Bugün Tes-İş 1 milyar TL ile AKTAŞ A.Ş.'nin ortağıdır.

Tes-İş Genel Merkez yönetiminin sınıfa yönelik saldırıları en sonunda onu işverenliğe kadar getirerek, kendi üyesi işçilerin karşılarına işveren olarak oturmasını da sağladı. Gerçekte de bu mevcut sendikal yönetim ve anlayış, AKTAŞ A.Ş. ile birlikte sınıfın karşısında ve işverenler safındadır. Hayat, tesadüflere yer bırakmayacak bir şekilde herkesi yerli yerine oturtuyor. Özelleştirmelere karşı(!) bir yönetim işte böylesine bir şekilde özelleştirmelerin ortağı oluyor.

Tes-İş Genel Merkez yönetimi, 12 Eylül'ün getirdiği sendikal düzenlemelerin avantajları, şubelere ve sınıfa yönelik saldırıları, "Bizans oyunları" ve entrikacılıkla bugünkü noktaya geldi. Bugün Tes-İş 1 milyar TL ile AKTAŞ A.Ş.'nin ortağıdır...

Tes-İş'te yaşanan daha bir dizi olaylarla birlikte bu olaylar genel kurul kürsüsünden sorulamadı. gündem, divanın oluşturulmasının hemen arkasından oylamalara geçilmesi şeklinde oluştu. Genel kurula katılan delegelerin büyük bir bölümü olağanüstü genel kurula neden ihtiyaç duyulduğu konusunda birbirinden farklı bilgilenmelere sahip olmakla birlikte, bir kısım delege de "Kardeşim, genel başkanın istemediği adamlar var, bunlar Tes-İş'i sevmeyenler, onları atıp, başkanın istediklerini getirip, gideceğiz" diyordu. Bir başka delege ise, "Biliyorsan sen söyle, ben yıllardır bu sendikanın üyesiyim, ama son iki genel kurulu biz de anlayamadık. Anlayan birisi varsa çıksın söylesin biz de anlayalım. Biz şimdi olmadı değiştir yapıyoruz. Bir süre sonra bunu da bir daha değiştirebiliriz" diyerek yanımızdan uzaklaşırken, bir başka delege konuşmamıza katılarak, "Aslında her iki liste de biri birinin aynısı. Biz yine de yönetimin listesini destekleyeceğiz. Aslına bakarsan bu genel kurulu Kamil Özdemir istiyor. Son dönemde sendikada bir huzursuzluk baş gösterdi. Bu genel kurul belki bu huzursuzluğu giderir" diyordu.

MUHALEFET İSTEDİĞİ SENDİKA İÇİ DEMOKRASİNİN ALINMASININ GEREĞİNİ YAPAMADI

Yaptığı basın açıklamasında, "... Sendika içi demokrasinin yerleştirilmesi ve Tes-İş'in demokratikleştirilmesidir" diyen "muhalefet grubu" gereği çalışmanın içinde olmadı. Genel Başkanın kişisel tasarruflarını ve kendisiyle aynı şeyleri söyleyen yönetimleri yok etme davranışlarını sergileyip, karşı olduklarını söyledik. Ancak aynı genel başkanın karşısına aday çıkaramadılar. Olağan genel kurul delegelerinde değişimi sağlayacak bir çalışma yapılmadığı gözleniyordu. Nitekim Genel Başkan elindeki olanakları bu delegasyon üzerinde kullandı. Ve sonuçta eririnden çıkmayacak bir yeni yönetim çıkardı. Faruk Barut şimdi "Yeniçeri ağası" olarak entrika ve saldırılarını önümüzdeki günlerde arttıracaktır.

GERÇEK MUHALEFET İŞYERLERİNDE KALDI

Faruk Barut ve şürekasının özelleştirmelerle birlikte tümüyle açığa çıkan "tek şefli" sarı-faşist sendika anlayışı bu delegasyonla yıkılamazdı. Yıkacak güç enerji işçilerinin gücüydü ve o da işyerlerinde kaldı. Şimdi o güç Faruk Barut'un "muhalefet" eden şube yönetimlerine saldırılarına karşı direnmeyi ve bu direnişlerini geleceğe yönelik örgütlenmeyi hedeflemesi gerekiyor.

AKTAŞ A.Ş.'nin yeni ortağı Faruk Barut yönetiminin, özelleşmelere ilişkin "işte protokol, işçileri sokağa bırakmayan biziz" şeklindeki taktik oyunlarından dağıtmayı hedefleyen saldırılarına karşı direnmek gerekmektedir. Direnmenin yaratacağı örgütlülükler enerji işçisinin başarısını getirecektir.

AÇIK MEKTUP

Baştarafı 1. Sayfada

yapılmazken, İstanbul'daki diğer şebekelerde de 3 Eylül günü öğleye kadar üretim durdu, yemek boykotlarıyla destek verildi. İşçiler şube yöneticileriyle birlikte direndiler, üretimden gelen güçleriyle devrede oldular.

TES—İŞ GENEL MERKEZ YÖNETİCİLERİNE;

İşçiler cephesinde değişen birşey yok. Fiili devir gerçekleşmesine rağmen aynı kararlılıkla "AKTAŞ'ta çalışmayacağız" diyorlar.

Ya siz genel merkez yöneticileri? tüm bu yaşananlar süresince neredeydiniz? Genel kurul kürsüsünde yaptığınız ateşli, keskin konuşmalardan bahsetmiyoruz. İşçiler kararlar alıp uygularken, sokaklara taşıp yürürken, polise direnirken, gözaltına alınırken, işverenin oyunlarını göğüslerken neredeydiniz?

Biz söyleyelim: İşverenin kuyruğunda, işverenin cebindeydiniz. TEK'in devriyle payınıza düşecek olan % 5 hissenin hesaplarıyla meşguldünüz. Hoşunuza gitmeyen şube yönetimlerini, yöneticilerini Bizans oyunlarıyla yoketmeye çalışıyordunuz.

Ve % 5 hisse teklifini kabul edip AKTAŞ AŞ'ye ortak olarak gerçek kimliğinizi açıkça ilan ettiniz. İşçilerin de dediği gibi, sendika ağalığına patronluğu eklediniz. Bu çirkin alışverişe ortak oldunuz. İşçiler "özelleştirme politikasına karşıyız" derken, sizler yaptığınız açıklamalarda "biz işletmenin blok satışına karşıyız" diyerek olayı darlaştırıyordunuz. Siyasi iktidar ve işveren bu sorununuzu çözmekte fazlaca zorlanmadı. % 5 payla bu ufak pürüz de halledildi.

Başkan yardımcısı Mahmut Özonur'un yaptığı bir sohbette söylediği şu sözler, genel merkezin patrondan farksız tavırlarının açıklayıcısı: "Özelleştirmeye karşı çıksak ne olur ki? İşte Petrol—İş çıktı da ne oldu? Biz devlete kafa tutacak kadar gerizekalı mıyız? Bu durumda geriye birtek uzlaşma yolu kalıyor."

Evet. Siz bu yolu seçtiğiniz için AKTAŞ işvereninin eteğinde çalıştınız.

Genel kurul kürsüsünde "Bizleri yollara döktürmesinler... TEK işyerlerinde doğacak hadiseler önlenemez hale gelebilir.... En etkili eylemleri hayata geçireceğiz" diyen Faruk Barut ve şürekası, şimdi şube yönetimini "işçileri kışkırtıp sokağa döktüğü için" suçluyor. Bu suçlamaları fiili devirden birgün önce görüştüğümüz işçiler cevapladı:

"Bugüne kadar -küçük bir grup işverenin vaatlerine boyun eğse de- birliğimizi bozmadan devrede olduk. Şube yöneticilerimiz de bizimle birlikteydi ve inandık ki gerektiğinde bizimle ölüme bile gidebilirler. Oysa şubeyi kışkırtıcılıkla suçlayanlar, hiçbir çabamıza ortak olmadı. Patrondan farklı davranmadı. Aylarca önce buraya gelip açıklama yapma sözü veren Faruk Barut, soracağımız hesaptan kurtulamayacak. Başkan yardımcısı Mahmut Özonur aylar önce gelip "burada bir arkadaşın burnu kanarsa Kadıköy Meydanı'nda kendimi yakarım" demişti hala ortalarda yok. Genel merkez şube yönetimini, dolayısıyla işçileri suçluyor çünkü patron oldu. 16'sında olağanüstü genel kurul varmış. Biz can, onlar koltuk derdinde. Bizim adımıza konuşma hakları yok."

Evet. İşçiler mücadele verirken sizler arkadan bıçaklamaya çalışıyorsunuz. Yönetim içindeki muhalifleri, size ters düşen şube yönetimlerini "temizlemek" için 16 Eylül'de olağanüstü genel kurul kararı aldınız.

Dikkat edin. Tarih sahnesinde oynuyorsunuz. Tüm bu ihanetlerinizin hesabı genel kurulda olmasada da, tarih sahnesinde sorulacak. Çünkü bu tarihi emekçi sınıflar yazıyor.

SÖMÜRÜCÜLERE VE ONLARIN TEMSİLCİSİ, SÖZCÜSÜ ÇEVRELERE;

Daha dün işkolu "stratejik" bulunduğu için enerji işçilerinin grevini yasaklarken, bugün aynı işletmeyi parsel parsel peşkeş çekiyorsunuz. Amaç, işçileri daha fazla sömürmek, sermayeyi daha fazla palazlandırmak, emekçi halkların sırtındaki sömürü çarkını daha hızlı döndürmek, ülkeyi tüm değerleri ve insanlarıyla emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine teslim etmek.

İşçileri azgınca sömürebil... tüm gücünüzle, tüm araçlarınız... dınız, saldırıyorsunuz. Yasala... mıyor, kanun hükmünde karar... le 12 Eylül'ü hergün yaşatıyor... çilere, emekçilere. Özelleştirm... mındaki dev işletmeleri kapat... kıyımına gidiyor, grevleri yasa... nuz.

3 Eylül sabahı TEK Anado... şebekelerinin önüne polis yığ... leri "tehlikeli düşman" gör... bir kez daha ilan ettiniz. İşçil... de bulunmalarının yasal hak... ğunu söylemelerine rağmen p... men işyerini boşaltacaksınız... Çünkü "yukarıdan" emir g...

Siz düzen pa... "muhalefetinden" değil, sok... halefetten korkuyordunuz ... ler vizite kağıdı almak için m... veren bulamazken, polis "işv... teğiyle şebekeleri boşaltmaya... du. Ama baskılarınız, polisleri... yıldıramadı.

TEK'i Aktaş'a devrederken... hiplerine bu "fedak... dürüstlükleri" için teşekkür ... le "güvenilir, dürüst" insanla... larında 400 milyonluk, 100 ... yolsuzluk soruşturması açıl... ücretleri sigortaya düşük ... vergiden kaçırılıyordu. Ama ... TAŞ'ı daha fazla beslemek... rarlıydı ki devir işleminden b... elektrik sayaçlarını okuyor, ... AKTAŞ'a bırakıyordu. T... toplanacak 10 milyar civarı... 1 yıl AKTAŞ'ta kalacak, ... AKTAŞ masrafı keserek par... devredecekti. Tabii bu 1 yıl... milyarın tasarruf hakkı AK... olacaktı. Öyle "güvenilirdi... sahipleri, şirket sahibi Sabri... yerine belinde tabanca ile s... kârını engelleyen işçilere kü... dırıyordu.

Ve çıkarlarınız öylesine iç... ki, sadece işverenleri değil, s... besliyorsunuz. AKTAŞ'ın da... adının "EFE" olduğu, Sabri... ın Korkut Özal'la yakın dos... ler tarafından dile getirilip, g... zetelerde yer alırken, bunla... söylentiler olduğunu söyleye... İşçileri iliğine kadar emerken... her geçen gün daha da katm... yorsunuz.

Özgür iradelerini kullan... TAŞ'ta çalışmayacağız" diye... haklarını gaspetmek isteyişiniz... mürünüzün örneği. İşçilerin s... larını gaspederek, kıdem taz... nı düşük hesaplayarak vb ... fazla kâr koparmanın yolları... sunuz.

Korkuyorsunuz. Haklısınız... kü emperyalistlerden, yerli iş... rinden ve onların sözcülüğünü... el ovuşturup çanak yalayanla... sap sorulacak.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA, EMEKÇİ HALKLARA

Bir yandan sermaye, siyas... bir yandan sarı-gangster sendi... dırıyor ve fatura hep işçilere, ... lere çıkartılıyor.

Ülke değerleri, önemli işlet... lışanlarıyla birlikte emperyal... yerli işbirlikçilerine peşkeş ç... Özelleştirme 12 Eylül karanlığı... rı düşünülemez. Çünkü emper... teme bağımlılığın derinleşme... de uygulamaya konan bir pol... Bağımlılığın derinleşmesi, işçi... emekçi halklar için köleliğinin ... mesi, yeni saldırıların açık he... ne gelmesidir.

Bu sebeple "ÖZELLEŞTİR... HAYIR" demek, köleliğe, bağ... ülke değerlerinin peşkeş çekilm... "hayır" demek olacaktır.

Savaş çığlıklarının atıldığı, e... lizmin isteklerine uygun olarak... haksız bir savaşa sokulmak iste... günlerde egemen güçlerin saldır... vasızlaşıyor. Evet, egemen sın... vaşı başlattı. İlk kurşunu işçile... TEK işçileri de bu kurşunun he... yüzden işçi sınıfı üretimden g... cüyle bu saldırılara tavır almal... lü gücüyle devrede olmalı. Tür... dırılara karşı çözüm üretimde... gücüyle hareket edecek işçi sını... emekçi halkların vereceği des...

Unutmayalım. Silah hepimiz... li.

12 Eylül Bugündür!

Baştarafı 1. Sayfada

gulamaların eksenine iç savaş politikalarının oturtulmasıdır.

Bu dönem aynı zamanda sınıflar mücadelesinin keskinleştiği, halk muhalefetinin yükseldiği bir dönemdir.

Devrimciler, iç savaş koşullarında yükselen halk muhalefetini devrimci demokratik bir çıkış doğrultusunda geliştirmeye ve bir karşı devrimi engellemeye çalışmışlardır. Ancak yaratılan örgütlülük düzeyi 12 Eylül faşist darbesini engelleyememiştir. 12 Eylül ABD emperyalizminin ve yerli tekelci burjuvazinin sorunlarını çözmekte kullandığı iç savaş politikalarının devamı ve bir üst düzeyde yeniden biçimlendirilmesi olarak tam anlamıyla bir karşı devrim niteliğiyle gündeme gelmiştir.

12 Eylül; emperyalist-kapitalist sistemin uluslararası işbölümü kapsamında ABD emperyalizminin 1980 koşullarında (Ortadoğu, Afganistan ve İran'daki gelişmelere paralel olarak) Türkiye'ye biçtiği rolün gereklerini yerine getirmek amacıyla, bütün bir toplumsal hayatın yeniden yapılanması doğrultusunda gerçekleşmiş bir darbedir. Buna bağlı olarak, 12 Eylül özünde tüm halk güçlerine ve örgütlülüklerine vurulmuş bir darbedir.

12 Eylül, Türkiye'de kapitalist sistemin her düzeyde (ideolojik, siyasi, ekonomik) kendini yeniden üretmesi doğrultusunda gerçekleştirilmiş bir **karşı devrimdir.** 12 Eylül sürmekte ve sürdürülmektedir.

12 Eylül açık faşizmi 1983 yılında "sona erdiğini" ilan etmiş, 1983-87 arasında bir "geçiş dönemi" yaşanmış, bu döneme ANAP-MGK koalisyonu damgasını vurmuştur. 1983'e kadar direk ordu eliyle gerçekleştirilmeye çalışılan 12 Eylül programı, 1983-87 arasında ANAP'ın sivil elinin desteğiyle devam ettirilmiştir. 1988'le birlikte "sivil dönem" diye tanımlanan 12 Eylül-ANAP bütünleşmesi yaşanmıştır. Bu askeri düzeyle siyasal düzeyin kopuşu olarak algılanmamalıdır. Tam tersine özellikle cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra askeri otoriteyle siyasal otorite içiçe geçmiştir. Ülkemizde siyaset, siyaset kurumu, kurumları askerileşmiştir.

Bugün cumhurbaşkanı, Genelkurmay, MİT karar mekanizmalarını oluşturmaktadır. 12 Eylül sonrasında yürütme erkinin daha ileri götürülmesinde bugün bir sıçrama yaşanmaktadır. Parlamento ve siyasi partiler siyasal tabloda güçsüzlüğü temsil etmekte ve neredeyse devre dışıdırlar. Parlamento bir aksesuar niteliğiyle karar organlarının aldığı kararları onaylamak onlara "yasal" bir görüntü kazandırmakla mükelleftir.

12 Eylül sürmekte / sürdürülmektedir. 12 Eylül döneminde devrimci demokrasi güçlerinin aldığı ağır yenilgi ve yenilgi sonrasında toparlanamaması, devrimci demokrasi mücadelesinin yükseltilememiş olması, bu sürecin bitmesine imkan tanımamıştır.

12 Eylül, bugündür.

Şimdi 12 Eylülcüler hamurunu kan, gözyaşı, işkence, baskı, terör ve soykırımdan oluşturdukları yaşgünü pastalarına 10. mumlarını ekliyorlar.

12 Eylül, bugün kendisini bir üst düzeyde yeniden üretme noktasındadır. Kararnameler cuntasıyla i soykırım politikalarıyla, ABD'nin Ortadoğu'd yaptığı savaş kışkırtıcılığı içinde üstlendiği çakal rolüyle kendini yeniden üretiyor.

12 Eylül'ü sürdürme/tamamlama çabası değişen dünya koşulları içinde emperyalizmin dünyayı kendi çıkarları doğrultusunda biçimlendirme çabalarında Türkiye'ye dayattığı politikaların bir üst düzeye sıçramasını ve sürgit devamını ifade etmektedir. Zirveler süreci de bu yönelimdeki gelişmenin bir ürünüdür. ABD emperyalizmi ve yerli-tekelci sermayenin konjonktürel uygunluğu yakalayarak müdahale etmesi ve Çankaya zirvesinin gerçekleştirilmesiyle aynı zamanda "12 Eylül'lerin yeni biçimlerinin" olabileceği görülmüştür.

Başka bir ifadeyle sömürge tipi faşizmin ülkemize özgü içerik taşıyan "açık ve gizli faşizm" biçiminin zaman içinde dar ya da geniş arayla birbirinin ardından gelen mekanik bir sınırlılık taşımadığı ortaya çıkmıştır.

Yaşadığımız bugünlerde, dünyada değişen dengeler gereği Ortadoğu'da ve Kafkaslar'da ABD emperyalizminin hegemonyasının alacağı yeni biçime uygun olarak Türkiye'nin konumlanışı, ABD'nin direkt emir komutasına tabi bir araç olma niteliğindedir. Bu da ABD politikalarının ülkemiz içersinde önümüzdeki dönemde daha aktif devrede olmasını söylerken buna uygun siyasal bir üst yapının oluşturulması doğrultusundaki bir süreci de ifade etmektedir. (Cumhurbaşkanlığı seçimi sonrası sivil diktatörlüğün yerleştirilmesi düzenlemelerine gidilmiş, kararnameler cuntası yaratılmış, yarı savaş hükümeti niteliği kazanan hükümete asker gönderme yetkisi verilmiştir. Bunun anlamı ülkemizin emperyalizmin açık bir manevra alanı haline gelmesidir. Ve son alınan karar emperyalizmin askeri nüfuzunun ülkemiz topraklarının bütününe yayılacağı bir sürece girildiğini göstermektedir.)

12 Eylül, bugündür.

Devrimci demokrasi güçlerinin görevleri daha da ağırlaşmaktadır. Ülkemizin bağımsızlığından, özgürlüğünden yana olan bütün güçler gelişmelere kesinlikle tavır almalıdırlar. Bu tavır, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin gelişiminin her düzeyde 12 Eylül'le hesaplaşmaktan geçtiğinin bilinciyle taçlandırılmalıdır. Toplumsal halk muhalefeti bugün, yeni biçimler alarak süren 12 Eylül'ün reddi ve aşılması mücadelesi üzerinde varolabilir.

Toplumsal halk muhalefetinin devrimcilerin önderliğinde gelişebilmesi ancak 12 Eylül'ü sıradan hatırlatmaların ötesine geçilerek, yaşamın her alanında günün görevlerinin yerine getirilmesiyle ve mücadelenin ön saflarında yer almakla mümkündür.

"Yürütme gücünün"; gücünü bizzat kendi zaafından ve saygınlığını ise uyandırdığı horgörüden "aldığı" herşeyiyle dökülen bu kokuşmuş sistemin hala yerli yerinde durmasını engellemek devrimcilerin mücadelenin ön saflarında olmasıyla mümkündür.

İşçi sınıfı toplumsal muhalefetin eksenindedir. Tarihsel görevini yerine getirmek anlamında devrimci demokrasi mücadelesinde motor güçtür.

Sınıf içinde yaratılan mücadele / örgütlenme bütünlüğü devrimcilerin ayağa kalkması için start noktasıdır.

Burada unutulmaması, eksik bırakılmaması gereken nokta ise; Ortadoğu krizinin bize bir kez daha bütün yakıcılığıyla hatırlattığı gibi, Türkiye'deki politik sürecin odağında Kürt Direniş Hareketi'nin oynadığı ağırlıklı roldür. Bu anlamda bugün Kürt sorununa bakış turnusoldur. Direniş Hareketi'ni yalnızca yorumlamak değil, ülkedeki sınıflar mücadelesiyle daki ulusal mücadelenin birleşenlerini yakalamak, bu doğrultuda politikalar üretmek ve hayatın her alanında bunu gerçekleştirmek gerekmektedir.

"Evet artık devrimciler ayağa kalkmalı ve şimdi eskisinden daha büyük bir cesaretle ve kararlılıkla yeniden mücadeleye atılmalıdır. Evet, bugün örgütlenmemizin yetersiz olduğu doğrudur ama Lenin'in dediği gibi "mücadelenin kendisi bizi örgütleyecektir..." "Bugün bütün devrimci güçler herşeyden önce böyle bir inançla belirli bir iktidar stratejisinde birleşmeyi ve bu doğrultudaki devrimci mücadeleyi geliştirmeyi hedeflemelidir."

...ĞU: SAVAŞ ve İŞÇİLER...

Baştarafı 12. Sayfada

...miş, böylece emperyalist; kapitalist sistemin Türki...ği klasik Ortadoğu jandarmalığı misyonunu be...r. Bu bağlamda, **Özal, emperyalist kapitalist sis...lerini parlamentoyu da dışlayarak tek şeflik sta...ine getirmeye azimli olduğunu göstermiş ve gös...** Birleşmiş Milletler kararına uyma gerekçesiyle ...dığı yetkiye dayanarak önümüzdeki günlerde kör...gemi vb. göndereceği büyük olasılıktır. Bu ise ...aş ilanı'' ve ülke içinde de ''savaş hali''dir. Böyle ...n, ülkede en ufak bir muhalefet hareketini bile ...ile yokedilmesini hedeflerken, tüm toplumu ''sa...rına uygun'' davranmaya, ''vatanın, milletin bü... ''devletin bekası'' için çalışmaya ve tüm hakla...et kararıyla- askıya alınmasını getirme tehlikesi

...ısından ise, grevlerin kaldırılmasını, toplu söz... 12 Eylül'le oluşturulan (Yüksek Hakem Kuru...anmasını getirecektir. Ayrıca, zoraki çalışma sis...rularak en ufak hak arayışı ''vatan hainliği'' ile ...ulacaktır.

...ENDİKALAR RAHATTA ...R CENDEREDE

...ak bu konjonktürde sarı sendikalar büyük bir ra...kavuşacak. Oluşturulan politikaların işçilere be...si, işçilerin denetim altında tutulması işlevi/gö...e getirecektir ki, Orhan Balta, ''devlet, millet çı...n üstündedir. Şu anda hükümetin politikasını ben ...uyorum'' diyerek, egemen güçlere ve onun siya...a bugünden verilecek göreve talip olduğunu ilan ... Bu durum yadırgatıcı olmamalı. Aksine bekle...ranıştır. Çünkü, **bugün geniş işçi kitlesi, gerek ...kse pratik tavır alışta sendikal yönetimleri aşmış...**l yönetimleri ürküten de budur. Girilen TİS (Toplu İş Sözleşmesi) döneminde işçiler kararlıdır. Bu kararlılık yönetimleri ürkütmekte ve çıkış yolu aramaktadırlar. Siyasal iktidarın da en büyük korku u işçilerdir. Ya işçiler çalışmazsa ne olacak? Bunca ''zorl k''lara göğüs gererek gelinen boyutta oyunun bozulmasına göz mü yumulacak? İşte, siyasi iktidar ''göz yumma''yı göze almayacaktır. Çıkaracağı KHK ile YHK'nu devreye sokarak hem sendikal yönetimleri bu sıkıntıdan kurtaracak hem de kendi politika zeminini düzlemeyi hedefleyecektir.

GÖREV ŞİMDİ, YARIN GEÇ

Mevcut gerginliğin devam etmesi ve/veya ''savaş hali''; grev, toplu sözleşme, insan haklarının askıya alınması, en ufak muhalefet hareketinin bastırılması, ezilmesi, zoraki çalıştırma sisteminin uygulanması, hak arayışlarının ''vatan hainliği'' olarak isimlendirilmesi ve şovenizmin yükseltilerek ....stan'da soykırımın pervasızca yapılması demektir.

Bu politikaları bozacak güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının mevcut sendikal yapılarından bu politikalara karşı çıkması beklenilmemeli, aksine bu politikaların işçilere benimsetilmesinde aktif bir çaba içinde olacakları bugünden bilinmelidir. Her an ihanetin içinde bulunacakları da akıldan çıkarılmamalıdır.

Tüm bu nedenlerle görev, **sınıf bilinçli önder işçilerdedir. Bütün bu olacakları açıklayarak bu politikalara karşı mücadeleyi yükselterek, sınıfın örgütlü gücünü yaratmalıdırlar. Bu örgütlülüklerle toplumun diğer kesimleriyle bağlantılar geliştirilerek birleşik mücadele geliştirilmeli, ekmek mücadelesi ile özgürlük mücadalesi ile birleştirilmelidir. Bu görev; yarına ertelenmeyecek bir önemde ve yarın ise çok geç olacak bir tehlike boyutundadır.** Bu mücadeleden başarılı çıkmak işyeri komite ve konseyleri saflarında toplanarak döğüşmekten geçmektedir.

TÜM ÖNDER İŞÇİLER GÖREV BAŞINA

...mek Kapatılamaz

Baştarafı 12. Sayfada

...hir Belediyesi ile görüşme... fırın sahipleri 320 gramlık ... 567 lira maliyet (kar da... Büyükşehir Belediyesi'nin ...re ise bir ekmeğin kar da ... 500 liraya geliyor. Anlaş...ması sonucu ekmek fiyat...akıldı ve fırın sahipleri ek...dan satılması için tasfiye ka...n anlamı ise en az 600 lira ...tenirse 1000 liradan da sa... Böylece özel fırın sahiple...sız kazancı 1 milyar lirayı ...ül Güneş) Şimdi kavga fı...e bakkalların kar pastasın... kavgası.

...tlarını serbest bırakan be...r 300 milyon lira zarar edi...rtal Halk Ekmek'i tasfiye ...rçi henüz hiçbir şey net de... İstanbul Halk Ekmek'e ki... söz konusu.

Ekmek fabrikası 1980'den ...rın kendi aralarında birle... fiyatlarını ve kalitesini key... belirlemesi karşısında hal... korumak için kurulmuştu. ...ucuzluğu ve kalitesiyle üre... dolayına yükseltmişti. Son ...e bu rakam 25 binin de al...

...onra askeri yönetimler ve ...etimler Kartal Halk Ekmek'i ...iplerinin çıkarları doğrultu...dırdı. Gün geçtikçe Kartal ...in piyasası daral(tıl)dı. An... sahipleri Kartal Halk Ek... tümden ortadan kalkana ...demeyecekler anlaşılan. Ni...rın sahipleri SHP yönetime ...ra saldırılarını Bahtiyar Kuru ...ir üst boyuta sıçrattılar. Kim ...Kuru? Yakın zamana kadar ...rneği yönetim kurulu üyesi ...r Kuru şimdilerde Kadıköy ...iller Kooperatifi'nde ikinci ...ık görev yapıyor. Bahtiyar ... önemli özelliği ise sözleşme ...e işveren tarafını temsilen gi...ı. Evet yanlış okumadınız. ...nda milyonlarla ifade edilen ...an Bahtiyar Kuru, özel fırın ...karşı halkın çıkarlarını koru...rulan bir fabrikanın da yöne...l ediyor. Nasıl olur demeyin, ...alk Ekmek işçileri Bahtiyar ...zleşme masasında işçilerin taleplerine olumsuz tavır alırken, işçilerle özel konuşmalarında ''daha fazlasını hakediyorsunuz, bastırın v ereceğiz'' diyor. Bahtiyar Kuru'nun neden ikili oynadığı sorusuna yanıtı KHE işçileri veriyor; ''Çünkü özel fırın sahipleri KHE'in kapatılmasını ve piyasanın tek hakimi olmayı hesaplıyorlar. Bahtiyar Kuru da onların maşası''

Grev aşamasına kadar toplu sözleşme masasına oturanlar, greve çıkıldıktan sonra fabrikanın İstanbul Halk Ekmek'e kiralanacağını, görüşmelerin sürdüğünü ve buna bağlı olarak yetkili olmadıklarını ifade ediyorlar.

Grevin hangi hesaplar sonucu ve kimler tarafından gündeme getirildiği ve şimdi de aynı güçler tarafından son öldürücü darbeye hazırlanıldığı artık gün gibi ortada. Zarar edebiyatı bu durumu meşrulaştırmaya yönelik bir çaba değil mi? Özel fırın sahiplerinin günde 1 milyar haksız kazanç elde ettiği bir piyasada Kartal Halk Ekmek'in zarar etmesi olanaklı mı? SHP neden tezgahlanan oyunları görmezden geliyor? ''Halkçı'' SHP neden halkın çıkarlarını korumak için kurulan bu fabrikanın kapatılmasına ortak oluyor? Yoksa ''halk''tan anladıkları sofrasının baş aşı için ter dökenler değil de, bu aşı istediği gramajda, istediği kalitede, istediği fiyatta satan karteller mi?

Peki ya sendika? Öz Gıda-İş sendikası tüm bu oyunları görmezden gelip, grevi SHP'yi yıpratmanın bir aracı olarak görüyor. Kartal Halk Ekmek'in kapatılıp kapatılmaması, işçilerin düşecekleri durum pek ilgilendirmiyor onları. Öyleki İstanbul 1 No'lu şube bakanı Baki Gülbaba ''sözleşmeyi imzalamadığımız için kıdem ve ihbar tazminatlarını eski sözleşmeye göre alacaksınız'' diyebiliyor. Oysa Yargıtay içtihatlarına göre bir işyeri sözleşme ve grev aşamasındayken kapatılamaz. Ki, KHE'in borçları daha önceki dönemlere aittir. Bu çerçevede sorunun, ticari yasalara göre değil, toplu sözleşme, greve ve iş yasalarına göre değerlendirilmesi gerekir. Bu doğrultuda yaşanmış ve halen devam eden olaylar vardır. Örneğin İzmit'te kurulu ANSA işyerinde de benzer bir olay yaşanmaktadır. Ve işveren bu işyerini tasfiye edememiştir. Geçmişte Laspetkim-İş'e bağlı Egenil Noramin işyerinde de aynı durum yaşanmış, toplu sözleşme imzalandıktan sonra işyeri kapatılmıştır. İşçiler haklarını imzalanan sözleşme üzerinden almışlardır.

Sendikanın bunları anlatması gerekirken, ticari yasaları açıklaması yadırgatıcı olduğu kadar düşündürücüdür de. İkinci bir boyut ise tasfiye/kapatılmayı peşin kabul etmek ve sunulanla yetinmek de doğru değildir. En son durumu başa koymak yapılacak işlerden kaçmaktır. Yapılacak iş, işyerinin kapatılmaması için mücadeleey her düzeyde hazır olmaktır. Bu engellenemezse bile, sözleşme bağıtlanmaya zorlanmalı işçi alacakları imzalanan sözleşme üzerinden hesap edilmelidir.

...artal Halk Ekmek üzerinde oyna...ları görüyorlar. Kartal Halk Ek...pattırmamanın tek yolunun direkt ...rmekte olduğunu kavradılar vle ilk ...lar. Şimdi sıra bu gücü örgütlü kıl...runa halkın da sahip çıkmasını sağ-

Yapılacak iş işyerinin kapatılmaması için mücadeleye her düzeyde hazır olmaktır.

Grevin 107. gününde Gülbaba'nın bu açıklaması üzerine işçiler ''gidip Sözen'le görüşelim'' diyorlar. Sendikacılar işçilerle birlikte gitmemek için ne gerekiyorsa yapıyorlar. ''Biz gidip görüşelim, sonuç alamazsak birlikte gideriz'' diyorlar olmuyor. ''Temsilcilerle gidelim'' diyorlar olmuyor. İşçiler kararlı, pankartlarını dahi hazırlamışlar akşamdan. ''Biz de gideceğiz Sözen'le görüşene kadar da oradan ayrılmayacağız'' diyorlar. Bu kez araba ''ayarlanamıyor''. Şoför fazla para istemiş... ''Olsun, biz kendimiz gideriz'' diyor işçiler. Gidiyorlar. Büyükşehir'in önüne oturuyorlar, açıyorlar pankartlarını; ''Kartal Halk Ekmek kapatılamaz'', ''Halkın ekmeği ile oynanamaz'' ''Halktan mı, fırın patronlarından mı yanasınız?''

O gün Büyükşehir Belediyesi'nin önü çok hareketli. Başkanların toplantısı var. Polis geliyor, ''dağılın'' diyor. İşçiler hep birden haykırıyor ''görüşene kadar buradayız''. Polis bakıyor ki işçiler kararlı, sendikacıları çekiyor köşeye, ''dağıt bunları sonra kötü olur'' diyor. Başkan temsilciyi işçileri dağıtması için görevlendiriyor, temsilci reddediyor. ''asarlar beni başkan'' diyor. Polis ''öyleyse sen dağıt'' diyor başkana. Başkan işçilerin karşısına geçiyor ''arkadaşlar biz buradayız, görüşene kadar bekleyeceğiz, siz gidin, gelişmeleri daha sonra aktarırız'' diyor. İşçiler başkanın ve polisin üzerine yürüyor. ''Sen mi veriyorsun benim ekmek paramı, çocuğumun okul parasını'' diye bağırıyorlar. Polis vazgeçiyor.

Saatler süren kararlı bir bekleyişin ardından sendikacılar ve temsilci Sözen'le görüşmeye çıkıyor. 1 saat de yukarıda bekletiliyorlar. Görüşme 10 dakika sürüyor, 11 Eylül'de tekrar toplantı yapma kararı alıyorlar. Gülbaba'nın ifadesine göre Sözen ''KHE'in kapatılmaması için elimden geleni yapacağım'' diyor.

Ama artık işçilerin boş sözlere karnı tok. KHE üzerinde dönen oyunları görüyorlar. Kimlerin nerelere hizmet ettiğini... KHE'i kapattırmamanın tek yolunun direkt devreye girmekte olduğunu kavradılar ve ilk adımı attılar. Şimdi sıra bu gücü örgütlü kılmakta, halkla dayanışmakta ve birlikte soruna sahip çıkmakta...

...ERİN SESİ
... UYGUR
...: Soner KIZILKAYA
...tin UYGUR, Füsun
..., Aytimur DOĞAN, Soner
..., Behzat TAŞ, Ali
...LARI, Volkan YARAŞIR,
...NKAYA, Ülfet TAYLI, İ.
...KÖY, Naci ALPKAN,
...ER Hüsamettin AYTAŞ,
...BUR, Kader GÖREN ve
... işçiler
...esi: Prof. K. İsmail Gürkan
...daverdi Apt.
...TANBUL Tel: 528 16 73
...e Abone Ödentileri: Yapı
...sı Çağlayan Şb.
...No: 12096-4
... No: 620 328-5
...: Adakale Sk. No: 16/6
... Demiryolu Cad. Yeni Cuma
...142 K:4
...: İnönü Cad. Aydın İş Hanı
...63
... Kahramanmescit Mah.
... 9 Konak
...ro: İstiklal Mah. 2 Eylül
.../4
...k Ajans
...LEK matbaası

SEK'te işçilere

Baştarafı 12. Sayfada

Evet, SEK'te daha önce bir kez ertelenmesine rağmen, Danıştay kararı ile tekrar başlayan grev, Öz Gıda-İş sendikasıyla Süt Kurumu arasında sözleşmenin alelacele imzalanmasıyla sonuçlandı. İşçiler ayda ellerine en az 1.5 milyon lira geçecek şekilde bir taleple greve gittikleri halde, imzalanan sözleşme bütün sosyal haklarla birlikte ayda 800.000 lira alacaklarını gösteriyor. İşçiler yapılan sözleşmeden memnun kalmadıklarını belirtirken, sendika temsilcisi Asım Kaya önce ''80 Eylül'ünden beri ilk kez insana yaraşır bir ücret aldıklarını'' iddia ediyor ve hemen ardından sözlerini değiştirip, işçilerin duyabileceği tonda yüksek bir sesle ''800.000 lira aslında insana yaraşır bir ücret sayılmaz ama greve devam etseydik hepimizin iş akdini feshedebilirlerdi'' diyor. Oysa kendisinin de bildiği gibi, yasa gereği bir işyerinde ancak 9 işçinin iş akdi bir anda feshedilebilir.

Bu arada yanımıza ak saçlı bir işçi yaklaşıyor ve işten atılanlardan birisi olduğunu öğreniyoruz. 14 yıllık işçi ve soğuk hava depolarında çalışmaktan dolayı ciğerlerinden hasta olduğu halde, sözleşme kurbanı olmaktan kurtulamamış. Tebligatı aldığında ise ağladığını söylüyor diğer işçiler. Yıllarca asgari ücret düzeyinde bir ücretle çalış, toplusözleşme sonrası zamlı maaşını bile alamadan işten atıl. Ağlamamak çok zor. İş akdi feshedilenlerden 9 tanesi uzun yıllardır çalışan kadrolu işçiler. Atılma gerekçeleri belli değil. Kendilerine verilen tebligatta 13. maddeden dolayı atıldıkları yazılı. Yani ''işçi fazlalığı''.

Yakındaki kahveye giderek atılan diğer işçilerle görüşüyoruz. Artık işveren baskısından kurtuldukları için rahatça konuşabiliyorlar ve alabildiğine döküyorlar içlerini. Fabrikada işçiler üzerinde öylesine bir baskı sistemi kurulmuş ki, sudan sebeplerle disiplin kuruluna verilmek sıradan bir olay haline gelmiş. Dört kişiden oluşan disiplin kurulunda ise, muhasebe şefinin 2 oy hakkı olmasından dolayı 3'e 2 oyla istedikleri cezayı veriyorlar. En ufak ceza ise 1 günlük yevmiyenin kesilmesi.

Sözleşme sonrası birikmiş ücret farklarını da henüz alamadıklarını belirten işçiler farklara ilişkin protokol imzalanmadığını, yalnızca sözleşmeye konan bir madde ile ''farkların en kısa sürede ödeneceği''nin belirtildiğini dile getirdiler. 8 aylık birikmiş farkları ortalama 4 milyonu bulan işçilere 250'şer bin lira verilerek ''kalanını sonra alırsınız'' denmiş. Önce bu parayı kabul etmek istemedikleri halde, sendikanın bu konuda hiçbir girişimde bulunmadığını görerek, sonunda kabul etmek zorunda kalmışlar.

Bir süre önce yaşanan başka bir olay ise, 18 bayan işçinin zorla sözleşme imzalatılarak memur statüsüne getirilmesi. Bayan işçilere ''ya imzalayın ya da bir daha buraya gelmeyin'' dendiği için, sözleşmeyi imzalamak durumunda kalmışlar. Daha sonra sendikaya bildirdiklerinde, kendilerine ''imzalamasaydınız, yapabileceğimiz bir şey yok'' yanıtı verilmiş. Oysa, bu şekilde topluca memur statüsüne geçme durumlarında, yargı yolu her zaman açıktır.

Öz Gıda-İş 2 Nolu şube başkanı ile yaptığımız görüşmede işten atılmalara karşı ne yapacaklarını sorduğumuzda, bakanlığa müracaat ettiklerini söylüyor; ''yaptığımız sözleşme 37 işyerini kapsadığı için yasa gereği bir işyerinde 9 kişiden fazlasının aynı anda atılamayacağına dayanarak, atılmalara karşı çıktık. Müracaatımızın sonucunu beklemek durumundayız'' diyen Başkan Baki Gülbaba, yapmış oldukları sözleşmeden de fazlasıyla memnun olduklarını, yapabileceklerinin en iyisini yaptıklarını söyledi. Farklara ilişkin neden protokol imzalamadıklarını sorduğumuzda ise ''işveren imzalamak istemedi, ne yapalım'' deme rahatlığını gösterdi.

İşten atılmaların ertesi günü SEK, bütün ürünlerine ortalama % 40 zam yaptı. Böylece, işçilere verdiği üç beş kuruş zammı, ürünlerine yaptığı zamla halktan karşılamış olacaklar.

Öte yandan SEK'te işçiler soruyor; farklarımız ne zaman ödenecek? İşten atılmalar devam edecek mi? Hakkımızı aramak için greve gittik, sonuç böyle mi olmalıydı?

Ayrı şehirlerde, ayrı işkollarında farklı düzeylerde sürdürülen memur örgütlülükleri, ortak noktalarını işyerlerine dayalı yapılanmaların yaratılmasında aramalıdır..

Memurlar örgütleniyor

Baştarafı 12. Sayfada

BELEDİYE MEMURLARI

Belediye memurları ağırlıkla Belediye Memurları Sendikal Haklar komisyonu'nun çalışmalarını izliyor. Seçilen temsilciler meclisi periyodik olarak biraraya gelip sendikal çalışmaları değerlendiriyor. Temsilciler meclisinin belediye memurları arasında bağları ve yapılanmaları henüz gelişmiş değil.

Temsilciler meclisinde komite ve konsey anlayışı yaygınlık kazanıyor. Alelacele bir sendika başvurusu yapma anlayışı mahkum ediliyor. Sendika komisyonunun geçici şube yönetimlerini oluşturma çabası yangından mal kaçırma olarak nitelendiriliyor. Çünkü henüz kimi ilçe belediyelerde ve Anakent'in kimi birimlerinde temsilcilik seçimleri yapılmadığı gibi, seçilen temsilcilerin de belediye memurlarını ne kadar temsil ettikleri tartışma konusu.

MALİYE ÇALIŞANLARI

Temmuzdan önce kurulmuş olan maliye çalışanlarını kapsayan MA—DER, eylemliliklerinden sonra atağa kalktı. Temmuzdan sonra birçok memur hakkında soruşturma açıldı. Maliye çalışanları da sürgünlerden payını aldı. MA—DER yöneticilerinden 5 tanesi sürgüne gönderildi. Maliye çalışanları sürgünleri protesto için hükümet yetkililerine telgraf çekip postane önünde gösteri yaptılar. Sürgünlerin ardından çalışmalarını yoğunlaştırıp baskılardan yılmayacaklarını gösterdiler. Zorunlu mesailer üzerine anket yapıp tüm maliye çalışanlarını kendi sorunları üzerinde düşünmeye çağıran MA—DER, çalışanların sorunlarının ancak kendi güçlerine ve örgütlülüklerine dayanarak çözümlenebileceği gerçeğini vurgulamaya ve yaşama geçirmeye çalışıyor.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

Sağlık işkolunda çalışanların örgütlenme çalışmaları da yükseliyor. İşyeri komiteleri etrafında örgütlenmeyi şiar edinen sağlık çalışanları birçok hastanede kalıcı örgütlülükler yaratma aşamasında. Sağlık işkolunda çalışan insanların geçici temsilcileriyle oluşan Sağlık Eşgüdüm Komitesi, geçen haftalarda gerçek temsilciliklerle yeni bir Eşgüdüm Komitesi'nin kurulması için kendini feshetti. Bunun üzerine hastanelerde yapılan seçimlerle yeni bir komite oluşturuldu ve işyerlerindeki çalışmalara ağırlık verildi.

Temmuzdan sonra, MA—DER gibi sürgünlerden payını alan sağlık çalışanları da, sürgünlere boyun eğmedi. İl Sağlık Müdürlüğü önünde sürgünleri protesto ettiler ve çalışmalarını hızlandırdılar. Sağlık çalışanları diğer illerdeki çalışanların koordine edilmesi için 15 Eylül günü Ankara'da toplanacak ve genel olarak yapılabilecek çalışmalar, sendikal konular tartışılacak.

Bunların yanında PTT'de, demiryollarında, ziraatçilerde ve diğer meslek odalarında sürdürülen çalışmalar devam ediyor ve bu alanlardaki dernek ve yapılanmaların temsil edildiği Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Platformu giderek daha örgütlü ve kapsayıcı hale geliyor. Tüm çalışanlarla bu yapılanmaların, kitle bağlarının yaratıldığı, sendikalaşma mücadelesine tek tek tüm memurların sahip çıkarak, söz ve kararlarına katılır olduğu ölçüde gelişebileceğini ve kalıcılaşacağını biliyorlar. Ve çalışanların iradeleri dışında yukarıdan aşağı dayatılan iradeleri mahkum ediyorlar.

İzin verseniz de vermeseniz de

Baştarafı 12. Sayfada

Miting başvurusu sonrasında tüm İstanbul'u sarı-kırmızı miting afişleriyle donatan, pankartlar bildiriler hazırlayan memurlar, mitingin iptal edilmesini pazar günü saat 10.00'da yaptıkları bir basın toplantısıyla kınadılar. Basın açıklamasının sorunda ''bu yürüyüşü hiç kimse engelleyemeyecektir'' diyen memurlar bu sözlerini yerine getirdiler.

Saat 13.00'de çeşitli işkollarından miting için hazırlanan memurlar, mitingin iptaledildiğihaberi üzerine Sirkeci'de toplanmaya başladılar. Burada alkışlarla protestoya başlayan 500 civarındaki memur ellerinde miting afişleriyle caddeye çıktılar ve kortej halinde Galata köprüsüne doğru sloganlarla yürüyüşe geçtiler. ''Sendika hakkımız, söke söke alırız'', ''Emperyalist savaşa hayır'', ''İşçi memur el ele genel greve'' sloganlarının sıkça atıldığı çevredeki insanlarda önce şaşkınlığa sonra sempatiye yol açan yürüyüş 15 dakika sonra bitirildi. Yürüyüş yeri onlarca miting afişleriyle dolmuştu. İnsanlar yürüyüş anında havaya atılan el ilanlarını yerden alıp okuyordu. Polisin müdahale etmeye fırsat bulamadığı yürüyüş sonrasında memurlar ''bu daha başlangıç'' diyorlar ve izin verilse de verilmese de yürüyüş yaptıkları gibi, sendikalarını da kuracaklarını ve mahkum edilmeye çalışıldıkları 657 zincirini kendi örgütlülükleriyle kıracaklarını söylüyorlar. Memurlar bir kere daha herkese gösterdiler ki yaşamın yolu, örgütlenmenin yolu mücadeleden geçmektedir. Yasakları kırmaktan, hakkın olanı söküp almaktan geçmektedir.

GALLERİA'da sendikaya engel

Baştarafı 12. Sayfada

san yerine konulmuyoruz. Bir arkadaşımız hamileydi, karnı burnunda olduğu halde izin vermediler, hepimiz baskı yaparak zorla izin alabildik. Zaten canımız burnumuzda bir de işten çıkartılma korkusu yaşıyoruz. 3 arkadaşın işten çıkartılması bardağı taşıran son damla oldu. İşten atmalar devam edecekmiş. Bir yandan işçi atılırken diğer yandan başka işçiler alınıyor. Ataköy Servis A.Ş.'nin anlaşmalarını feshedip, işlerini 'Ulusal' adlı bir şirkete devredeceğini duyduk'' diyorlar.

Vardiya çıkışlarında açlık grevindeki arkadaşlarının yanına gidip moral tazeliyorlar. 10 metre ötede mevzilenen polis otosu korku ve yılgınlık yaratmaya çalışıyor. Ataköy Servis A.Ş. işçileri hazırladıkları bir duyuruda sendika üyesi olmak istedikleri için işten atıldıklarını anlatıyorlar. Duyuruyla yetinmeyerek gelişmeleri bir kez de açlık grevindeki işçilere anlattırıyoruz. ''Ataköy Servis A.Ş.'de 250 kadar işçi çalışıyor. Yakın zamana dek sendikamız yoktu. İşverenin keyfiyetine bağlı olarak çalışıyorduk. Ücretlerimiz 250-300 bin lira arasındaydı. En son Temmuz ayı zammının %20 olarak belirlenmesi sabrımızı taşırdı, ve sendikalı olmaya karar verdik. 179 kişi Belediye-İş Mezbahalar Subesi'ne üye oldu. Bundan sonra da işverenin yoğun baskılarıyla karşılaştık. Genel Müdür Oryal Ünver sendikadan vazgeçmemiz için toplantı düzenledi. Biz vazgeçmeyince de ilkolarak 14 Ağustos'da 9 işçinin işine son verildi. (Ataköy Servis A.Ş. Fame City'le sözleşmesini feshedip Ulusala devretti.. Printemps'de feshedilecek, tüm Galeria'nın temizlik anlaşması feshedildi. Belpa ve Regatta devam ediyor.)

İşçiler bu durumu alkışlarla protesto ettiler. Bazı vardiyalar iş almadı. Bunun üzerine çıkışları durduran Genel Müdür yönetim kurulunun bu konuda karar vereceğini söyledi. Bize bunlar söylenirken öte yandan çıkışlarımız hazırlanıyormuş meğer. Ayın 23'ünde toplanan yönetim kurulundan bir sonuç çıkmadığı gibi ertesi günü 23 arkadaşın daha işine son verildi. Bu arada Fame City ile olan temizlik anlaşmasını feshettiler. Diğer anlaşmalarını da feshedip tamamen Ulusal şirketine devredeceklermiş. Sendikadan istifa kağıdı ve noter masrafı olarak 50'şer bin lira dağıttılar. Bunların hepsi bahane amaçları örgütlenmemizi dağıtmak.''

Amacın bu olduğu Gn. Müdür Oryal Ünver'in yemekhanede yaptığı konuşmada da ortaya çıkıyordu. Bakın Oryal Bey işçileri nasıl suçladı o toplantıda: ''Şirket bugün saat dörtten itibaren temizlik işlerini Ulusal şirketine devretmiştir. Sizler de ücretli izindesiniz. Ben sizi işten atmıyorum. Ama Ulusal şirketi ne yapar bilemem. Hem size daha önce kaç kere söyledim toplantılar yaptım dinlemediniz, kendi düşen ağlamaz. Uğurlarola.'' Ücretli izin verilmesinin işten çıkarma anlamına geldiğini gören işçiler bu durumunun belgelenmesini istediklerinde olumsuz yanıt aldılar. Bunun üzerine işyerini terketmeyen işçilere yeni oyalama taktikleriyle yaklaşan isveren ''Tamam bu akşam ve yarın sabah ışinize devam edin ama sonrasını bilemem'' derken, Ulusal şirketinin gündelikli çalışan işçileri çalışmaya başlıyordu. İşlerine devam etmeye karar veren Ataköy Servis A.Ş.'nin işçilerine ise Galeria'nın çevresinde mıntıka temizliği yapmak gibi alışılmadık işler veriliyordu.

Bu arada açlık grevindeki 3 işçi polis tarafından gözaltına alınarak ertesi gün sabat 10'a kadar tutuluyordu. Genel müdürün çarşı merkezine girmek isteyen bir işçiyi güvenlik görevlileriyle birlikte dışarı çıkartırken söylediği sözler ilgi çekiciydi ''seni bir daha bu çarşıda görmeyeyim yoksa kendini siyasi şubede bulursun.'' Söylediği şeyin olabileceğinden ne kadar emin değil mi? Gerekçe bulmak sorun değil, bildiri de dağıtsan çarşıda dolaşmak da istesen patron isteyince siyasi şubeye götürebilirsin demek ki.

İşçiler ertesi gün işe geldiklerinde kendileri için sürpriz olmayan bir haberle karşılaştılar. 9 işçinin daha işine son verilmişti. Sendikada yapılan toplantıda açlık grevine daha geniş katılımla devam etme kararı alındı.

Galeria'da yaşananlar gazetelerde belki vayınlanmayacak, belki de kısa bir haber olarak geçecek. Belki de oynanan oyunlar sonucu işçilerin tümü işten çıkartılacak. Ama kesin olan bir şey var, Ataköy Servis A.Ş. işçilerinin hak arama mücadeleleri bugün Türkiye'de yaşanan onlarca benzeri gelişmeye bir halka daha katacak.

İşveren bugün belki kazanacak, peki yarın?

İşçilerin çıkarı milli değil mi?

Baştarafı 12. Sayfada

onun fiili temsilcisi Turgut Özal'ın tehdit ettiği konusunda birleştiler.

Türkiye'nin, ABD emperyalizminin Ortadoğu'da sarsılan çıkarları temelinde, **''önemli ülke''** konumuna girmesi, bu **''uşaklık ideolojisi''** temelinde atılacak adımlar, asıl milli güvenliği tehdit edici gelişmeler olarak, işçiler arasında konuşuluyor. İncirlik işçileri grev ertelenmeden önce de şu tespiti yapmışlardı; **''Dost ve müttefik bir ülke olarak gösterilmeye çalışılan ABD, sözde bu dost ve müttefikliğini üslerde çalışan işçilere karşı tutum ile göstermiştir. Şimdiye kadar İncirlik'ten 250 olmak üzere çok sayıda işçinin işine Amerikalı işverenlerce son verildi. Haklı ücret talebimizi kabul etmeyerek bize grev silahını kullanmamızı zorladılar. İşte dost ve müttefik Amerikalılar (!)''**

Harb-İş Sendikası Adana şube Başkanı mustafa Acet, İncirlik'te yasadışı, kaçak olarak çalışan Amerikalıların, grev sırasında da çalıştıklarını tespit ettiklerini açıkladı. Üslerde görevli Amerikan askerlerinin, sivil olarak grev sırasında çalıştıklarının belirlendiğini kaydeden Sendika Şube Başkanı, bu amaçla İncirlik'te incelemelerde bulunan Adana 2. İş Mahkemesi hakiminin, 628 nolu iş ünitesinde yapmak istediği denetlemenin Amerikalılarca engellendiğini söyledi.

İŞÇİLER HESAP SORACAKTIR

Amerikan Üslerinde işçiler yeniden işbaşı yaptı. İşyerlerinde işi yavaşlatma, yemek boykotu ve servise binmeme gibi eylemler gündemde. Harb-İş Adana Şube Başkanı Mustafa Acet, üçüncü bir kuvvetin aradan çekilmesi ve işverenin üs işçilerinin haklı taleplerini dikkate alması ile sözleşme imzalanabileceğini belirtiyor. İncirlik işçileri de, gerek Amerikan emperyalizmine ve gerekse hükümete gereken dersin verileceğini ve mutlaka Amerikan çıkarlarını hizmet ederek grevi erteleyenlerden hesap sorulacağını ilan ediyorlar.

Ma-Der üyeleri sürgünleri protesto etmek için hükümete telgraf çekip gösteri yaptılar. Sürgünlerden yılmayacaklarını haykırdılar.

MEMURLAR Örgütleniyor

Kamu çalışanları platformunda tüm çabalar bir araya toplanmaya, çalışmalar koordine edilmeye ve güç birliğini yaratmaya yönelik girişimler olgunlaşıyor.

İzin verseniz de vermeseniz de memurlar yürüyor

İstanbul Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Platformu bir Miting Tertip Komitesi oluşturarak 21 Ağustos 1990'da miting başvurusu yaptı. Sendikal haklar için İstanbul'da yapılması düşünülen miting daha önce Ankara'da yapılan miting başvurusu gibi reddedildi.

Son zamanlarda başvurusu yapılan her panelin, toplantının, mitingin ertelenmesi genel bir kural haline gelmeye başladı. Ama memurlar bu kurala boyun eğmeyeceklerini gösterdiler ve mitinge izin verilmemesini protesto için yürüdüler. *Devamı 11. Sayfada*

Temmuzda ayağa kalkan memurlar, çalışmalarını sendikalaşma doğrultusunda yürütüyorlar ve artık bürolarında temmuz öncesindeki memurlar gibi oturmuyorlar. Hemen her işkolunda bu yönde çabalar farklı düzeylerde sürüyor.

Kamu çalışanları platformunda da tüm çabalar biraraya toplanmaya, çalışmalar koordine edilmeye ve tüm memurların güçbirliğini yaratmaya yönelik girişimler giderek olgunlaşıyor...

Bu gelişmeleri kısaca özetlemek gerekirse;

ÖĞRETMENLER

Tüm memur kesimlerine göre daha ileri bir örgütlenme düzeyine sahip olan öğretmenler, 1 Eylül günü gerçekleştirdikleri bir kongreyle yeni yönetimlerini belirlediler. Çalışmayan öğretmenlerin oluşturduğu kongre delegasyonu, daha önce "yukardan aşağı", çalışan öğretmen kitlesinden kopuk Eğit-İş sendikası başvurusunu yapan anlayışı yönetime seçtiler. Öğretmenlerin örgütlenmesinde geri bir noktaya denk düşen bu kongreden sonra öğretmenler çabalarını arttırdılar. EĞİT-SEN olarak açtıkları kurucular kurulu için üye kampanyası hızla gelişiyor. Öğretmenler yakında öğretmen kitlesine dayanan yeni bir sendika başvurusu için çaba gösteriyorlar. Ancak böyle öğretmenlerin iradesine ve gücüne dayalı sendikal bir örgütlenmenin yaratılacağı belirtiyorlar.

Devamı 11. Sayfada

Memurlar izin verilmeyen mitingi izinsiz gerçekleştirdiler.

GALLERİA'da sendikaya eng[el]

Belediye-İş Mezbahalar Şubesi'nde örgütlenmeye çalışan işçileri engellemek için Galeria, Fame City ve Printemps'deki temizlik anlaşmalarını 'ulusal' şirketine devreden Ataköy Servis A.Ş. işsiz bırakılan temizlik işçilerine "Uğurlarola" diyor.

İçeri girer girmez yüzümüze vuran serinlik bunaltıcı yaz sıcağını unutturuyor. Her yer ışıl ışıl, etraf kalabalık. Kafe ve lokantalar dolu, insanlar gülüyor, alışveriş yapıyor. Ortadaki buz sahasında paten yapanlar var. En ucuz eşyanın fiyatı asgari ücrete eşit. Burası Ataköy Galeria.

Yalnız yüzü gülmeyenler de var burada. Çarşı girişinin önünde 3 kişi oturuyor. yüzler çökük, yorgun. "Açlık grevindeyiz çünkü Ataköy Servis A.Ş. tarafından işimize son verildi" diyorlar. Galeria'nın müdavimleri böyle sıkıntılı tablolara alışık olmasalar gerek. Kapının önünde oturan 3 işçiye göz ucuyla bakıp eğlencenin, mutluluğun kucağına koşuyorlar.

Çalışan işçiler açlık grevindekileri desteklemek için yemek boykotunda. Onlar da her an işten atılma tehlikesiyle karşı karşıyalar. "250-300 bin lira aylıkla köle gibi çalıştırılıyoruz. Okul zamanı geldi çocuğumuza defter kalem alamıyoruz. İn-

Devamı 11. Sayfada

Görkemli binalar, ışıltılı salonlar, mutlu yüzler, şişkin cüzdanlar arasında alışılmadık bir tablo. [...]la açlığa mahkum edilen ve işten atılan işçiler. İşte Galleria'nın iki yüzü.

SEK'te işçilere toplusözleşme ceza[sı]

Yıllarca asgari ücret düzeyinde bir ücretle çalış, toplusözleşme son[rası] zamlı maaşını bile alamadan işten atıl. Ağlamamak çok zor.

Sözleşme sonrası birikmiş ücret farklarını da henüz alamadıklarını söyleyen işçiler fa[...] ilişkin protokol imzalanmadığını, yalnızca sözleşmeye konan bir madde ile "en kıs[...] farkların ödeneceği"nin belirtildiğini dile getirdiler. Sendikaya neden protokol imza[...]ğını sorduğumuzda ise "işveren imzalamak istemedi, ne yapalım" yanıtını aldık.

Günlerden 31 Ağustos Cuma.. SEK'te imzalanan toplusözleşmeyle ilgili olarak işçilerin düşüncelerini almak üzere Yenibosna'daki fabrikaya gidiyoruz. Oraya vardığımızda sendikanın işyeri baştemsilcisi Asım Kaya bizi biraz telaşla karşılıyor. Hemen oracıkta ayakta görüşebileceğimizi, bizi içeriye sokamayacağını söylüyor. Az sonra ise, b[...]den yarım saat kadar evvel 9'u kadrolu 11 işçinin [...] verildiğini öğreniyoruz. (Ertesi sabah bu sayı Ank[ara] ve Burdur'da SEK'e bağlı işyerlerindeki atılanlar[la] toplam 53'e ulaştı.)

Devamı 11. [Sayfada]

MTA'da uyuşmazlık

Sendikaları ezmek, işçileri dilediği ücretle çalıştırmak isteyen devlet uyuşmazlık istiyor ve işçiyi greve zorluyor.

9. Sayfada

Hilton'da grev, baskılara, çalışan işçilere rağmen sürüyor. Asıl olarak başarının kendi [...]lülüklerinden geçeceğinin bilincinde olan grevci işçiler, demokrat kamuoyunun da des[teğini] bekliyorlar

HİLTON'da yarım gre[v]

HİLTON grevine çalışanların yarısının katılmayışı grevin gücünü düşürüyor. İşveren değişik yöntemlerle grevin etk[isini] azaltmaya çabalıyor.

Ancak bütün bunlara rağmen otelin çalışan bir[imleri] elemansızlıktan kapanıyor. İşçiler "Eylül'le bir[likte] aksaklıklar daha da artacaktır" diyorlar.

Hilton otelinde grevli günler. Hilton işvereniyle TOLEYİS Sendikası arasında yılbaşından itibaren başlayan toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 18 Ağustos'ta grev pankartı açıldı.

Greve toplam 550 Hilton çalışanının yarısı katılıyor. Katılmayanların çoğunluğunu; bahşiş vs. alan, daha iyi gelirli işçiler oluşturuyor. Görüştüğümüz işçiler **"Bu tavır bizlere darbedir, işverene ise destektir"** diyerek çalışmaya devam edenleri eleştiriyorlar.

Baştemsilci Mehmet Uludağ grev sürecini şöyle anlatıyor: **"Greve çıktığımız gün işveren kapıları kapatarak otel içindeki arkadaşlarımızı dışarı çıkartmadı. Biz de halen içeri giremiyoruz. Tuvalete gitmek istediğimizde yanımıza gözetli olarak bir polis katılıyor.**

Hilton'da -asgari ücretin de altında- 175.000.- liraya çalıştırılan işçiler var. Bunlarla birlikte diğer iş[...] madde tehdidiyle istenilen [...]lıyor. İşçiler [...] otel[...] metlerin aksamaması için [...]dür yardımcılar ve sekreter[...] ve idari personelin de çalış[...] ve kaçak işçilerden sözediy[...]sıl olsa bunun cezası 150.00[...] rıca Parksa ve Mersin Hilto[...]den aşçılar getirildiğini, bu[...] metlerdeki aksamanın önlen[...]şıldığını söylüyorlar.

Ancak bütün bunlara karş[ın ...]daki hareketlilik azalıyor. [...]şan birimleri elemansızlıkta[n ...]yor. İşçiler "Eylül'le birlikte [...]lar daha da artacaktır" diy[orlar].

Sendika, grev öncesinde [...] çalışanlar için, 600.000 lira [...] lama ücretlere % 220 zam [...] lira artış istiyor. İkinci yıl için [...] + 200 bin.

ADANA

İşçilerin çıkarı milli değil mi?

Amerikan üslerinde başlayan grevlerin "milli güvenlik" gerekçesiyle ertelenmesi tepki yarattı. İşçiler asıl milli güvenliği hükümetin ve Turgut Özal'ın tehdit ettiği konusunda birleştiler.

(İşcilerin Sesi- Adana)

Harb-İş Genel Başkanı Kenan Durukan bir zamanlar "İçinde işçilerin çıkarı olmayan hiçbir çıkar milli çıkar olamaz" derdi. Bakanlar Kurulu işçi çıkarlarını milli bulmamış olacak ki Türk Harb-İş Sendikası'nın Türkiye'de bulunan Amerikan üslerinde bir süre önce (3 Ağustos)başlattığı grevin, **"milli güvenliği tehdit ettiği"** gerekçesi ile 2 ay erteledi. Bu karar ABD emperyalizmine açık bir hizmet olarak değerlendirildi. Grev ertelemesinin Ortadoğu krizine ve ABD Dışişleri Bakanı J. Baker'in Türkiye'ye gelişine denk düşmesi bu yöndeki değerlendirmeli haklılık kazandırırken, asıl milli güvenliği kimlerin, hangi planın parçası olarak tehdit ettiği de tartışılmaya başlandı.

İncirlik Hava Üssü'nde çalışan işçiler, grevlerinin ertelenmesinin **"milli güvenliği tehdit"** ile bir ilgisi bulunmadığını ve kararın siyasi, dolayısı ile ABD'nin isteği doğrultusunda alındığını belirttiler. Türk Harb-İş Sendikası Adana Şube Başkanı Mustafa Acet'te, grev erteleme kararını değerlendirirken, hükümetin işçileri Amerika'ya sattığını söyledi. Mustafa Acet, **"Hükümet Türk işçisi yerine Amerikan çıkarlarını düşünerek grev erteleme kararını almıştır. Üsler'de çalışan işçilerin grevini, haklı mücadelelerini gözardı eden hükümet, işçileri amerikalılara satmıştır. Ülkemizi yönetenler, daha önceleri de olduğu gibi bir kez daha ABD'ye "EMREDERSİNİZ" demiştir."** dedi.

İncirlik Hava Üssü'nde 1800, Türkiye genelinde 4 bin işçiyi ilgilendiren Harb-İş grevinin Bakanlar Kurulu kararı ile ertelenmesinde yeniden öne sürülen **"milli güvenlik"** gerekçesi bir başka boyuttan tartışılmaya başlandı. İncirlik işçileri, asıl milli güvenliği hükümetin ve

Devamı 11. Sayfada

Grevdeki Kartal Halk Ekmek'in tasfiye kararına işçiler tepki gösteriyor;

'HALK EKMEK KAPATILAMAZ'

Yıllardır fırın sahiplerinin kapattırmak için binbir türlü tezgah çevirdiği Kartal Halk Ekmek'te tasfiye kararı alındı.

Fırın sahiplerini birleşerek ekmek fiyatlarını ve kalitesini keyfi bir biçimde belirlemeleri karşısında halkın çıkarlarını korumak için kurulan Kartal Halk Ekmek bugün "halkın belediyesi" sloganlarıyla başa gelenlerce tasfiye ediliyor.

Bugünlerde ekmek piyasası çok hareketli. Ekmeğe uygulanan son zamla birlikte kartel oluşturan fırın sahiplerinin günlük haksız kazançları 1 milyar liraya yükseldi. Öte yandan günde en az 8.56 milyon ekmeğin satıldığı İstanbul piyasasında, Kartal Halk Ekmek fabrikası "zarar ediyor" gerekçesiyle tasfiye ediliyor.

Özel fırın sahipleri kendi aralarında birleşerek, fırınları parselleyerek fiyatları keyfi bir şekilde belirliyor. Son zamdan

Devamı 11. Sayfada

Bırakalım halkın çıkarlarını gözetmeyi, kar mantığı ile bakıldığında bile doğru bir politikayla işletildiğinde önemli bir gelir kaynağı neden kurutuluyor? Pasta neden özel fırın sahiplerinin önüne sürülüyor?